

СЕМ

2024

ГОДИШЕН
ОТЧЕТ

СЪВЕТ ЗА

ЕЛЕКТРОННИ МЕДИИ

СЪДЪРЖАНИЕ

ВЪВЕДЕНИЕ	4
МОНИТОРИНГ И АНАЛИЗИ	7
ИЗБОРИ 2024 Г.	8
• ИЗБОРИ ЗА ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ И ЗА НАРОДНО СЪБРАНИЕ – ЮНИ 2024 ..	8
• ИЗВЪНРЕДНИ ИЗБОРИ ЗА НАРОДНО СЪБРАНИЕ – ОКТОМВРИ 2024.....	12
ВОЙНИ 2024 Г.	13
• ВОЙНАТА В УКРАЙНА	13
• ВОЙНАТА В БЛИЗКИЯ ИЗТОК	14
ФОКУСИРАНИ НАБЛЮДЕНИЯ	15
• ВЛИЗАНЕ В ЕВРОЗОНАТА (1 ЧАСТ).....	15
• ВЛИЗАНЕ В ЕВРОЗОНАТА (2 ЧАСТ).....	17
• ОБРАЗЪТ НА БЕЖАНЦИ, МИГРАНТИ, ЧУЖДИ ГРАЖДАНИ	17
• ТЪРГОВСКО СЛОВО ЗА ХРАНИ И НАПИТКИ	18
• КОНЧИНАТА НА ПАТРИАРХ НЕОФИТ	22
• ИНТРОНИЗАЦИЯ НА ПАТРИАРХ ДАНИИЛ	23
• ДЕЦАТА НА УБИТИЯ ПЕЙО ПЕЕВ	24
• ВЗРИВЪТ КРАЙ ГАРА ЕЛИН ПЕЛИН	25
• НАБЛЮДЕНИЯ НА МЕДИЙНИ УСЛУГИ ЗА СПАЗВАНЕ НА ЗАКОНА ЗА РАДИОТО И ТЕЛЕВИЗИЯТА И ЗАЯВЕНИТЕ ПРОГРАМНИ НАМЕРЕНИЯ	26
РИАЛИТИ ПРЕДАВАНИЯ.....	28
ТЪРГОВСКО СЛОВО	33
ПРОВЕРКИ ЗА СПАЗВАНЕ НА ЛИЦЕНЗИОННИ УСЛОВИЯ	34
ОБЩЕСТВЕНИТЕ ДОСТАВЧИЦИ БНР И БНТ	38
• ОТЧЕТ НА ГЕНЕРАЛНИЯ ДИРЕКТОР НА БНР ЗА ПЕРИОДА 01.11.2023 г. – 30.04.2024 г.	38
• ОТЧЕТ НА ГЕНЕРАЛНИЯ ДИРЕКТОР НА БНТ ЗА ПЕРИОДА ЯНУАРИ-ЮНИ 2024..	45
• ЛИЦЕНЗИОННИ ПРОВЕРКИ НА БНР И БНТ	52
ИНФОРМАЦИЯ ПО ЧЛ. 125В ОТ ЗРТ ОТ ПРЕДПРИЯТИЯТА.....	55
• ДАННИ ЗА ПЕРИОДА 24.08.2023 г. – 24.02.2024 г.	56
• ДАННИ ЗА ПЕРИОДА 24.02.2024 г. – 24.08.2024 г.	56
ЛИЦЕНЗИРАНЕ И РЕГИСТРИРАНЕ	58
ЛИЦЕНЗИРАНЕ	58
РЕГИСТРИРАНЕ	58
ВПИСВАНЕ НА УСЛУГИ ПО ЗАЯВКА.....	59
АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНА ДЕЙНОСТ	64
ПРАВНА ДЕЙНОСТ	66
АДМИНИСТРАТИВНОПРАВНА ДЕЙНОСТ	66
ПРОЦЕСУАЛНО ПРЕДСТАВИТЕЛСТВО	66
ДЕЙНОСТИ ПО ЗАКОНА ЗА ДОСТЪП ДО ОБЩЕСТВЕНА ИНФОРМАЦИЯ.....	67
ДАННИ ЗА ДЕЛА НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ПРОИЗВЕДЕНИЯ В ЛИНЕЙНИ И НЕЛИНЕЙНИ МЕДИЙНИ УСЛУГИ	67

ДОСТЪПНОСТ НА УСЛУГИТЕ НА ДОСТАВЧИЦИТЕ	68
МЕДИЙНА ГРАМОТНОСТ	73
МЕЖДУНАРОДНА ДЕЙНОСТ	77
ФИНАНСОВА СТАБИЛНОСТ НА СЕМ	82
ДЕЙНОСТИ В ОБЛАСТТА НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ	91
ТЕХНИЧЕСКО И ТЕХНОЛОГИЧНО РЕСУРСНО ОСИГУРЯВАНЕ	91
ДЕЙНОСТИ ПО АДМИНИСТРАТИВНО ОБСЛУЖВАНЕ	92
ИНФОРМАЦИОННИ ДЕЙНОСТИ, ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦА	93

ВЪВЕДЕНИЕ

Годишният отчет на Съвета за електронни медии за 2024 г. проследява изпълнението на основните функции на регулатора, съгласно Закона за радиото и телевизията, както и финансовото, технологично и административно обезпечаване на дейността му.

Акценти

✚ Състав и представителство

През 2024 г. **съставът на Съвета е обновен** от квотата на Президента на Републиката. На мястото на г-жа Соня Момчилова, с указ на държавния глава от 2 септември 2024 г., като член на регулатора е назначена г-жа Къдринка Къдринова.

Председатели на Съвета за електронни медии през отчетния период са: г-жа Соня Момчилова (28 април 2023 г. – 27 април 2024 г.), г-жа Габриела Наплатанова (28 април 2024 г. – 27 октомври 2024 г.) и г-жа Симона Велева (28 октомври 2024 г. до 27 април 2025 г.).

✚ Общественото радио

Важен момент от работата на Съвета за електронни медии е **изборът на генерален директор на Българското национално радио**. Поради изтичане на тригодишния мандат на г-н Милен Митев, през юли 2024 г. СЕМ откри процедура за избор на генерален директор на обществената медия. В надпреварата за поста се включиха седем кандидати. След публично изслушване на концепциите им, Съветът избра на 17 октомври 2024 г. г-н Митев за още един мандат.

✚ Медийна грамотност

През изминалата година един от приоритетите в дейността на Съвета за електронни медии е повишаването на **медийната грамотност**. Изработен е аудио- и аудио-визуален клип, чието послание е [„Провери, преди да се довериш“](#). В рамките на проведената тримесечна кампания клипът получи широко разпространение, както в програмите на търговски доставчици – членове на Асоциацията на българските радио- и телевизионни оператори – АБРО, така и в програмите и онлайн платформите на Българското национално радио и Българската национална телевизия.

СЕМ се включи и в комуникационна кампания за по-добра осведоменост във връзка с изборите за Европейски парламент. Европейската комисия заедно с Групата на европейските регулатори за аудиовизуални медийни услуги (ERGA), от която Съветът за електронни медии е част, стартира съвместна кампания за информиране на гражданите относно свързаните рискове, насърчаване на критичното мислене и предоставяне на практически съвети за идентифицирането и ограничаването на дезинформацията. Изработеният [видеоклип](#) на български и на другите официални езици в Европейския съюз, се излъчи във всички държави членки, като България бе една от първите.

Съветът прие и препоръки за [„Препоръчително екранно време за деца и насоки за използване на медийно и онлайн съдържание“](#), изготвени с участието на широк кръг представители на държавни институции, медии, академични среди, неправителствени организации в областта на защита на децата и детското здраве.

[Кръгла маса на тема „Децата и медиите“](#), на която е представено проведеното от СЕМ в края на 2023 проучване на потреблението на медийно съдържание от деца, е част от множеството инициативи, на които бе домакин или присъства Съветът.

✚ *Надзор върху дейността на доставчиците на медийни услуги и на българската платформа за споделяне на видеоклипове*

През отчетния период отново във фокуса на мониторинга са **специализираните наблюдения за извънредни избори** за 50-то Народно събрание на 9 юни 2024 г., както и за 51-во Народно събрание на 27 октомври 2024 г.

Предизвикателство при реализиране на фокусираното наблюдение на изборите на 9 юни е, че на същата дата се провеждат и **изборите за представители в Европейския парламент**.

Традиционно между Съвета за електронни медии и Централната изборителна комисия са сключени споразумения, в които са разписани параметрите на мониторинга, вкл. наблюдаваните медийни услуги. В кампанията за 9 юни са проследени 13 телевизионни програми, 13 радиопрограми и 12 нелинейни услуги. В кампанията за 27 октомври – 15 телевизионни услуги, 12 радиоуслуги, 8 нелинейни услуги по заявки и платформата за видеосподеляне VBox7, която е под юрисдикцията на България.

В хода на предизборните кампании Съветът е сезирал ЦИК за констатираните отклонения от изборните правила. Преобладаваща част от сигналите са за огласяване на резултати от екзитпол преди края на изборния ден; за липса на съобщение, че купуването и продаването на гласове е престъпление или че агитацията е безплатна или платена; за нарушаване на добрите нрави; за несвоевременно публикуване на договори за излъчване на агитационни материали и др.

СЕМ проведе и множество **фокусирани наблюдения**, свързани с отразяването на важни за обществото ни теми, като:

- **войната в Украйна** – двуседмично наблюдение проследява съдържанието в 12 линейни и 9 нелинейни услуги, както и във VBox7;

- **войните в Близкия изток** – четириседмично наблюдение проследява предаванията в 6 линейни медийни услуги;

- **влизането на България в еврозоната** – две двуседмични наблюдения, включващи 14 линейни и 11 нелинейни услуги в първия период, и 21 линейни и 9 нелинейни медийни през втория период на наблюдение;

- **образът на бежанците, мигрантите и чуждите граждани** – десетдневен мониторинг на 14 линейни и 5 нелинейни услуги, вкл. и на VBox7;

- **кончината на патриарх Неофит, интронизацията на патриарх Даниил, взрива на склада за фойерверки в гара Елин Пелин и др.**

Реализирани са **наблюдения**, свързани и със спазване изискванията на Закона за радиото и телевизията относно **търговското слово, включително за търговските съобщения за храни и напитки, относно защита на детската аудитория, принципите на радио- и телевизионната дейност**. Проследени са 13 риалити формата в програмите на двата търговски доставчика на медийни услуги с най-голямо влияние.

В рамките на 2024 г. е осъществена проверка за **спазване на условията** на издадени **индивидуални лицензи за доставяне на аудио-визуални или радиоуслуги**, както и за спазване на **заявените програмни намерения от регистрирани доставчици** на медийни услуги. Осъществени са едноседмични наблюдения на съдържанието на над 20 радио- и телевизионни програми.

Програмите на обществените доставчици на медийни услуги Българската национална телевизия и Българското национално радио са наблюдавани както в рамките на фокусираните наблюдения, обхващащи и други медийни услуги, така и самостоятелно за спазване на изискванията в лицензиите им.

✚ *Лицензионен, регистрационен и уведомителен режим за осъществяване на медийни услуги*

Към 31.12.2024 г. регулираната от Съвета за електронни медии радио- и телевизионната среда включва:

В радиосектора: 54 доставчици на медийни услуги, които притежават индивидуални лицензии за доставяне на 74 програми чрез наземно аналогово радиоразпръскване. 17 регистрирани доставчици на радиоуслуги създават същия брой радиопрограми за разпространение чрез кабелни мрежи.

В сектора на аудио-визуалните медийни услуги: 91 регистрирани (за разпространение по кабел и сателит) български доставчици, които създават 127 телевизионни програми. 5 доставчици на аудио-визуални медийни услуги създават 8 програми, които се разпространяват чрез мрежите за наземно цифрово радиоразпръскване.

Вписаните доставчици на нелинейни медийни услуги са 63, 1 е вписаният доставчик на платформа за споделяне на видеоклипове.

През 2024 г. нараства дялът на образуваните административни производства за удължаване срока на индивидуални лицензии за радиодейност. Доколкото над 65 на сто от лицензиите са издадени през 2000 г. и 2001 г. и са със срок 25 години, то се очаква този процес да се засили и през 2025 и 2026 година.

Не се отчита активност при регистрираните услуги – само три са регистрациите за телевизионна дейност.

По отношение на услугите по заявка, които са на уведомителен режим, се наблюдава тенденция за заличаване от регистъра на СЕМ - 4 са новите нелинейни услуги, а заличените са 7.

✚ *Международна дейност*

[Европейският акт за свободата на медиите](#), публикуван на 17 април 2024 г. в Официален вестник на Европейския съюз, и подготовката за прилагането му в страните членки, е фокус на обсъжданията в Групата на европейските регулатори на аудиовизуални медийни услуги (ERGA).

В началото на 2025 г. вече се конституира Европейският съвет за медийни услуги, който е правопреемник на ERGA.

През отчетния период активно се дебатираха и въпроси, свързани с последователното прилагане на Директивата за аудиовизуални медийни услуги, с взаимодействието с Акта за цифрови услуги, с Акта за изкуствения интелект, с Регламента относно прозрачността и таргетирането на политическото рекламиране.

Очакванията в рамките на ERGA (сега Европейски съвет за медийни услуги) са националните медийните регулатори да бъдат натоварени с ангажиментите, произтичащи от Европейския акт за свобода на медиите, като: изсветляване на собствеността на медиите; по-ефективна защита на журналистите; гарантирано и обезпечаващо обществената мисия финансиране на обществените медии; медийни концентрации и др.

СЕМ организира публично събитие – дискусия на тема [Европейският акт за свободата на медиите - възможности и предизвикателства](#), в която участие взеха медийни експерти, представители на медии, на академичната общност, на неправителствени организации.

✚ *Кодекси за поведение, корегулация*

Съветът за електронни медии и Националният съвет за саморегулация подписаха през октомври 2024 г. Меморандум за партньорство.

Меморандумът предвижда страните да си партнират при съмнение за нарушение на Закона за радиото и телевизията и Националните етични правила за реклама и търговска комуникация, както и да популяризират правилата в областта на регулацията и саморегулацията на търговското слово.

МОНИТОРИНГ И АНАЛИЗИ

През 2024 г. в дирекция „Мониторинг и анализи“ на СЕМ са реализирани 14 475 часа наблюдение на 28 броя телевизионни програми и 8 569 часа прослушване на 31 броя радиопрограми. От тях за програмите на Българската национална телевизия са отделени 2 360 часа и за програмите на Българското национално радио – 4 305 часа.

Обобщени данни за наблюдението на телевизионни и радиопрограми през 2024 г.

МОНИТОРИНГ НА ТЕЛЕВИЗИОННИ ПРОГРАМИ					
№	Наименование	Обем в часове	№	Наименование	Обем в часове
1	БНТ 1	1857	15	ТЕЛЕВИЗИЯ ЕВРОНЮЗ БЪЛГАРИЯ	356
2	БНТ 2	503	16	СКАТ	930
3	Б ТВ	1743	17	7/8 TV	562
4	бTV STORY	65	18	БЪЛГАРИЯ 24	391
5	ВTV ACTION	40	19	АЛФА ТВ/ ALFA TV	470
6	бTV CINEMA	5	20	ТВ 21	135
7	НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ	2777	21	КАНАЛ 3	298
8	NOVA NEWS	834	22	БГ+	40
9	KINONOVA	4	23	ВТК	3
10	ДИЕМА	12	24	SOUL&PEPPER TV	70
11	ЕВРОКОМ	1433	25	SPORTAL	7
12	ЕКИДС	18	26	AGRO TV	35
13	BULGARIA ON AIR	1612	27	TV 999	122
14	TV 1	135	28	СУПЕР ТУУНС	18
Общо часа – 14 475					

НАБЛЮДЕНИЕ НА ЧУЖДЕСТРАННИ ДЕТСКИ ТЕЛЕВИЗИОННИ ПРОГРАМИ					
1	CARTOON NETWORK	36	3	NICK JR	20
2	NICKELODEON	20	4	Cartoonito	36
Общо часа – 112					

МОНИТОРИНГ НА РАДИОПРОГРАМИ					
№	Наименование	Обем в часове	№	Наименование	Обем в часове
1	ХОРИЗОНТ	2388	15	РАДИО ФМ +/ RADIO FM +	110
2	ХРИСТО БОТЕВ	396	16	РАДИО 1	168
3	РАДИО БЛАГОЕВГРАД	276	17	РАДИО К 2	218
4	РАДИО БУРГАС	149	18	ЗИ-РОК / Z-ROCK на БТВ МЕДИА ГРУП ЕАД	183
5	РАДИО ВАРНА	145	19	ЗИ-РОК/ Z-ROCK на Фондация РАДИО НОВА ЕВРОПА	351
6	РАДИО ВИДИН	150	20	бТВ РАДИО/ бTV RADIO	65
7	БНР - РАДИО КЪРДЖАЛИ	153	21	РАДИО ЕВРОНЮЗ БЪЛГАРИЯ	124
8	РАДИО ПЛОВДИВ	151	22	РАДИО ФОКУС	272
9	РАДИО СОФИЯ	218	23	РАДИО ВИТОША	101
10	РАДИО СТАРА ЗАГОРА	147	24	РАДИО МЕДЖИК ФМ	99
11	РАДИО ШУМЕН	132	25	ЕНДЖОЙ/N-JOY	168
12	ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ	1215	26	ДАРИК НОСТАЛДЖИ	336
13	РАДИО ЕНЕРДЖИ	96	27	БГ РАДИО	80
14	РАДИО ВЕСЕЛИНА	90	28	РАДИО THE VOICE	168

29	ВЕРОНИКА	84	31	РАДИО ШЛАГЕР	168
30	БЕЛЛА	168			
Общо часа – 8 569					

През 2024 година наблюдението обхваща и онлайн аудио- и аудио-визуално съдържание на доставчици на нелинейни услуги, платформата за споделяне на видеоклипове VBOX, както и в интернет сайтове – 870.

НАДЗОР НА АУДИО-ВИЗУАЛНО СЪДЪРЖАНИЕ НА НЕЛИНЕЙНИ УСЛУГИ И ИНТЕРНЕТ САЙТОВЕ					
№	Наименование	Обем наблюдение	№	Наименование	Обем наблюдение
1	VBOX7	20	18	ПИК ТВ	25
2	Novini.bg	33	19	Gospodari.com	10
3	Fakti.bg	67	20	bntnews.bg	5
4	actualno.com	52	21	nova.bg/novanews	4
5	Segabg.com	64	22	www.dariknews.bg	7
6	Safenews.bg	6	23	www.darik.bg	7
7	Tribune.bg/bg/multimediq	30	24	www.dnes.bg	7
8	offnews.bg	61	25	www.vesti.bg	7
9	offnews.bg секция „Видео“	25	26	www.frognews.bg	7
10	blitz.bg	18	27	www.standartnews.bg	7
11	Dnevnik.bg	4	28	www.glasove.bg	7
12	Fakti.bg/Video	4	29	www.sportal.bg	7
13	mediamall.info	12	30	www.gong.bg	7
14	zaistinata.com	65	31	www.topsport.bg	7
15	zaistinata.com/секция „Видео“	25	32	www.dsport.bg	7
16	economy.bg	2	33	YouTube, Канал 3	220
17	Pik.bg	61			
Общо – 870					

ИЗБОРИ 2024 Г.

• ИЗБОРИ ЗА ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ И ЗА НАРОДНО СЪБРАНИЕ – ЮНИ 2024

Провеждането на избори за членове на Европейския парламент от Република България на 9 юни 2024 г. за първи път съвпада с организирането и на извънредни избори за народни представители. Специализираното наблюдение, реализирано по Споразумение между СЕМ и ЦИК от 30 април 2024 г., проследява съдържанието на линейни и нелинейни медийни услуги за съответствие както с медийното, така и с изборното законодателство при провеждането на кампанията. Проследени са 13 радиопрограми, 13 телевизионни програми и 12 нелинейни услуги: БНТ 1, БНТ 2, ХОРИЗОНТ, ХРИСТО БОТЕВ, РАДИО СОФИЯ, РАДИО ПЛОВДИВ, РАДИО ВАРНА, РАДИО СТАРА ЗАГОРА, РАДИО БУРГАС, РАДИО ШУМЕН, РАДИО БЛАГОЕВГРАД, РАДИО ВИДИН, БНР – РАДИО КЪРДЖАЛИ, БТВ, НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ, BULGARIA ON AIR, ТЕЛЕВИЗИЯ ЕВРОНЮЗ БЪЛГАРИЯ, ЕВРОКОМ, NOVA NEWS, ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ, РАДИО ФОКУС, TV 1, СКАТ, БЪЛГАРИЯ 24, 7/8 TV, АЛФА ТВ/ ALFA TV, ПИК ТВ/ pik.bg, dnevnik.bg, gospodari.com, novini.bg, actualno.com, segabg.com, safenews.bg, tribune.bg, blitz.bg, fakti.bg, offnews.bg, zaistinata.com.

След края на наблюдението дирекция „Мониторинг и анализи“ изготви [Доклад](#), който представя за всяка наблюдавана медийна услуга количествени и качествени показатели първо за редовните европейски избори и второ за извънредните избори за народни представители. Дават се данни за постъпилите в конкретната медия плащания за политическа реклама.

Отчетени са съотношенията между съдържанието, посветено на евровота и съдържанието за националния вот, както и обемът смесено съдържание за двата вота. Очертани са редакционното (журналистическо) и агитационното съдържание (платено и безплатно) като са посочени жанровите форми (репортажи, хроники, интервюта, диспути, визитки и др.). Уточнени са участията на кандидатите за евродепутати и за депутати в 50-то Народно събрание, както и тези на експертите и представителите на изпълнителната власт. Отчетен е и броят на мъжете и жените в политическото състезание, както и дали разпространеното медийно съдържание е достъпно за хора със слухови затруднения. За всяка услуга накратко се дават и данни за темите и основните политически идеи, изразени от участниците в изборите. Анализирани са поведението на журналистите спрямо участващите кандидати. Подчертано е дали доставчиците спазват изискванията на Изборния кодекс относно медийното отразяване на изборите. Представена е справка за изпратените сигнали до Централната избирателна комисия за констатиран разминавания с разпоредбите на изборното законодателство.

Подробности от доклада са представени на 11 юли 2024 г., когато СЕМ организира открита **ДИСКУСИЯ** за медиите в изборния процес.

Кампанията за избори „две в едно“ добива интензивност едва последната седмица преди вота. Тогава се отчита излъчването на повече платени форми на агитация. Мониторингът установява, че разговорът по националните теми и съответно за вота за Народно събрание в повечето медийни услуги доминира пред обсъждането на европейския дневен ред. Изключенията са малко на брой. Парламентарно представените партии са по-активни в програмите на големите търговски доставчици (в редакционното съдържание), докато несистемните малки партии са активни в обществените медии (БНТ и БНР) – в безплатната агитация. Липсват лидерски дебати – четири услуги (БНТ2, ТЕЛЕВИЗИЯ ЕВРОНЮЗ БЪЛГАРИЯ, dnevnik.bg, tribune.bg) разпространяват целите дебати на водещите кандидати за председател на ЕК от Брюксел. Собствени социологически проучвания за нагласите правят БНР с Галъп, БТВ с Маркет линкс, НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ – Тренд, ПИК ТВ – Сова Харис. Отново за поредни избори мъжете доминират над жените като участници в медийното съдържание за изборите. Три национални телевизионни програми БНТ1, НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ, БТВ имат изнесени студиа в Брюксел в деня на вота.

Някои доставчици продължават да имат затруднения при обозначаването на вида съдържание, което разпространяват за изборите. Например, излъчват съобщението „купуването и продаването на гласове е престъпление“ заедно и с редакционното журналистическо съдържание, а не само с агитационното такова, както предвижда Изборния кодекс. В нелинейните услуги липсва съобщението във видеосъдържанието, когато е взето от социалните мрежи. Други доставчици не публикуват навреме своите договори за платена агитация (според Изборния кодекс това трябва да стане до три дни след подписването на договор) и когато не я обозначават с „платена форма“ или „платено съдържание“, затрудняват публиката да разбере каква политическа информация възприема. Понякога не се уточнява за кой вид избори е платеното съдържание и дали се отнася до аудио- или аудио-визуално съдържание (или изобщо за текстове, ПР публикации, банери...).

Много често на зрителите и слушателите е невъзможно да определят дали са свидетели на агитация или журналистика, защото качеството на съдържанието ги обърква – уж се води безплатно интервю, а участникът открито апелира за подкрепа.

АЛФА ТВ преустановява излъчване на 03.06.2024 г., независимо че медията е получила медийни пакети на няколко партии.

В ХОРИЗОНТ, ХРИСТО БОТЕВ и РАДИО СОФИЯ – за първи път участват като кандидати в предизборната надпревара, които са „гласове“ на БНР – Петър Волгин от „Възраждане“ (в отпуската) и Александър Сивилов от „Солидарна България“ (не се излъчва рубриката „След края на историята“ по време на кампанията). Други водещи, които участват и като кандидати в предизборната надпревара: в 7/8 ТВ –Тошко Йорданов, водещ на „Подкаст с гост Слави Трифонов“ и лидерът Слави Трифонов като водещ на „Слави Трифонов и

редколегия“ (Т. Йорданов, Ал. Вълчев, Ив. Вълчев, Др. Петров и Ст. Балабанов); в СКАТ – Христиан Митев от КП „Синя България“, водещ на „Общество и право“; БЪЛГАРИЯ 24 – Ивайло Шопски от ВМРО, водещ на „План за отечеството“; ЕВРОКОМ – Ивайло Шопски, водещ на „Пътуващо читалище“ (без агитация).

Доминиращите теми за вота за Европейски парламент са организацията на изборите, зелената сделка, войната в Украйна.

Доминиращите теми за вота за Народно събрание са коалиционните отношения, отново войната в Украйна и организацията на изборите, както и национална сигурност и медии.

За тези избори СЕМ е изпратил до ЦИК 23 писма с 32 сигнала за констатирани несъответствия с Изборния кодекс. 11 от сигналите са за огласяване на резултати от допитване до общественото мнение по повод изборите преди края на изборния ден; 6 сигнала са за накърняване на добрите нрави, включително изказване на антисемитски позиции; 4 за липса на съобщение за платена агитация, при наличие на договор; 4 за липса на съобщение, че купуването и продаването на гласове е престъпление; 3 сигнала за неспазване на реквизитите при обявяване на социологически данни; 2 сигнала за използването на знамето на РБългария в агитация; 2 за липса на информация на сайта на доставчика за договори, а се излъчва агитация; 1 сигнал за използване на религиозни символи в агитация.

В БНТ1 52% е предизборното съдържание за Народно събрание, 35% е това за Европейски парламент и 13% е смесеното съдържание. Съотношенията между журналистика и агитация (безплатна и платена) в БНТ1 показват, че доминира платеното съдържание за двата вота, следвано от безплатната агитация и най-малките проценти са за журналистиката. В журналистическото съдържание най-много време е отделено – при евровота за ГЕРБ-СДС, Възраждане, БСП, ВМРО, ПП, ИТН, докато при вота за Народно събрание – БЪЛГАРСКИ ВЪЗХОД, ИТН, ПП, ВЪЗРАЖДАНЕ, ЛЕВИЦАТА. При платените форми при евровота – най-много време е за ВЪЗРАЖДАНЕ, СОЛИДАРНА БЪЛГАРИЯ, ВМРО, КОАЛИЦИЯ ЗА РОЗАТА и т.н., при националния вот – СОЛИДАРНА БЪЛГАРИЯ, КОАЛИЦИЯ НА РОЗАТА, ВЪЗРАЖДАНЕ, ПП и т.н.

При безплатната агитация: за Европейски парламент – първенец е БНС, следван от ПАРТИЯ НА ЗЕЛЕНИТЕ, ГРАЖДАНСКИ БЛОК, ЛЕВИЦАТА. При безплатната агитация за Народно събрание – на първо място е НИЕ ГРАЖДАНИТЕ, следвани от БНС, ГРАЖДАНСКИ БЛОК, БЪЛГАРСКИ ГЛАС, СОЛИДАРНА БЪЛГАРИЯ и т.н. Водещите на предаванията в БНТ1 спазват неутрална линия на поведение и се придържат към професионалните стандарти.

Кампанията за евроизборите по БНТ1 протича в рамките на добрия тон, изключение е неприемливото поведение на Венцислав Ангелов – кандидат за член на ЕП от ПП „Народна партия истината и само истината“, който, както и при предишните избори, отново разпространява конспиративни теории и прибегва към езика на омразата.

БНТ1 осигурява жестов превод в безплатните диспути в 16:55 ч. и 21:00 ч., емисиите на „По света и у нас“ в 18:00 ч. и 20:00 ч. и предаванията „Референдум“, „Панорама“ и „Още от деня“. Такъв е осигурен и в изборния ден по време на вечерното изборно студио „Избори 2024: Резултатът“ с начален час 18:56 ч.

Първите резултати според паралелното преброяване на Алфа Рисърч и Галъп интернешънъл в БНТ1 са оповестени в 19:49 ч., което е в нарушение на Изборния кодекс.

При програма **ХОРИЗОНТ на БНР** 49% е смесеното съдържание, 28% е съдържанието за Европейски парламент, 23% е за Народно събрание. Редакционното съдържание е по 69% и за двата вота, безплатната агитация е 25% за европарламент и 28% за Народно събрание, платената агитация - 6% за европейски, 3% за национален парламент.

Споразумения са подписани на 07.05.2024 г. от представители на 27 политически партии и коалиции, участващи в изборите. Въпреки възможността за дискусии и диспути, не може да се посочи качествен сблъсък на идеи и лидери. От абсолютно всяка възможност за безплатна агитация се възползва единствено партия БЪЛГАРСКИ НАЦИОНАЛЕН СЪЮЗ – НД (дискусия, диспут, интервю и встъпителен/заклучителен клип).

И за тази кампания БНР предлага рубрика „Избори 2 в 1 – пренареждане. Вашият глас по ХОРИЗОНТ“ преди началото на кампанията. В рамките на рубриката се представят анкети и кратки разговори с хора от различни населени места в страната, както и основните знакови лица на партиите. Тази рубрика е представена в рамките на актуалните предавания в седмицата преди официалния старт на предизборната кампания и е насочена конкретно към парламентарните избори.

Безплатната агитация за евровота – на първо място като обем съдържание е БНС, КОАЛИЦИЯ НА РОЗАТА, БЪЛГАРСКИ ГЛАС, ЗЕЛЕНО ДВИЖЕНИЕ, ГРАЖДАНСКИ БЛОК.

Безплатната агитация за националния вот – отново първо място на БНС, БЪЛГАРСКИ ГЛАС, СОЛИДАРНА БЪЛГАРИЯ, НЕУТРАЛНА БЪЛГАРИЯ, ГРАЖДАНСКИ БЛОК.

Платените форми на агитация са по-малко на брой. Партиите, които са се доверили на БНР за тяхната платена агитация – ГРАЖДАНСКИ БЛОК, ВЪЗРАЖДАНЕ, НИЕ ИДВАМЕ, СИНЯ БЪЛГАРИЯ, ЕДИНЕНИЕ, ЗА ВЕЛИКА БЪЛГАРИЯ, ПП.

Програма **ЕВРОКОМ** събира най-много средства за платена агитация. В програмата доминират евроскептични партии и такива, които прокарват антинатовски и проруски дискурси. 68% е съдържанието за НС, 24% за ЕП и 8% смесено съдържание. Доминираща е платената агитация в програмата за периода на кампанията.

На 23 май **ТЕЛЕВИЗИЯ ЕВРОНЮЗ БЪЛГАРИЯ** предава на живо от Брюксел целия лидерски дебат за ЕС. Само тази от програмите на търговските доставчици, наред с Българската национална телевизия, отразява организираните от Европейския съюз за радио и телевизия (ЕВU) в сътрудничество с европейските политически партии и Европейския парламент дебат. Той се провежда в пленарната зала на ЕП в Брюксел. Събитието е с продължителност 1 час и 45 минути и е излъчено с осигурен симултанен превод в ефир. Петима водещи кандидати за председател на ЕК сблъскват позиции в него. В периода на предизборната кампания програмата представя интересен репортажен формат, който условно може да бъде наречен „Изборите в страните членки на ЕС“. Дава предизборната картина в различни страни членки на ЕС, с акцент върху някоя специфична особеност.

Като успешен формат наблюдението отчита разширеното предаване „120 минути“ от 2 юни в програма **БТВ**, когато е излъчен предизборен заключителен европейски дебат, в който за участие са поканени първите в листите на основни шест партии. Дебатът се провежда пред публика от студенти, които имат възможност да задават въпроси на участниците в дискусиата. Водещи са Светослав Иванов и Десислава Минчева. Преди дебата в специалното студио има различни гости. В предизборния дебат участват Стефан Тафров, кандидат за евродепутат от ПП-ДБ, Петър Волгин, кандидат за евродепутат от ВЪЗРАЖДАНЕ, Кристиан Вигенин, кандидат за евродепутат от БСП ЗА БЪЛГАРИЯ, Ивайло Вълчев, кандидат за евродепутат от ИТН.

При БТВ съдържанието за националния вот е най-голямо, следвано от смесеното съдържание и това за евровота. 97% е предизборната журналистика и активност на медията, пред 2-3% платена агитация в телевизионната програма. В журналистическите формати са канени представители на ПП, ГЕРБ, БСП, ВЪЗРАЖДАНЕ, ИТН. Само три партии имат платена агитация в БТВ – ВЪЗРАЖДАНЕ, ИТН, ПП.

В предаването „Здравей, България“ в **НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ** са излъчени репортажи в поредица озаглавена „ЕС избира новите 720 от 6 до 9 юни“ от Германия на Натали Пашева. От Ница предава журналистката Петя Желева за това как французите виждат Европа и от италианския град Пезаро за Евровота през погледа на италианците. В поредицата „Обещанията“ на журналиста Нели Тодорова в предаването „Събуди се“ участват кандидати за евродепутати и за народни представители със своите лични заявки. В изданието на 12 май рубриката е посветена на отговор на въпроса „Що е то евродепутат“. Излъчен е репортаж с граждани от Монтанския край с техните разбирания за работата на българските евродепутати.

В НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ 49% е съдържанието за националния вот, 37% смесено съдържание и 14% за Европейски парламент. И тук, подобно на БТВ, имаме 97-98% журналистика и 2-3% платена агитация за ИТН, ВЪЗРАЖДАНЕ, СИНЯ БЪЛГАРИЯ, ПП.

• ИЗВЪНРЕДНИ ИЗБОРИ ЗА НАРОДНО СЪБРАНИЕ – ОКТОМВРИ 2024

Специализираният предизборен мониторинг обхваща 36 медийни услуги от които 15 телевизионни услуги, 12 радиоуслуги, 8 нелинейни услуги по заявки и 1 платформа за видеосподеляне, която е под юрисдикцията на България. В наблюдението са включени повече медийни услуги от договорените с ЦИК в Споразумението, подписано на 24 септември 2024 година: АЛФА ТВ (програма, която към момента на Споразумението не се разпространява, а след това възобнови излъчване); КАНАЛ 3, заради специфичното съдържание, свързано с изборите; публикуваното в ПИК ТВ, както и в още 8 нелинейни услуги и българската платформа за споделяне на видеоклипове Vbox7.com.

Мониторингът включва БНТ1, БНТ2, ХОРИЗОНТ, ХРИСТО БОТЕВ, РАДИО БЛАГОЕВГРАД, РАДИО БУРГАС, РАДИО СОФИЯ, РАДИО ВАРНА, РАДИО ПЛОВДИВ, РАДИО СТАРА ЗАГОРА, РАДИО ШУМЕН, РАДИО ВИДИН, БНР - РАДИО КЪРДЖАЛИ, РАДИО БЪЛГАРИЯ на турски език, БТВ, НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ, ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ, ЕВРОКОМ, BULGARIA ON AIR, NOVA NEWS, ТЕЛЕВИЗИЯ ЕВРОНЮЗ БЪЛГАРИЯ, Канал3, БЪЛГАРИЯ 24, СКАТ, АЛФА ТВ/ ALFA TV, 7/8 TV, ТВ1, ПИК ТВ, dnevnik.bg, gospodari.com, actualno.com, segabg.com, zaistinata.com, offnews.bg, tribune.bg, dividend.eu, vbox7.com.

Мониторингът има за цел да установи спазват ли се разпоредбите на Изборния кодекс и Закона за радиото и телевизията. Относно спазването на Изборния кодекс – СЕМ е изпратил за кампанията 27 писма до ЦИК със 36 случая за нарушения, от които: 10 сигнала за огласяване на резултати от екзитпол преди 20 ч.; 5 сигнала за липсата на информация за договори; 5 – за използването на българското знаме или знаме на друга държава в агитационни форми; 5 – за липсата на съобщението, че купуването и продаването на гласове е престъпление; 2 – за неспазване на добрите нрави; 1 сигнал за липса на съобщение, че агитацията е платена; 1 за участие на пастор/служител на вероизповедание в предизборна агитация; 7 външни сигнали, препратени към ЦИК по компетентност заедно със аудио- или аудио-визуално записи от системата за мониторинг.

Докладът е структуриран по медийни услуги, като за всяка медия се отчита три вида съдържание – редакционното журналистическо, което предполага критичен поглед към предизборното политическо слово; безплатна агитация и платена агитация, които са носители на политическата риторика.

Предизборната кампания е едномесечна, но наблюдението на последните няколко избори показва, че тя се свежда до последните десет дни или седмица от периода на политическото състезание. Едва в края ѝ се отчита известна интензивност на предизборната надпревара в медиите, която като цяло е доста формална.

За вота на 27 октомври 2024 г. специализираният мониторинг на СЕМ установява засилено медийно отразяване на действията на служебното правителство срещу купуването на гласове – МВР дава пред обществото почти ежедневна информация за своите акции в регионите на страната. Купеният и корпоративният вот стават основен фокус на внимание в обществото по време на тази кампания и след изборите. Арестът на народния представител от ДПС (АПС) Джейхан Ибрямов за търговия с влияние допълнително разпалва политическите страсти в рамките на кампанията. „Кой води автентичното ДПС – Ахмед Доган или Делян Пеевски“ и кого ще подкрепи електората на партията стана един от основните въпроси на кампанията.

Партийното противопоставяне, борбата с корупцията и цената на съставянето на стабилно правителство са ключовите проблеми, дискутирани в радио- и телевизионните студиа. Множество скандали в местната власт съпътстват парламентарния вот. Трябва да бъде отбелязано, че немалко кметове на населени места влизат в надпреварата за 51-вия парламент.

В национален ефир партиен лидер – Костадин Костадинов от ПП Възраждане, нападна словесно водещ журналист от БТВ Мария Цънцарова в опит за публично ѝ дискредитиране, последван в критиката от друг партиен лидер – Слави Трифонов от ПП ИТН, също недоволен от телевизионната водеща и нейните въпроси. Конфликтът показва, че изборите са удобен момент четвъртата власт да бъде публично оспорена от политически фигури с цел – привличане вниманието на публиката. Ето защо и по време на тази кампания Съветът за електронни медии за пореден път се обърна с призив към политиците за запазване на добрия тон в медиите. За съжаление екип на БТВ претърпя и физическо нападение в Хасково от поддръжници на една от политическите сили в надпреварата.

Мониторингът констатира, че политици от крайно десния спектър продължават с използването на враждебно слово срещу групи и общности от граждани. СЕМ сезира ЦИК за два случая на нарушаване на добрите нрави в кампанията – за използването на обидни и расистки изрази и послания.

Поредна кампания се наблюдава, че в програмите на обществените медии БНР и БНТ доминират гласовете на извънпарламентарните несистемни партии, за сметка на разискванията с партиите с по-голяма обществено влияние и тежест.

Специализираният мониторинг за изборите показва, че в българските медии се засилва тенденцията евроатлантическата ориентация на държавата ни да бъде подлагана на оспорване. До степен, че в най-предпочитаната медия за предизборна агитация от политическите субекти ЕВРОКОМ трудно може да се разбере, че се провеждат избори в държава членка на Европейския съюз и НАТО, освен от призивите за тяхното напускане.

За поредна кампания се отчита липса на лидерски диспути – дори инициативата на ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ да привлече тримата лидери на ГЕРБ, ПП И ВЪЗРАЖДАНЕ в едно студио завършва с три последователни интервюта, но не и пряк сблъсък.

Наблюдението отчита, че медиите според възможностите си мобилизират гражданите за участие във вота. Например, Канал 3 излъчва нетрадиционна „разяснителна“ кампания за повишаване на изборната активност. Използвайки изкуствен интелект и артисти, развивайки сюжети в жанра на политическата сатира, към зрителите е отправено посланието „*Плановете на политиците разчитат на твоето бездействие. Развали им схемата – гласувай!*“.

За пореден път броят мъже доминира пред броя жени като участници – кандидати за народни представители в медийното съдържание за изборите.

Жестов превод се наблюдава само в програмите на големите търговски доставчици БТВ и НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ, както и в програмите на обществената телевизия БНТ1 и БНТ2.

ВОЙНИ 2024 Г.

• ВОЙНАТА В УКРАИНА

По предложение на г-жа Габриела Наплатанова и решение на СЕМ от 29.02.2024 г. е осъществено **фокусирано наблюдение** на медийното отразяване на втората годишнина от войната в Украйна, смъртта на руския опозиционер Алексей Навални и отзвуката ѝ в Русия и по света, посещението на европейски лидери и представители на българската държава в Киев, проблемите около изпращането на българска помощ от бронирани машини в Украйна, реакциите след артикулираната от Франция възможност за евентуално изпращане на военнослужещи от държавите – членки на НАТО. Периодът на мониторингът е от 16 февруари до 3 март 2024 г. и обхваща следните линейни и нелинейни медийни услуги: БНТ1; БТВ, НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ, BULGARIA ON AIR, NOVA NEWS, ТЕЛЕВИЗИЯ ЕВРОНЮЗ БЪЛГАРИЯ, СКАТ, АЛФА ТВ, БЪЛГАРИЯ 24, 7/8 ТВ, ХОРИЗОНТ и ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ, gospodari.com, blitz.bg/blits-tv, dir.bg, dnevnik.bg, actualno.com, segabg.com, novini.bg, safenews.bg, pik.bg, както и платформата за споделяне на видеоклипове vbox7.com.

По случай втората годишнина от началото на агресията на Русия срещу Украйна няколко доставчици на медийни услуги (БНТ, БНР, БТВ Медиа Груп ЕАД, Нова Броудкастинг Груп

ЕООД) изпращат свои специални кореспонденти в горещи точки от бойните действия, откъдето свидетелстват за живота в условия на война. Техните репортажи и преки включвания от ключови градове и села в Украйна разказват за тежките изпитания, пред които са изправени отбраняващите се украински граждани.

В почти всички наблюдавани медии са излъчени репортажи за посещението в Киев на българска делегация в знак на солидарност и подкрепа с Украйна. Медиите отразяват, че войната в Украйна е основната тема на 60-тата Мюнхенска конференция по сигурността, която събира в Германия над 180 световни лидери, правителствени ръководители, външни министри, министри на отбраната и експерти по сигурността. Новината за смъртта на руския опозиционер Алексей Навални слага отпечатък върху Мюнхенската конференция. И в Париж на международна среща се събират европейски лидери, за да подкрепят идеята Европейският съюз да купува боеприпаси, произведени извън Европа, които да бъдат предоставени на Киев. „Няма консенсус за изпращането на сухопътни войски по официален, приет и одобрен начин. В дългосрочен план обаче нищо не бива да се изключва“ – тези думи на френския президент отварят вратата за дезинформационни внушения в България, че ще бъдат изпратени български войници да се бият в Украйна. Премиерът и министърът на отбраната опровергават тези твърдения, а президентът Румен Радев критикува идеята на френския си колега.

Мониторингът проследява подробно медийното отбелязване на втората годишнина от началото на войната в Украйна, както и всички международни и вътрешни събития във връзка с противопоставянето между Европа и Русия, между демократичния свят и един авторитарен режим. Смъртта на руския опозиционен лидер Алексей Навални става повод повечето български медийни услуги да потърсят мнението на оцелелите в изгнание руски дисиденти, чиито „гласове“ са забранени в Русия. Повечето от тях изразяват позиция, че Навални е убит от режима на Путин, а не е починал в резултат на естествена смърт. В някои линейни програми са излъчени документални филми за Навални, за руската опозиция, за войната. Такива са филмите „Наказание без престъпление“ в БНТ1, „Навални“ по БТВ, „Писма от войната“ в BULGARIA ON AIR, „Две години в ада на войната“ в NOVANEWS.

От всички теми в наблюдението най-слабо е разискването на проблема с изпращането на военната помощ от България за Украйна, като акцентът е по-скоро около политическите заявки за смяната на министъра на отбраната Тодор Тагарев. Нелинейните медийни услуги разпространяват предимно съдържание от линейните програми, малко на брой са собствените предавания и репортажи.

• ВОЙНАТА В БЛИЗКИЯ ИЗТОК

По предложение на г-жа Къдринка Къдринова и решение на Съвета от заседание, проведено на 22.10.2024 г., е реализирано [фокусирано наблюдение](#) на шест радио- и телевизионни програми: БНТ1, ХОРИЗОНТ, НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ, БТВ, ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ, BULGARIA ON AIR. Формулираната в решението на СЕМ задача е: „Как в българските медии е отразена ескалацията на войните в Близкия изток с фокус върху обстановката в Израел, Ивицата Газа, Ливан, Иран и реакцията на държавите от Европейския съюз“. Периодът на наблюдение е от 16 септември до 14 октомври 2024 година.

Военните действия в Близкия изток присъстват почти ежедневно в наблюдаваните програми. Отразените по-важни събития са избухването на пейджъри и уоки-токита в Ливан и Сирия, убийството на лидера на „Хизбула“ Хасан Насрала в Бейрут при израелски удари, евакуирането на български граждани от Ливан, изстрелването на балистични ракети от Иран към Израел, годишнината от терористичното нападение на „Хамас“ срещу Израел и положението в ивицата Газа.

Темата в наблюдаваните радио- и телевизионни програми е коментирана от редица експерти по сигурността, специалисти по Близкия изток, арабисти, хебраисти, журналисти, дипломати, анализатори, политици. Понякога интервюираните припомнят и конфликтите в региона от по-далечното минало, които намират продължение в актуалните сблъсъци. Доставчиците се позовават на информация от свои и от официални източници – разкази на

очевидци, съобщения от световни информационни агенции и официални онлайн изявления в социалните мрежи, публикации в големи медии. Основните аудио-визуални материали в периода са част от международния видеообмен. Обяснявайки кой е убитият лидер на „Хизбула“ Хасан Насрала, на българската публика е припомнено и едно ексклузивно телевизионно интервю с него от 1997 г., взето от тогавашната българска журналистка от НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ Миа Сантова.

Наблюдението регистрира съобщение, разпространено от унгарска медия, за връзка между България и взривените пейджъри в ръцете на представители на „Хизбула“. В наблюдаваните медийни услуги се разследва фалшивата новина за т.н. българска следа - фирма, основана от норвежец в България, с която се свързва доставката на избухналите пейджъри в Ливан и Сирия. Информацията за някаква съпричастност на страната ни в трафика на взривените пейджъри и уоки-токита е опровергана от официалните българските власти.

В периода на мониторинга по темата попада и годишнината от терористичното нападение на „Хамас“ срещу Израел на 7 октомври, отбелязана с възпоменателни събития в памет на хилядите жертви и заложници.

Във връзка с ескалацията на напрежението в Близкия изток, наблюдаваните медии подробно отразяват заседанията на свиканите Съвет за сигурност към Министерския съвет и Консултативен съвет по национална сигурност към президента на Р България. Аудиторията своевременно е информирана за международната ситуация от министър-председателя и от президента, според които няма опасност за националната сигурност на страната ни. Организираната от служебния кабинет евакуация от Ливан на български граждани е отразена също с подробности в проследеното медийно съдържание.

Независимо от кървавите събития в Близкия изток и ескалацията на напрежението, в наблюдаваните телевизионни програми не се регистрират шокиращи изображения. Картината показва предимно материални разрушения на сгради, оръжия, летящи снаряди, бягащи и евакуиращи се хора. Разпространени са разнопосочните позиции на враждуващите страни (Израел, Ливан, Иран), излъчени са мнения на обикновени граждани и на високопоставени политици по отношение на събитията. Проследени са реакциите на държави членки на ЕС, ООН, Г-7, призивите им за спиране на военните действия в региона. Размирният Близък изток може да причини нова бежанска вълна към Европа и да увеличи рисковете от терористични актове в стария континент, предупреждават наблюдателите на региона.

ФОКУСИРАНИ НАБЛЮДЕНИЯ

• ВЛИЗАНЕ В ЕВРОЗОНАТА (1 ЧАСТ)

По предложение на г-жа Габриела Наплатанова и по решение на СЕМ от заседание на 24.01.2024 г. е осъществено фокусирано наблюдение на линейни и нелинейни медийни услуги по [темата за влизането на България в еврозоната](#). Проследяването на медийното отразяване на темата продължава и във втори мониторинг по време на изборите за Европейски парламент през май-юни 2024 г., което позволява съпоставки между двете наблюдения.

Мониторингът обхваща новини и актуално-публицистични предавания в следните програми и нелинейни услуги: телевизионни програми – БНТ1, БТВ, НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ, BULGARIA ON AIR, ЕВРОКОМ, ТЕЛЕВИЗИЯ ЕВРОНЮЗ БЪЛГАРИЯ, БЪЛГАРИЯ 24, АЛФА ТВ, 7/8 TV, СКАТ; радиопрограми – ХОРИЗОНТ, РАДИО СОФИЯ, РАДИО БЛАГОЕВГРАД, ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ; нелинейни услуги - novini.bg, safenews.bg, actualno.com, pik.bg, dnevnik.bg, dir.bg, Gospodari.com, bgnes.bg, economy.bg, segabg.com, zaistinata.com; платформа - Vbox7.com.

Период на наблюдение – 18 – 31 януари 2024 г.

Мониторингът на разпространеното аудио- и аудио-визуално съдържание показва, че темата за влизането на България в еврозоната присъства, без да е водеща или една от основните в информационния поток. Споменаването на еврото и неговото въвеждане в страната е по-скоро на втори план, докато напред излизат повече актуални политически проблеми. В обхвата на наблюдението попадат две важни новини, свързани със замяната на лева с евро – приемането на първо четене в Народното събрание на Закон за БНБ, който регламентира бъдещата ѝ дейност, след като България стане част от еврозоната и официалното показване на логото на информационната кампания за еврото заедно със слогана „Единството е сила“. Става ясно също така, че индикативната дата за влизане на страната в еврозоната е 1 януари 2025 г. Коментатори по темата в предаванията са предимно експерти: икономисти, банкери, финансисти и анализатори, по-малко политици. Голяма част от техните анализи са специализирани и повече насочени към макрорамката на българските финанси, отколкото инструктивни за потребителите. От разговорите става ясно, че проблемите с високата инфлация са последните изпитания пред България да въведе еврото. Взелите отношение по въпроса за навлизането у нас на общата европейска валута изказват мнения доколко е реалистична индикативната дата, като някои определят за възможни други срокове (2027 г. например). Немалко участници критикуват управляващите за липсата или за забавянето на информационна разяснителна кампания, която да подготви гражданите за новата финансова среда след влизането в еврозоната.

В периода на наблюдение, в сутрешния блок на БНТ1 е констатирано представянето на специално изготвено по поръчка на обществената телевизия социологическо проучване за обществените нагласи към еврото, което е анализирано и в други предавания. Перспективата за приемането на еврото в България продължава да поражда неяснота и по-скоро да буди обществена тревога по отношение на жизнения стандарт – това сочат национално представителните данни на Галъп интернешънъл Болкан, събрани между 11.01. – 19.01.2024 г. В предаването „Денят започва“ са показани и резултати от анкета със зрителите – на въпроса „Подготвени ли сте за влизането на еврото у нас?“ 39% отговарят с „Да“ и 61% с „Не“. Липсващата комуникационна кампания за еврото създава условия за пораждаване и разрастване на дезинформацията и фалшивите новини, предупреждават експерти.

Наблюдението констатира, че на 20 януари в предаването „Стълбището“ на ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ гостуват едновременно премиерът акад. Николай Денков и вицепремиерът и министър на външните работи Мария Габриел. Една от коментиранияте теми са новините от Световния икономически форум в Давос, където премиерът е поискал от председателя на Еврогрупата Паскал Донаху прегледът за стойностите на инфлацията в България да бъде направен по-късно през годината, когато се очаква значително спадане на обема.

В съдържанието на ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ е отчетено и мнението на журналисти, че България трябва да се възползва от прецедента на Хърватия, която влиза в еврозоната с малко по-високи стойности на инфлацията от първоначално определените. Налага се мнението, че проблемът е политически и че българските политици трябва да убедят западноевропейските партньори и Европейската централна банка за приемането на България в еврозоната от 1 януари 2025 година. И в програма BULGARIA ON AIR също се дава пример с Хърватия и политическия компромис към нея.

Наблюдението констатира, че повечето аудио-визуални материали по темата за еврото в нелинейните услуги са препубликувани от разпространено вече линейно съдържание и много малко е оригиналното такова. Например, установени са собствени материали в сайтовете novini.bg и dnevnik.bg, където е отразен брифингът на Министерството на финансите с представяне на логото и слогана на информационната кампания за присъединяването на България към еврозоната. Излъчените репортажи са от сградата на Министерството на финансите. В actualno.com е разпространено предаването „Отговорите със Спасиана Кирилова“, в което гостува икономистът и бивш вицепремиер и министър Николай Василев.

• ВЛИЗАНЕ В ЕВРОЗОНАТА (2 ЧАСТ)

Второто по ред двуседмично фокусирано наблюдение на 21 линейни и 9 нелинейни медийни услуги по темата за влизането на България в еврозоната проследява медийното съдържание в периода 10-24 май 2024 г. и съвпада по време с първите две седмици от предизборната кампания за Европейски парламент и извънредните избори за 50-то Народно събрание. Разменените мнения за еврото по време на предизборните дебати очертават политическите позиции на различните политически субекти, вземащи участие в надпреварата за ЕП и НС. Експертите, произнесли се по темата, споделят най-вече вижданията кога по време страната ни може да възприеме еврото като разплащателна единица – едни от тях сочат 1 януари 2025 г. или юни 2025 г., други – 2026 година. Мониторингът съвпада и с провеждането на 14 май 2024 г. на конференция с международно участие „България в еврозоната, кога?“, чийто организатори са Асоциацията на почетните консули в България, българската CFA (Certified Financial Analytics) – Асоциация на сертифицирани финансови аналитици и Асоциацията на банките в България. Авторитетни чуждестранни гости споделят опит и експертиза по темата, като насърчават България в избраната посока. Наблюдението съвпада и с изсичаното на първата партия български евромонети.

Подобно и на първото наблюдение, мониторингът отчита, че липсва в медийното съдържание мащабна разяснителна кампания на държавата за приемането на еврото. Разговорите продължават да са насочени по-скоро към макрорамката на българските финанси, отколкото разяснителни за потребителите. Отново параметрите на инфлацията у нас са изтъкват като възпрепятстващи влизането в еврозоната. Основните аргументи „за“ въвеждането на еврото в България включват икономическата стабилност и ползите за бизнеса, докато аргументите „против“ акцентират на загубата на монетарния суверенитет и възможната инфлация. Част от икономистите и политиците, които подкрепят по-бързото влизане в еврозоната, настояват за изпълнението на нужните реформи и критерии, докато други смятат, че е необходимо повече време за подготовка на икономиката и обществеността.

• ОБРАЗЪТ НА БЕЖАНЦИ, МИГРАНТИ, ЧУЖДИ ГРАЖДАНИ

По предложение на г-жа Пролет Велкова и решение на СЕМ от заседанието на 21.03.2024 г. е реализирано [фокусирано наблюдение по темата за образа на бежанците, мигрантите и чуждите граждани](#) в линейни и нелинейни медийни услуги за периода 8 - 18 март 2024 г. Конкретният повод за актуализиране на мигрантската тема в публичното пространство са три инцидента със сбивания от началото на март, които са отразени от медиите чрез редица репортажи и коментари в услугите на доставчиците.

Прегледано е линейно и нелинейно съдържание, което обхваща - БНТ1, БТВ, НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ, BULGARIA ON AIR, ТЕЛЕВИЗИЯ ЕВРОНИОЗ БЪЛГАРИЯ, NOVA NEWS, ЕВРОКОМ, БЪЛГАРИЯ 24, СКАТ, 7/8 TV, АЛФА ТВ, ПИК TV (Pik.bg), ХОРИЗОНТ, ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ, actualno.com, gospodari.com, dir.bg, blitz.bg, dnevnik.bg и платформата - Vbox7.com.

Мониторингът в цялост очертава една фактологична картина, която е недостатъчно ясна и точна във всички наблюдавани медии. Има разминавания кой кого е нападнал, какви по националност, етнос и възраст са били участниците в инцидентите, както и какъв е статутът им (нелегални мигранти, бежанци, чуждестранни граждани), колко точно хора са взели участие в събитията и т.н. Единствените визуални документи са кадри от сбивания, разпространени в социалните медии (два клипа). В действителност става дума за три последователни случая на сбивания с участието на чужди граждани: вечерта на 06.03.2024 г. на бул. „Витоша“ (гр. София) – сбиване между български тийнейджъри и млади чуждестранни мъже (някои медии сочат, че това са араби, кюрди, сирийци, египтяни); вечерта на 08.03.2024 г. – нападение над студенти по медицина от Великобритания с пакистански произход, установено, че е извършено от непълнолетни лица с криминално минало; същата вечер на 08.03.2024 г. – сбиване в Центъра за бежанци в столичния квартал „Овча купел“. След възникналите инциденти, през периода има два протеста на български

граждани срещу мигрантите – на 10 март в центъра на столицата и на 12 март в кв. „Овча купел“, където има общежитие за бежанци.

От страна на официалните власти се подчертава изрично, че инцидентите не са на расова основа, а имат битов и криминален характер.

Наблюдаваните медии отразяват не само инцидентите, но и последващите обществени реакции. Повечето информации са неутрални, но има коментари, които изграждат негативен образ на чуждите граждани – мигранти, бежанци. Представят ги единствено като нашественици, престъпници, без възпитание и обноски, безчинстващи, устремени към социалните придобивки и богатства на западните общества.

Наблюдатели подчертават, че темата за миграцията и бежанските потоци ще е една от основните в предизборните дебати за бъдещия Европейски парламент. Участници в актуалните предавания коментират случаите, като акцентират върху политическата злоупотреба на едни криминални и битови по същността си инциденти с цел активизиране (подгръване) на електората преди европейските избори през юни тази година.

Малко на брой медии търсят и намират гледната точка и на чужденците, пребиваващи в страната ни – БНТ1, БТВ и BULGARIA ON AIR излъчват репортажи за бежанци, намерили подслон и работа у нас.

Мониторингът констатира наличие на език на омразата в програма АЛФА ТВ, където на 14 март в 10:20 ч. гостува Боян Расате от „Български национален съюз – Нова демокрация“. След периода на наблюдение е установено, че и в програма СКАТ (на 01.04.2024 г.) е излъчен репортаж за протест на младежки организации против мигрантите в България, който внушава етническа нетърпимост.

Във връзка с изпълнение на решение на СЕМ от заседанието на 18.04.2024 г., е осъществено допълващо наблюдение по темата за мигрантите, бежанците и чуждите граждани в новини и актуални предавания в медийните услуги, като обект на проследяване са следните събития: пристигането в България на самолети с върнати мигранти в периода от 8 до 18.02.2024 г.; участие в парламентарен контрол на вътрешния министър Калин Стоянов през март (в период от 1 до 22.03.2024 г.); случай на побой над афганистанец и съпругата му в периода от 29.03. до 01.04.2024 г.; интервюта с бившия вътрешен министър Иван Демерджиев от февруари до началото на април в някои от наблюдаваните програми.

По информация на Държавната агенция за бежанците (ДАБ) към Министерския съвет, на 13.02.2024 г. в България пристигат общо 25 лица, подали молба за закрила в страната. Към онзи момент по официални данни капацитетът на центровете на ДАБ са запълнени на 54%. Връщането на мигрантите от Австрия и Брюксел става повод не само за протестна демонстрация на летище София срещу политиката на държавата да изпълнява международно поети ангажименти, но и на парламентарни дебати, по време на които опозицията обвиняват управляващите, че не се справят с нелегалната имиграция. На 22.03.2024 г. министърът на вътрешните работи в оставка Калин Стоянов по време на парламентарния контрол докладва за спад на миграционния натиск към България. Неговото изказване в НС намира отражение в съдържанието на някои от наблюдаваните услуги. В края на март и началото на април в някои медии (БНТ1, ХОРИЗОНТ, НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ, БТВ, NOVANEWS, БЪЛГАРИЯ 24) е отразен случай на нападение от омраза срещу афганистанец и неговата българска съпруга, които са били пребити в столичен квартал. Афганистанецът, който има постоянен статут, твърди, че това е поредното нападение срещу него за 21 години, откакто е потърсил убежище в България. Мониторингът констатира, че в периода от февруари до април бившият вътрешен министър Иван Демерджиев дава четири интервюта – на 18 март в телевизионна програма NOVA NEWS, на 24 март в БНТ1, на 27 март в БТВ, на 11 април отново в БНТ1.

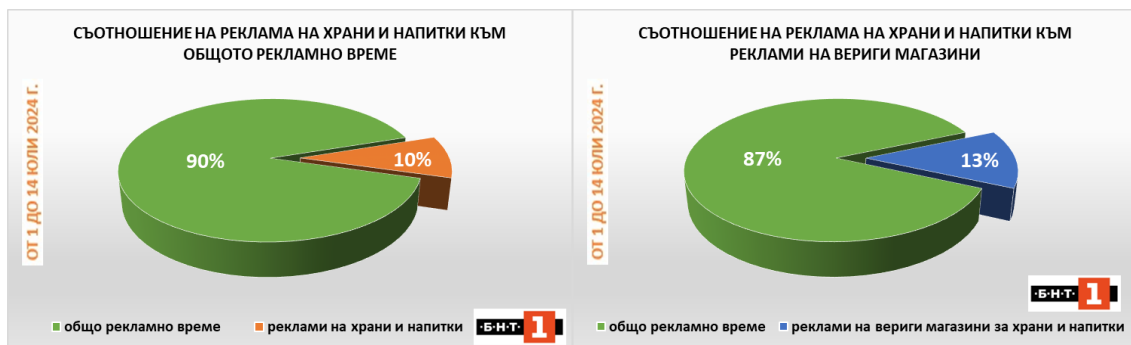
• ТЪРГОВСКО СЛОВО ЗА ХРАНИ И НАПИТКИ

По предложение на г-жа Соня Момчилова и след решение на Съвета за електронни медии, взето на заседание от 16.05.2024 г., е осъществено фокусирано наблюдение на търговско слово за храни и напитки в програми с национален териториален обхват и ефирно

разпространение. Фокусът на наблюдението е свързан с преценка за съответствие на излъчените реклами с разпоредбите на чл. 75 и чл. 76 от Закона за радиото и телевизията.

Наблюдавани са: БНТ1, ХОРИЗОНТ, както и БТВ, НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ, BULGARIA ON AIR и ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ. Периодът на наблюдението е двуседмичен - от 1 до 14 юли 2024 г.

Разпоредбата на чл. 75 от ЗРТ включва правила, свързани със защита на децата, на човешко достойнство, здравето и безопасността, опазването на околната среда, съдържа ограничения по отношение рекламите на цигари и тютюневи изделия, на алкохолни напитки, както и изисквания относно силата на звука на самите търговски съобщения. Член 76 от закона реферира към саморегулацията, като тук следва да се отбележи, че Националният съвет за саморегулация има приети правила, рамка за храни и напитки, както и норми за спиртните напитки.

По отношение на програма БНТ1 е наблюдаван часови интервал от 06:00 ч. до 24:00 ч. Установено е, че рекламите за храни и напитки представляват 9.50% от общото време за реклама в програмата, като в тях не е регистрирано участие на деца. Рекламите на търговски вериги обхващат 13.13% от общото рекламno време за храни. В търговските съобщения на търговски вериги за хранителни стоки и напитки е регистрирано участие на деца в 33% от тях. Наблюдението не е установило търговско слово за храни и напитки преди, след или по време на детски предавания, излъчвани в програма БНТ1.

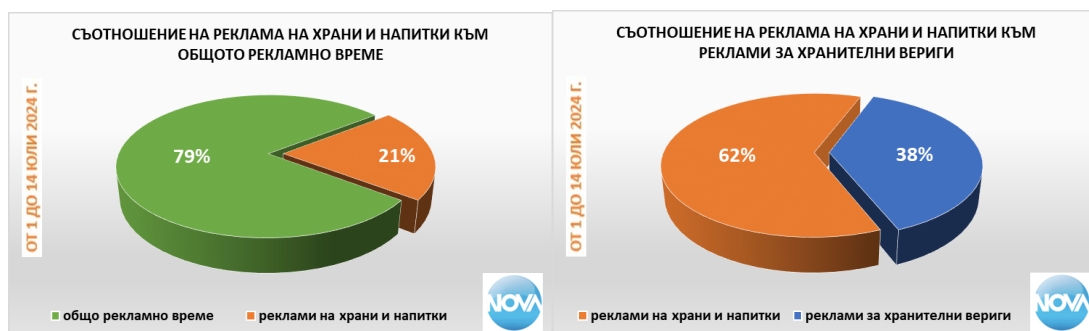

В програма ХОРИЗОНТ в наблюдавания времеви период и часови интервал 06:00 ч. – 18:00 ч. е регистрирано излъчване само на една реклама на храна. Не е констатирано наличие на търговски съобщения за хранителни вериги, нито участие на деца в тях. Не е регистрирано търговско слово за храни и напитки непосредствено преди, след или по време на детското предаване, излъчено по време на мониторинга.

В програмата БТВ в наблюдавания двуседмичен период и часови интервал 18:00 ч. - 24:00 ч. рекламите за хранителни продукти заемат средно 39.87% от общото рекламно време. Присъствието на деца е в 11.52% от тях. Рекламите за хранителни вериги са 34% от общото рекламно време, присъствие на деца е отчетено в реклами за шоколадови изделия, сладолед, кренвирши и реклами на търговски вериги. В това търговско слово се развиват сюжети с участие на родители и деца, които се забавляват при консумация на различни продукти. Наблюдението не отчита подтикване към прекомерна или едностранна консумация на представените продукти, не може да се твърди, че излъченото слово противоречи на балансирано или здравословно хранене.

За пореден път е констатирано, че в търговските съобщения се използват образите на популярни личности, анимирани образи, имитиращи детски фантазии и мечти, които правят привлекателни рекламираните продукти. По отношение на програмата БТВ, без да се отчита формално нарушение на закона, наблюдението намира за неудачно и в отклонение на етичните норми позиционирането на непряка реклама на спиртна напитка между епизоди на детски анимационни филми, доколкото доставчикът очевидно сам е предназначил въпросния слот между 04:45 ч. и 05:50 ч. за детска аудитория с подбора на анимационни филми.

По отношение на програмата НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ рекламите за храни и напитки са отчетени като общ обем от 21% от обема за реклами. Регистрирано е наличието на реклами на хранителни вериги, които са 38% от общия обем реклами за храни. Регистрирано е участие на деца в реклами за храни в 9% от рекламите и участие на дете е регистрирано в една реклама на търговска верига. През разглеждания двуседмичен период в програмната схема на НОВА

ТЕЛЕВИЗИЯ не е включено детско предаване, така че там няма регистрирани реклами на храни, които евентуално да съпътстват съдържание, насочено към тази аудитория.

В програмата на ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ рекламите на храни и напитки са около 9% от общото рекламно време. Не е установено никакво участие на деца в търговските съобщения, няма и детски предавания в тази програма.

По отношение на BULGARIA ON AIR не е регистрирано абсолютно никакво разпространение на реклами за храни и напитки в периода на наблюдение, както и разпространение на реклами на хранителни вериги.

Във връзка със спазване на професионалните стандарти по отношение на рекламата на сладолед Фамилия Галакси, СЕМ е сезирал Националния съвет за саморегулация. Етичната комисия към НСС се е произнесла с решение от 16.07.2024 г., с което намира, че тази търговска комуникация е в отклонение на Етичните норми и по-специално на чл. 1.2 и чл. 2 от Етичния кодекс за търговска комуникация. Посочените разпоредби препоръчват търговската комуникация да е благоприлична, почтена, честна, правдива и да не съдържа твърдения или аудио- или аудио-визуални елементи, които да нарушават добрите нрави или да могат да се определят като вулгарни или отблъскващи, според общоприетите морални норми в съответната държава и култура.

По предложение на д-р Симона Велева и по решение на СЕМ от заседание на 29.08.2024 г. е проведено допълващо наблюдение на телевизионни реклами, чието съдържание е насочено към популяризиране на храни и напитки в български и чуждестранни програми със специализиран детски профил (независимо, че докладът от този мониторинг е разгледан в началото на 2025 г., доколкото същият е реализиран през месец декември 2024 г., информация за резултатите се прие за резонно да бъде включена и в настоящия отчет).

Освен първоначално определения обхват – детски програми, експертният екип разшири наблюдението, като то обхваща и детските предавания в политематични програми с

национален обхват преди Коледа, както и съдържанието за деца в специализирани филмови канали. Мониторингът възприе позицията, че три дни (в т.ч. дни от уикенда) са достатъчни да открият търговските практики на доставчиците в детски програми и предавания.

Допълващият мониторинг за храни и напитки обхваща: детските предавания в БНТ1, БНТ2, БТВ, НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ, BULGARIA ON AIR; българските детски програми – ЕКИДС и СУПЕР ТУУНС/SUPER TOONS; чуждестранни програми за деца – CARTOON NETWORK, CARTOONITO, NICKELODEON, NICK JR.; български нишови (филмови) програми.

Констатира се, че делът на участие на деца в телевизионните реклами за храни и напитки в чуждестранните профилирани детски програми е относително висок – в CARTOONITO 48.20%, в NICKELODEON е 61.26%, в NICK JR е 80.15%, в CARTOON NETWORK - 81% .

Като негативна практика се отчита излъчванията на търговски съобщения за алкохолни напитки (бира) в профилираните детски програми. Наблюдението установява разпространението на множество реклами на чипсове, снаксове, шоколадови десерти, бонбони и шоколад, газирани подсладени напитки. Тяхното интензивно излъчване би могло да въздейства неблагоприятно на детската аудитория, която е основният потребител на програмите. Използват се и т.н. „детски идоли“ (Христо Стоичков, Дара, майката, бабата, пожарникарят и др.) при представянето на храни, напитки и супермаркети. В една от политематичните програми е установено излъчване на реклама на чипс Ruffles с посланието, че *„Когато ям Ruffles, всичко се връща към нормалното“*, което реферира към Националните етични правила за реклама и търговска комуникация в Република България и по-конкретно на т. 23. *„Реклама или търговска комуникация, придружаващи или включени в детски предавания за храни и напитки, съдържащи хранителни съставки и вещества с хранителен или физиологичен ефект, по-специално съдържащи мазнини, трансмастни киселини, сол/натрий и захар, чийто прекомерен прием в хранителния режим не е препоръчителен, трябва да отговарят на следните критерии: .....7. не трябва да противоречи или омаловажава балансираното и здравословно хранене. По-специално тя не може да отрича, също така да омаловажава или възпира консумацията на пресни плодове и зеленчуци/ 8. не бива да подкрепя или подканва към прекомерна или едностранна консумация на рекламираните продукти и напитки/ 9. позитивното представяне на нездравословни хранителни навици е недопустимо; не трябва да представя в отрицателна светлина отказа от консумация на такива продукти и напитки“*.

СЕМ взе решение да бъдат изпратени писма до чуждестранните доставчици на детските програми CARTOON NETWORK, CARTOONITO, NICKELODEON или до регулатора, под чиято юрисдикция са доставчиците с обръщане на внимание върху включването в съдържанието на български език на реклами на алкохолни напитки (бира). Съветът реши и да бъде сезиран Националният съвет за саморегулация за преценка относно съответствието на рекламата на чипс с т. 23 от Етичните правила за реклама и търговска комуникация в Република България.

• **КОНЧИНАТА НА ПАТРИАРХ НЕОФИТ**

Във връзка с постъпил сигнал в СЕМ, както и предвид общонационалната значимост на смъртта на Негово Светейшество Българския патриарх и Софийски митрополит Неофит, дирекция „Мониторинг и анализи“ се самосезира и осъществи фокусирано наблюдение на трите национални ефирни телевизионни програми БНТ1, БТВ и НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ излъчени на 16.03.2024 г. (събота) от 07:00 ч. до 15:00 ч., с цел проверка за спазване на чл. 86, ал. 4, от Закона за радиото и телевизията (съгласно разпоредбата излъчването на реклама или телевизионен пазар не се допуска по време на национални чествания и религиозни служби). Общонародното изпращане на дядо Неофит на 16.03.2024 г. съчетава в себе си елементи не само на църковна церемония за кончината на един предстоятел на поместна православна църква с участието на представители на други поместни църкви, на миряни и духовници, но

и видна обществена личност, на която се отдава държавническа чест – включването на военни почести – построяване на гвардейския почетен караул, изпълнение на националния химн, тържествени маршове и полагане на венци, използването на лафет, участие на официални лица, включително чуждестранни посланици, откриване на съболезнователна/траурна книга, полагане на венци и т.н. Религиозните служби по изпращането на патриарха включват светата литургия, опелото, траурна лития/процесия и православно погребение по канон.

И трите наблюдавани програми имат на 16.03.2024 г. преди обед и до ранния следобед сложен като драматургия ефир. Програмите композиционно представляват едновременно живи предавания от студия с водещи и гости, директни предавания от службите в храм-паметника „Свети Александър Невски“ и от пространството пред храма, от литията/траурната процесия през центъра на столицата и погребението на дядо Неофит при храм „Света Неделя“, живи включвания от редица населени места от страната със спомени и свидетелства на хора за личността на патриарха, както и репортажи и архиви на запис с гласа и образа на дядо Неофит.

Изводът от наблюдението на БНТ1 показва, че БНТ е съобразила с националния траур за дядо Неофит и с църковните служби, като на няколко пъти специалното студио придобива характер на директно предаване от патриаршеската катедрала. Няма реклами или други търговски съобщения по време на църковните служби (литургия, опело, погребение) и националните почести към предстоятеля на БПЦ-БП.

Наблюдението на програма БТВ отчита, че услугата излъчва рекламни блокове, независимо националното честване на паметта на Негово Светейшество и църковните служби за упокоение на душата му. Използването на заставка (черно-бяла, с музикален фон) за преход между търговското слово и всенародното изпращане на патриарха, не може да намали достатъчно контраста между смисъла на двете съдържания – от една страна „словото на пазара“, а от другата – слово за живота и смъртта. Този контраст особено силно се разбира при прекъсването в 09:47 ч. когато водещата обявява „атмосфера от катедралния храм“ и в директен ефир звучат молитвите/песнопения от литургията. На екран е изписано: „на живо“ – *България се прощава със своя духовен водач, заупокойна молитва в памет на патриарх Неофит*“. Следват заставката „+ Патриархът 1945-2024“ и реклами. Проверката показва, че доставчикът се е отклонил от изискването на чл. 86, ал. 4 от ЗРТ, като прекъсва директното излъчване.

Прегледът на програма НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ установи, че услугата поставя акцент върху собствените интервюта и репортажи, а не толкова върху директното излъчване на картина и звук от патриаршеската катедрала, където се извършва света литургия и опело. В последната част на предаването, ефирът обаче се оформя изцяло като директно включване от погребението, без коментари от студио или от репортер на място (25 минути). И НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ излъчва рекламни блокове, като в началото им и в края разпространява клип, посветен на темата „+Неофит, последният път на патриарха“. В последната част на директния ефир няма прекъсвания за реклами. Предаването по темата продължава до 14:58 часа.

• ИНТРОНИЗАЦИЯ НА ПАТРИАРХ ДАНИИЛ

Осъществено е фокусирано наблюдение на програми БНТ1, БТВ и НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ, излъчени на 30.06.2024 г., неделя, във връзка с отразяване на избора и интронизацията на новия български патриарх. На живо в трите програми се показва провеждането на Патриаршеския църковен събор в БАН, гласуването за избор на патриарх в Синодалната палата, резултатите от първия тур, след който остават двама кандидати за патриарх – Врачанският митрополит Григорий и Видинският митрополит Даниил, възвестяването на избрания патриарх Даниил след втория тур, подготовката за интронизацията на новия патриарх и пристигането на гостите в храм-паметника „Св. Александър Невски“, литийното шествие от Синодалната палата до патриаршеската катедрала, тържественото посрещане на патриарха за интронизацията му в храма от събралото се множество, сред което са духовници, представители на поместните църкви, вкл. за първи път и Вселенският патриарх.

Представено е още прочитането от главния секретар на Светия Синод от амвона в храм „Св. Александър Невски“ на Акт - изложение на станалия четвърти Патриаршески избирателен събор, в който се проследява задълбочено историята на Българската православна църква през вековете, благословието на Йосиф, митрополит на САЩ, Канада и Австралия, слово на новоизбрания патриарх Даниил, приветствено слово на Вселенския патриарх Вартоломей, слово на Румен Радев, президент на Република България, общата снимка пред храм-паметника „Св. Александър Невски“ на гостите на патриарха, присъствали на интронизацията му в катедралния храм. След интронизацията Негово Светейшество патриарх Даниил и президентът Румен Радев приемат отдадената почит от страна на българското войнство и поднасят цветя пред паметника на Незнайния воин.

По повод избора на нов български патриарх трите програми променят програмните си схеми, като включват специални студия: БНТ1 - „Четвъртият патриарх“, БТВ - „Патриархът на България“, НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ - „Новият патриарх“. В тях участват много православни духовници, богослови, общественици и хора на перото и духа. Излъчени са редица репортажи от български храмове и манастири, представени са портрети на кандидатите за бялото було, описан е профила на бъдещия предстоятел на БПЦ-БП. Представени са и мненията на другите официални вероизповедания в страната към събитието – от римокатолическата църква, от Централния израилтянски съвет, от Главното Мюфтийство. Излъчени са и първите думи на избрания патриарх Даниил за необходимостта да се въведе предмет религия в училище. Мониторингът установява, че доставчиците на медийни услуги отразяват подробно и всеобхватно избора и интронизацията на новия български патриарх. Не е установено излъчване на търговско слово (реклама и телепазарни спотове) по време на отразяване на събитието, което по своята същност е и религиозна служба и държавно честване. Не са констатирани нарушения на разпоредбите на Закона за радиото и телевизията.

• ДЕЦАТА НА УБИТИЯ ПЕЙО ПЕЕВ

Случаят с децата на убития Пейо Пеев и Габриела Славова-Пеева е широко обсъждан в медийното пространство, предвид досъдебното производство, образувано във връзка с насилствената смърт на бащата и мярката за неотклонение за майката (първоначално пусната в домашен арест, след това задържана под стража като заподозряна). Във връзка с придобиването на обществена значимост на случая, в СЕМ е извършена фокусирана проверка на линейни и нелинейни медийни услуги за спазването на личната неприкосновеност на децата. Наблюдавани са следните програми, платформа и нелинейни услуги: БНТ1, БТВ, НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ, BULGARIA ON AIR, ЕВРОКОМ, СКАТ, NOVANEWS, TV1, РАДИО ЕВРОНЮЗ БЪЛГАРИЯ, както и ХОРИЗОНТ, ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ; Vbox7.com; gospodari.com, dir.bg, blitz.bg, novini.bg, marica.bg. Период на проверката: 21 – 31.01.2024 г.

Извършеното убийство на 44-годишния Пейо Пеев в условия на домашно насилие и в спор за родителски права, повдига въпроса за личната неприкосновеност на двете му деца при медийното отразяване на престъплението. Случаят е допълнително усложнен, защото друг мъж, бивш депутат, претендира за бащинство над едно от децата, независимо от брака на убития Пеев с неговата съпруга. Обтегнатите отношения в семейството на Пеев, заради опитите бащата да бъде отчужден от децата си, както и информациите, че съпругеската двойка е била пред развод, още повече утежняват обстоятелствата, които трябва да се преценят от гледна точка на принципа за най-добрия интерес на децата. В наблюдаваните линейни и нелинейни медийни услуги е констатирано изнасянето на личните имена на децата, тяхната възраст (на 6 г. и 4 месеца), доскорошният им домашен адрес, както и стари кадри от охранителна камера, от които се вижда едно от двете деца. В контекста на това, че тежен баща е убитият Пейо Пеев, лесно се достига до пълните имена на децата и тяхното идентифициране.

Цялостното отразяване на убийството, както и описанието на сложните семейни отношения, няма как в бъдеще да не повлияе отрицателно върху децата, които биха проявили резонен интерес при отрастването си към съдбата на своите родители и техните

взаимоотношения. Тогава цялото медийно съдържание, отразяващо убийството и големия обществен интерес към темата за бащинството, споделеното родителство, различните форми на домашно насилие и родителските спорове, може да бъде разглеждано като потенциално вредно за психическото, нравствено и социално развитие на потърпевшите две деца.

Мониторингът констатира, че в наблюдаваните медийни услуги не се разпространяват актуални снимки или видеокадри на децата; първите имена и тяхната възраст се споменават в ефир, макар и рядко, от участници в живи предавания и доставчиците на медийни услуги трудно могат да реагират при излъчването на интервютата.

• ВЗРИВЪТ КРАЙ ГАРА ЕЛИН ПЕЛИН

Мониторингът на СЕМ се самосезира по случая с взривените складове за пиротехника край село Гара Елин Пелин и осъществи **фокусирано тематично наблюдение** на линейни и нелинейни услуги в периода 25 – 28 юли 2024 г. Прегледани са БНТ1, ХОРИЗОНТ, БТВ, НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ, BULGARIA ON AIR, ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ, NOVA NEWS, ЕВРОКОМ, СКАТ, БЪЛГАРИЯ 24; платформата VBOX7; нелинейните услуги, предоставяни на адреси: gospodari.com, zaistinata.com, pik.bg, fakti.bg, mediamall.info, actualno.com, www.safenews.bg, bgnes.bg, dnevnik.bg.

Прегледът на разпространеното медийно съдържание има за цел да установи спазен ли е Законът за радиото и телевизията и етичните журналистически правила при отразяването на големи инциденти с жертви.

Наблюдението установи, че телевизионната картина от местопроизшествието в нейната цялост е в общи планове (виждат се отдалеч взривове, пушек), част от кадрите са направени с дроне (горна гледна точка). Липсват травмиращи детайли от пожара и жертвите, запазен е принципът на лична неприкосновеност. Имената и снимките на жертвите се появяват публично преимуществено след техния летален изход. За инцидента веднага е потърсена реакцията на държавните и общински власти, коментира се проблемът със системата BG ALERT, прави се анализ доколко бизнесът с фойерверки е обезопасен и доколко в страната ни се спазват нормите за сигурност при работа с взривни вещества.

Размерът на пожара и характера на изгарящите вещества са заплаха (физическа и екологична) не само за селото, но и за близката околност, включително столицата. Версиите за причините за инцидента се изясняват, но не се изключва и вероятността за умишлен саботаж.

Репортерите проследяват състоянието на пострадалите лица, без да ги показват или изнасят друга чувствителна информация за живота им. Взривовете в село Гара Елин Пелин причиняват и остро политическо противопоставяне между централната власт в лицето на МВР и местната власт в лицето на кмета. Повод става системата BG ALERT, която според кмета, вместо да изиграе превантивна роля в сложната ситуация на бедствие, причинява по-голямо напрежение и объркване сред местното население. От служебното правителство смятат, че е по-добре да се предприемат повече мерки за безопасността на гражданите.

Темата за избухналите складове за фойерверки става за медиите основна и водеща в наблюдавания период 25-28 юли, като тя продължава да бъде актуална за коментари и анализи дори и в следващите седмици и месеци.

Потърсени са максимално широк кръг гледни точки – на държавни институции и органи, местна власт, болница „Пирогов“, „Спешна помощ“, противопожарна служба, следствие и прокуратура, граждани, експерти по взривове и пиротехника, правят се ретроспекции на инциденти у нас с боеприпаси и такива с пиротехника. Дадена е думата и на жителите в близост до пожара и се проследяват техните проблеми. Поставят се важни въпроси за държавния контрол и регулацията на взривоопасни дейности и строителството на съоръжения за тяхното съхраняване.

В наблюдаваните медийни услуги не са подминати и политическите коментари на инцидента – освен на представителите на служебната власт, но и на лидерите на основните парламентарно представени формации и дори на президента.

Не са констатирани нарушения на Закона за радиото и телевизията.

• НАБЛЮДЕНИЯ НА МЕДИЙНИ УСЛУГИ ЗА СПАЗВАНЕ НА ЗАКОНА ЗА РАДИОТО И ТЕЛЕВИЗИЯТА И ЗАЯВЕНИТЕ ПРОГРАМНИ НАМЕРЕНИЯ

SPORTAL¹

Наблюдението обхваща периода 18.12.2023 г. – 07.01.2024 г. включително. Прегледани са както излъчените предавания, така и търговските съобщения. Съгласно издаденото от СЕМ удостоверение за регистрация, телевизионната програма SPORTAL е със специализиран, информационно спортно-развлекателен профил; национален териториален обхват; способ на разпространение – кабелни и спътникови електронни съобщителни мрежи. Мониторингът установи, че в програмата се разпространяват спортни новини от България и света, както и профилирани спортни предавания, коментарни студия, пресконференции и спортни събития. Значителна част от телевизионното време заемат предавания, които прогнозира класирания на отбори при предстоящи футболни срещи. Представя се информация за играчи, статистика, коефициенти; препращат се зрителите към конкретен сайт, изясняват как става механизмът на залагане, което води до извода, че хазартът заема важно място в съдържанието. Редица заглавия на предавания съдържат марки на хазартни оператори – bwin, betano, winbet. Наблюдението констатира, че в няколко предавания липсват съобщения за спонсорство и/или продуктово позициониране, реклама, а в съдържанието се открива търговско слово.

Изводите от наблюдението показват, че се спазва заявеният програмен профил – информационно спортно-развлекателен. Като положителни елементи в програмата схема се отчитат предаванията, отразяващи спортни събития за деца – детско-юношески футбол. Добра инициатива е излъчването на разнообразни спортни турнири, провеждани в България – по снукър, бойни изкуства, мини футбол, моторни спортове. Предавани директно са и важните за българския спортен свят церемонии „Спортист на годината“ и „Най-добър млад спортист“. Основен проблем, който регистрира мониторингът, е свързан с търговското слово – липса на каквото и да е обозначаване за наличие на реклама/ спонсорство и/или позициониране на продукт.

БГ+

Наблюдението обхваща периода 13.01.-21.01.2024 г. включително. Съгласно издаденото от СЕМ удостоверение за регистрация, телевизионната програма е с политематичен профил; 24-часова дневна продължителност; национален териториален обхват; начална дата на разпространение – 14.01.2022 г.; способ на разпространение – кабелни и спътникови електронни съобщителни мрежи. Мониторингът отчита като принос факта, че медията има фокус върху българския фолклор, традиции и култура. БГ+ представя авторски токшоута, фолклорни предавания, концерти, риалити формати, забавни предавания. В програмната схемата са включени поредици за родителство, лечебна гимнастика, фолклорни танци, предприемачество, проповеди за духовно пробуждане. Продукцията е авторска, допълнена от чуждестранни документални филми, свързани с българската история. Недостатъци, които наблюдението констатира са, че по отношение на търговското слово се наблюдава в някои от изданията преекспониране на позиционирания продукт/марка – освен визуалното им показване, те са тема и на разговорите в студиото. Понякога доставчикът използва надписа „реклама“ или пиктограма ПП, за да може допълнително да обърне внимание на зрителите за присъствието на търговско съобщение. Наблюдението констатира неоправдано изтъкване на продукти в някои предавания, което е нарушение на ЗРТ (чл. 84, ал. 1, т. 3 от ЗРТ), но за това нарушение ЗРТ не предвижда санкция.

¹ Регистрацията е заличена към датата на приемане на този отчет.

Изводите от наблюдението са, че се констатира спазване на заявения програмен профил – политематичен, с фокус върху българския фолклор и култура. Като положителни елементи в програмата схема се отчитат разнообразието от предавания. Добра инициатива на доставчика на медийни услуги е излъчването на фолклорни фестивали и документални филми за историята на България. В програмата често се разпространява съобщение: „Спонсорите и рекламодателите на ТВ БГ+ подкрепят българската култура и изкуство“. Като недобра практика следва да се отбележи, че някои от предаванията, въпреки графичното обозначение за продуктово позициониране или спонсорство, регистрират свръх рекламиране на стоки и услуги.

Soul&Pepper TV

Наблюдението обхваща периода 08.02.-21.02.2024 г. включително. Съгласно издаденото от СЕМ удостоверение за регистрация, телевизионната програма е със специализиран, кулинарен профил; 24-часова дневна продължителност; национален териториален обхват; начална дата на разпространение – 02.06.2021 г.; способ на разпространение – кабелни и спътникови електронни съобщителни мрежи. Медията има фокус върху здравословни рецепти, авторски кулинарни поредици, български готварски състезания. Продукцията е допълнена от чуждестранни кулинарни поредици, които представят на зрителите спецификите на различни по националност кухни.

Изводи от наблюдението – констатира се спазване на заявения програмен профил – специализиран, кулинарен. Като положителни елементи в програмата схема се отчитат разнообразието от кулинарни предавания – за българска и международна кухня, сладкарство, улична храна, риалити формати. Добра инициатива на доставчика е популяризирането на българските майстори готвачи, с техните постижения в кулинарията. Като недобра практика следва да се отбележи, че някои от предаванията с налично продуктово позициониране в съдържанието имат графично обозначение за това само в началото или в началото и в края на епизода, което е непълно според изискванията на чл. 84, ал. 1, т. 4 от ЗРТ.

AGRO TV

Наблюдението обхваща периода 12.07.-31.07.2024 г. включително. Съгласно издаденото от СЕМ удостоверение за регистрация телевизионната програма е със специализиран профил – селско стопанство и агробизнес; 24-часова дневна продължителност; национален териториален обхват; начална дата на разпространение – 30.05.2013 г.; способ на разпространение – кабелни и спътникови електронни съобщителни мрежи.

Програмата включва: агроновини от България и света, профилирани агропредавания; интервюта със специалисти от държавния и бизнес сектори; коментари и анализи на експерти и журналисти; актуална информация за широк спектър от текущи европейски програми в областта на земеделието и животновъдството; борсова информация; музикални фолклорни предавания и фестивали. В AGRO TV присъства и продукцията, насочена към по-широк кръг аудитория: предавания за семеен бизнес и работата на общинската власт в страната, документални поредици и фолклор. Характерни за програма AGRO TV са кратките форми на предавания с многобройни повторения.

Констатирано е неблагоприятно съдържание за деца: две предавания за лов са част от програмната схема на AGRO TV. По време на наблюдавания период медията излъчва само поредицата „Ловен клуб“. Епизодите се излъчват с обозначение за родителски контрол - пиктограма 14 (не се препоръчва за деца под 14 години). Фокусираният мониторинг установява, че в шапката на предаването, както и по време на лова, във всеки епизод има наличие на кадри с убити диви животни, както от момента на стрелба и убиване, така и преглед на умъртвеното животно като трофей. Положителен знак е, че обозначаването със „Забранено за деца под 14 години“ е по време на цялото предаване, категоризирането на съдържанието като неблагоприятно за тази възрастова група, обаче, задължава доставчикът на медийни услуги да излъчва епизодите след 21:00 часа.

Наблюдението отчита проблемно съдържание от гледна точка на търговските съобщения: в някои дни от наблюдавания период липсва обозначение за начало на рекламен блок. Установена е практика за обозначаване на съдържание, която би могла да подведе аудиторията: след графичен елемент за телепазар се излъчва шапка „Бизнес новини“ и прикрепен към последвалото съдържание статичен надпис „Бизнес новини“ в долен десен ъгъл през цялото време на телепазара. Анализът на съдържанието сочи за наличие на хибридно по жанр предаване, което ако се приеме, че е информационно (новини) за бизнес вести, означава, че съдържа търговски съобщения, които следва да са ясно разпознаваеми, да се различават от редакционното съдържание (чл. 85 от ЗРТ). Констатирано е и наличие на скрито търговско съобщение в предаване.

КАНАЛ 3

Съгласно издаденото от СЕМ удостоверение за регистрация КАНАЛ 3 е телевизионна програма с общ (политематичен) профил, времетраене 24 часа, национален териториален обхват, способ на разпространение – кабел и сателит, начална дата на разпространение – 03.03.2023 г. Периодът на наблюдение е едноседмичен: 01-07 август 2024 г. Времевият отрязък предполага, че излъченото съдържание е в рамките на т.нар. „лятна“ програмна схема (част от предаванията са повторения, а друга част от тях не се излъчват).

Изводите от наблюдението: доставчикът изпълнява заявения програмен профил: общ (политематичен). Програма КАНАЛ 3 включва предавания с информационна, образователна, културна и развлекателна насоченост. Тематично обхваща сюжети от сферата на политиката, правосъдието, икономиката, образованието, културата, туризма, спорта, лайфстайла, модата, автомобилизъм и др. Мониторингът констатира, че в програмата не се излъчват обособени новинарски емисии. Вместо това се излъчва крол в долната част на екрана с най-важните събития през деня. Има и множество включвания от парламента с политически изказвания и интервюта. Мониторингът констатира като особеност на КАНАЛ 3 разпространението на предавания, част от каталози на вписани доставчици на услуги по заявка, видеоподкасти и съдържание от онлайн базирани медии. В някои от излъчените предавания с видеа от авторски предавания от YouTube канали се използва нецензурен език. Например, в предаването „Час РИК“ с водещ Асен Томов гостът инфлуенсър Кирил Кирилов – Брейка използва нецензурни изрази и квалификации към партии и политическата система. Друга констатация – в рубриката „Моето видео“ е излъчен репортаж от приюта за животни в Горни Богров. Репортажът съдържа въздействащи кадри на ранено куче, които са неблагоприятни за по-чувствителна аудитория и за деца. Раненото или болно куче е показано в близък план. Доставчикът не е скрил с ефект/маска раната, вероятно за постигането на по-силно внушение на съпричастност към бездомните кучета.

По отношение на търговското слово, наблюдението констатира, че доставчикът обозначава предаванията, в които има продуктово позициониране. Рекламата е отделена от другото съдържание в рекламни блокове. Голяма част от търговските съобщения са за хотели в страната. В едно предаване е установено отклонение от чисто информативното представяне на машина за почистване с пара, липсва обозначаване за позициониране на продукти.

РИАЛИТИ ПРЕДАВАНИЯ

БТВ

Период на наблюдение: 20.02. – 12.03.2024 г. включително.

Обхват: „Dancing stars“ – танцувална шоу програма; „Ергенът“ – романтично риалити предаване, сезон 3; „Аз обичам България“ – куиз предаване с основна тема българската история и култура; „Бригада Нов дом“ – социален проект, сезон 6.

„Dancing stars“ - шоуто се излъчва всеки вторник във вечерния праймтайм на медията – от 20:00 ч., с продължителност 190 минути (вкл. рекламни блокове) на живо. Водещи на

новия сезон на „Dancing stars” са Александра Раева и Краси Радков. Звездните участници в този сезон са 16 изявени личности от света на шоубизнеса, културния и обществен живот на страната. Всяка седмица двойките получават различни задачи, а изпълненията им се оценяват от четиричленно жури. Зрителите участват чрез смс-гласуване, с което подкрепят любимата си двойка. Наблюдението отчита, че в шоуто има съобщения за наличие на продуктово позициониране (ПП) и спонсорство, в това число и позициониране на хазарт.

„Ергенът“ - романтичното риалити на БТВ, заема основно място в пролетната схема на телевизията със своя трети сезон. Предаването е програмирано в праймтайма на медията в дните сряда и четвъртък, с продължителност от 180-190 минути (с вкл. рекламни блокове) в часовия диапазон от 20:00 ч. до 23:00 ч. „Актуалният“ ерген е на 28 години, със собствен бизнес. 26 жени се включват в надпревара за сърцето му. Шоуто е снимано на остров Родос в Гърция. Продуцентското решение е дамите да влязат разделени на две групи в два епизода, условно разделени на момичета до 30-годишна възраст и дами след 30-годишна възраст, става основа и на разделението в къщата, както и в оформянето на отборите в игрите на шоуто. Жени на възраст около 20 години се самоопределят като отбор „Младите пантерки“ и наричат останалите „Групата на дърти-кърти“. Продукцията провокира игра-дискусия за различните аспекти от живота при младите момичета и зрелите жени. Голяма част от участничките във формата имат различни видове корекции по телата и лицата си, което също става повод за коментари сред жените. Наблюдението установи наличието на продуктово позициониране и спонсорство. В СЕМ са постъпили множество писма от зрители с критично мнение към формата. Всички зрители изказват своето възмущение от конфликтите между участничките и от възрастова дискриминация, която се наблюдава.

Пред Комисията за защита от дискриминация е образувано производство с предмет дискриминация по признак възраст.

„Аз обичам България“ – телевизионната викторина с българска тематика, се завръща в българския ефир след седемгодишна пауза. Домакин на шоуто вече е програма БТВ. Премиерното излъчване е в петъчния праймтайм – 20:00 ч. и е с продължителност 150 минути (с вкл. реклами). Водещ е българската актриса Александра Сърчаджиева, отборите се състоят от трима души – две популярни личности, ръководени от капитаните Александър Кадиев и Камен Алипиев – Кедъра. Всеки отбор е подкрепян от своя агитка, разположена зад участниците. В новия сезон продукцията представя и високо технологични телевизионни средства като интерактивен под, на който се разиграват част от игрите и QR код, чрез сканирането на който зрителите започват своя игра с въпроси за България. Игрите са посветени на българската история и култура, на любопитни факти от света на спорта и архитектурата. По време на цялото предаване има закачки между двата отбора – сложени са пегели на по-разгорещените моменти в комуникацията между тях. Предаването има наличие на спонсорство. Към момента на наблюдение не е отчетено продуктово позициониране.

„Бригада нов дом“ - сезон шест на социално насоченото предаване на БТВ, е с нов ден и час на излъчване, както и с увеличена продължителност. Премиерните издания вече са в събота от 20:00 ч. Новият сезон запознава зрителите с изцяло нова работна бригада. Неин главен майстор е Калин – познат на зрителите от друга продукция на БТВ - „Фермата“. Водещ е Мария Силвестър. Напълно нов елемент в продукцията е участието на доброволци, които са представени със своята кауза. В риалити формата има продуктово позициониране и спонсорство от първия епизод.

Изводи – програма БТВ предоставя разнообразни телевизионни формати за пролетния сезон. Те са с фокус върху забавлението, обогатяване на познанията за страната ни, важни въпроси от живота в битов и романтичен план. Времетраенето на всички предавания е увеличено. Наблюдението отчита пренасищане на ефира с едни и същи лица, участващи в две или три различни предавания с близки дати. Например, водеща на прогнозата за времето на 1 март е участник в „Аз обичам България“ от същата дата, както и е водеща на предаването „COOL.T”, а всеки вторник участва в шоуто „Dancing stars”. Мониторингът установява спазване на изискванията за търговските съобщения.

Период на наблюдение: 16.09. – 23.09.2024 г. включително.

Обхват: премиерния за България сезон на риалити формата „Островът на 100-те гривни: Другата Вселена“. Риалити шоуто им награден фонд 300 000 лева. Предаването се излъчва от понеделник до четвъртък във вечерния прайм тайм от 20:00 ч. Претенденти за голямата награда са 14 жени и 16 мъже. Целта на състезателите е да спечелят възможно най-много гривни, тъй като на финала те носят дял от печалбата.

Във всеки епизод отборите се събират на мястото за дискусии, наречено „Кръгът“. Табела с изображение на четири осмици – „8888“ и синя птица отвежда участниците до там. При представянето на основния елемент от играта – „Дискът“, на телевизионния екран се вижда огромна кутия, която го покрива. Върху нея също има изображение на „8888“ и синя птица на заден фон. В тази връзка в СЕМ са постъпили три сигнала на зрители за наличие на реклама на хазарт.

В предаването има спонсорство и продуктово позициониране. Мониторингът установява спазване на изискванията за отделните форми на търговско слово, съгласно ЗРТ. Продукцията не насърчава пряко закупуване или наемане на позиционираните и спонсорирани стоки и услуги.

Предаването няма възрастово ограничение за деца. Смушаващи думи и нецензурни изрази се скриват с технически средства.

По отношение на констатираното изображение на търговска марка, свързана с хазартни игри, и с оглед разпоредбата на чл. 10 от Закона за хазарта (изм. ДВ, бр. 42 от 2024 г.), по компетентност е сезирана Националната агенция за приходите с цел установяване липсата или наличието на забранена реклама на хазартни игри.

Реализирано е наблюдение за спазване на Закона за радиото и телевизията и в музикалните формати:

- „Коя е тази песен“ – 14 епизода, излъчени в периода от 14.09. до 30.10.2024 г.;
- „Помниш ли текста?“ – 6 епизода, излъчени в периода от 05.11. до 20.11.2024 г.;
- „Гласът на България“ – 11 епизода, излъчени от 14.09. до 17.11.2024 г.

В програмната схема на БТВ от есенния сезон във вечерния пояс след 22:00 часа са включени нови предавания – музикалните формати „Коя е тази песен?“ и „Помниш ли текста?“. Телевизионните игри с награди предоставят на зрителите забавление с музика, а също и възможност да научат нови факти за известни песни и изпълнители, да си припомнят музикални хитове от различни периоди. Насочени са към по-млада и по-образована аудитория, доколкото предполагат някакво ниво на употреба на английски език, което особено важи за „Помниш ли текста?“. Водещите и участниците използват често шеги и ирония, без да излизат от добрия тон. И в двете предавания участва Куку бенд, а водеща е певицата Керана. В отделните епизоди на предаванията се използват различни форми на търговско слово. Не са констатирани нарушения на ЗРТ.

„Гласът на България“ е музикално развлекателно предаване със състезателен характер. В предаването участват непрофесионални и професионални музикални изпълнители, които с подкрепата на „треньорите“ – утвърдени български изпълнители, се съревновават за титлата „Гласът на България“ и голямата награда от 50 000 лв. Седмично се излъчва по един епизод, обичайно в неделя с начало 20:00 ч. Треньори в 11-ти сезон са Дара, Мария Илиева, Графа и Иван Лечев.

Част от рекламата в кадър има интерактивен характер: през QR код зрителят се приканва да посети сайта на телевизията, да отговори на въпрос, свързан с предаването и да се регистрира за участие в игра, която може да му донесе награда от промотираната марка.

Във всеки епизод има обявяване на спонсорство и продуктово позициониране.

„Гласът на България“ се отличава с позитивния тон на посланията. Предаването цели да достигне до широка аудитория не само чрез музиката, а и като показва житейския път на

участници с разнородни професии или занимания, различни по възраст и образование, като етническа и културна принадлежност, религия и социален статус, с различни музикални вкусове и възможности, срещащи различни предизвикателства и изпитания в живота. Наблюдението не констатира нарушение на ЗРТ.

НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ

Период на наблюдение: 4.12.2023 г. – 9.02.2024 г.

Осъществено е фокусирано наблюдение на 20-ти сезон на предаването „Черешката на тортата“. Предаването се излъчва всеки делничен ден от 20:00 ч. до 21:00 ч. В него за петте дни от седмицата се канят пет известни личности, които ротационно приготвят по една вечеря. Като цяло подборът на петимата участници за всяка седмица е направен сред артисти, поп изпълнители, журналисти, лекари, спортисти и други известни в публичното пространство личности. Може да се отбележи, че отношенията между тях са толерантни, не се използва груб език или език на омраза, въпреки състезателния характер на риалитито. За някои епизоди на предаването има спонсориране. Мониторингът констатира отбелязваната и друг път не добра практика за спонсорски заставки да се използват части от реклами клипове на спиртни напитки. Продуктовото позициониране е ясно обозначено.

Период на наблюдение: 18.01. – 21.03.2024 г.

Обхват: три риалити формата в НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ, 12-ти сезон на шоуто за имитации „Като две капки вода“, 6-ти сезон на кулинарното състезание „Hell’s Kitchen“ /Кухнята на Ада/, 5-ти сезон на „Един за друг“.

Предаването за имитации „Като две капки вода“ се излъчва на живо всеки понеделник в часовия пояс от 20:00 ч. до 23:15 ч./ 23:20 ч. То не е обозначено с визуален предупредителен знак (пиктограма) за необходимост от родителски контрол. Трябва да се подчертае, че форматът се ангажира с обществено значима кауза. На 18 февруари (неделя) 2024 г., зрителите гледат благотворителната вечер „Като две капки вода за всяко дете“, която НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ осъществява в партньорство с УНИЦЕФ България. Събраните средства отиват за каузата за борба срещу насилието върху деца във всичките му форми. Наблюдението отчита съобразяване на шоуто и с националния празник – епизодът на 4 март (понеделник) е само с български песни, като водещите изтъкват, че посвещават тази „Българска вечер“ на националния празник на Република България 3 март.

Получени са няколко жалби от зрители – срещу изпълнението на нецензурирана версия на песен на американския певец и актьор Джъстин Тимбърлейк; срещу скеч на водещия Рачков, който анонсира предстоящото издание на предаването „Hell's Kitchen България“ и вдига ръка, опитвайки се да имитира характерен жест на шеф Виктор Ангелов, но изиграването наподобява повече хитлеристки поздрав (експертната оценка е, че не се цели възхваляване или оневиняване на фашизма, а представлява ироничен коментар на поведението шеф Ангелов в кухнята, което може да се определи като наподобяващо диктаторски стил).

Относно търговското слово – предаването включва различни видове търговски съобщения, в един епизод се наблюдава неоправдано изтъкване на позициониран продукт – разигран е скеч заради продукта без връзка с имитациите на артистите.

Hell’s Kitchen - Предаването се излъчва всеки вторник, сряда и четвъртък от 20:00 ч. и е с продължителност до 22:00 ч., в някои от епизодите – и до 23:15 ч. Водещият на „Hell's Kitchen“ – шеф Виктор Ангелов, понякога се обръща към участниците в кулинарната надпревара с висок тон, дори хвърля чинии и храна по участниците.

Отчетено е смущаващо съдържание в първия епизод на предаването, свързано с участието на порнозвезда във формата. Младата дама е представена с провокативни еротични снимки и откъси от видеа, които я представят като актриса във „филми за възрастни“.

Участничката получава поздрав от шеф Ангелов при признанието с какво се занимава. Липсва предупреждение за родителски контрол, както и пиктограма (визуален предупредителен знак), която да указва възрастовата група, за която даденото предаване не е подходящо.

В шоуто има продуктово позициониране и спонсорство.

Петият сезон на „Един за друг“ стартира на 14.02.2024 г. В него се включват 13 двойки, които искат да изпитат, да тестват силата на връзката си и преодоляват различни изпитания в битката за голямата награда на формата. Предаването се излъчва в петък, събота и неделя от 20:00 ч. до 22:00 ч., то не е обозначено с визуален предупредителен знак (пиктограма) за необходимост от родителски контрол.

Наблюдението установи смущаващо съдържание в епизода, излъчен на 15.02.2024 г., по време на представянето на семейство от гр. Трявна. Зрителите виждат от 20:07:17 ч. видео, на което семейство с дете кара мотоциклети по шосе без предпазни каски. По този начин форматът показва малолетно дете в риск, тъй като всяко едно падане от мотор без предпазна каска може да доведе до травми, дори и несъвместими с живота.

Период на наблюдение: 14.09. до 01.11.2024 г.

„Игри на волята“ – извършено е наблюдение на 6-ти сезон на риалити предаването, излъчвано в програма НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ от понеделник до събота включително, в праймтайм от 20:00 ч. Подборът на участниците в шестия сезона е съобразен с принципа на равнопоставеност между мъжете и жените.

През наблюдавания период не са констатирани случаи на размяна на остри реплики и взаимни нападки между участниците, които да бъдат квалифицирани като нарушение на закона. Не са допуснати реч на омразата и подбуждане към каквато и да било форма на насилие.

Социалният статус на участващите е разнообразен: работещи, служители, управляващи бизнес, студенти. Някои от тях живеят, работят или са израснали в чужбина, други имат родители от небългарски корени, участват и граждани на други страни.

По време на риалити предаването има всичките видове търговско слово без телевизионен пазар: рекламни клипове, организирани в рекламни блокове, единични рекламни спотове, позициониране на продукти; спонсорство.

По традиция арената на състезанията в шоуто се брандират и назовават с търговски названия – този сезон две от площадките за провеждане на състезанията се обявяват от водещите съответно като „PALMS SPORT арена“ и „Мед Макс арена“. Запазената търговска марка PALMS SPORT е притежание на Фондация „Спорт в България“, чиято дейност е свързана с организиране и промотиране на спортни състезания и мероприятия. Сред описаните видове дейност липсва хазарт и организиране на игри със залози.

В края на всеки епизод се появява надпис: „*Нова телевизия изказва благодарността си към МТ и община Шабла за подкрепата при реализацията на проекта „Игри на волята“.* Липсва публично достъпна информация за средствата или услугите, предоставени от Община Шабла и Министерство на туризма. По отношение на Министерството на туризма, освен отбелязване във финалните надписи, институцията е популяризирана и чрез бели флагове с изображение на държавния герб и надпис „Република България Министерство на туризма“, разположени на част от снимачните площадки.

ПРОБЛЕМНО СЪДЪРЖАНИЕ

Осъществено е фокусирано наблюдение на специализираната рубрика „Секс и връзки“ в предаването „Преди обед“, излъчвана четвъртък в часовия пояс от 11:00 ч. до 12:00 ч. в програма БТВ. Период на наблюдение: 23.11.2023 г. - 22.02.2024 г. – общо 7 издания. Рубриката липсва през януари, а през февруари има само едно издание. Ванина Цонева, която се представя като блогър и дипломиран треньор по интимност или секс коуч, от септември

2023 г. води в рамките на предаването рубрика „Секс и връзки“, посветена на интимния живот и на свързаните с него емоционални преживявания. Въпросната специализирана рубрика за интимния живот се разпространява без предупредителен текст за родителски контрол, както и без пиктограма (визуален предупредителен знак), която да указва възрастовата група, за която даденото предаване не е подходящо. В различните издания на рубриката се засягат различни въпроси, като дали трябва да има часове по сексуално образование в училищата; използването на различни методи за отключване на сексуалната енергия и по-добър контрол над чувствата; упражняването на танци на пилон, като част от изкуството на съблазняване; споделянето на сексуални фантазии; кога е уместна първата целувка – може ли още на първа среща и т.н. Наблюдението констатира, че в едно от изданията основната тема са нестандартните сексуални практики за така наречения садо-мазо секс, който се представя на зрителите като нещо интересно и любопитно, по-различно и определено заслужаващо си да бъде експериментирано. По време на интервю с представител на упражняващите подобен секс (администратор на БДСМ ФОРУМ) с продължителност от 13 минути, в дясната част на телевизионния екран се излъчват откъси от американския филм „Петдесет нюанса сиво“. Наблюдението отчита нарушение на ЗРТ на чл. 17а, ал. 1 от ЗРТ – неподходящо за възприемане от детска аудитория съдържание. Изводите от наблюдението – усилията на търговския доставчик да излъчва рубрика, посветена на интимните отношения, както и да повдигне важната тема за сексуалното образование на подрастващите у нас, е безспорно похвално. Дискусионен е обаче въпросът дали най-точното място за позициониране на една подобна рубрика за интимния живот в програмната схема на една от най-гледаните телевизии с национален обхват у нас трябва да е именно в минутите преди обед, когато пред екраните има и немалко деца.

След сигнал от председателя на СЕМ г-жа Соня Момчилова е осъществено наблюдение на предаването „Сутрин с Митко Павлов“, излъчвано в програма РАДИО МЕДЖИК ФМ. Наблюдението включва периода 2 седмици - 12.02. – 01.03.2024 г.

Предаването се разпространява всеки делничен ден от 8:00 до 11:00 часа. То няма концепция, в повечето случаи липсват и традиционните откриване и закриване. Водещият говори в ефир рядко и за кратко, като чете без каквато и да било подготовка текстове, намерени в мрежата. Представените теми по време на наблюдението показват демонстрация на лош вкус, изпъстрена със сексуална проблематика, с пошъл жаргонен език, с много цинизми, липса на мяра, с пренебрежително отношение към слушателите, с нелепи опити за самоирония. Констатира се нарушение на чл. 10, ал. 1, т. 6. от ЗРТ – недопускане на предавания, които противоречат на добрите нрави, както и чл. 17а, ал. 1 – доставчиците са длъжни да не създават и предоставят за разпространение предавания, които могат да увредят физическото, психическото, нравственото и/или социалното развитие на децата.

СЕМ издаде задължителни указания на доставчика на медийни услуги за спазване на закона и определи едномесечен срок за изпълнение.

Последващо фокусирано наблюдение на предаването „Сутрин с Митко Павлов“ за периода 09.09. до 17.09.2024 г. установи съответствие на дейността с изискванията на ЗРТ.

ТЪРГОВСКО СЛОВО

Осъществено е наблюдение за спазване разпоредбите на Закона за радиото и телевизията относно търговските съобщения и по-конкретно – ограниченията на чл. 89 и чл. 90, отнасящи се до позволения обем реклами в съответните часови интервали 06:00 ч. - 18:00 ч. и 18:00 ч. - 24:00 ч. Наблюдавани са програми на търговски доставчици: НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ и ДИЕМА, БТВ и bTV STORY, ЕВРОКОМ, BULGARIA ON AIR, ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ и на обществените доставчици: БНТ1, ХОРИЗОНТ.

Периодът на наблюдение включва дните 31 март и 3 април (датите са избрани произволно – един делник и един ден от уикенда). Спазването на общите изисквания в Глава Четвърта на ЗРТ включва и периода 5 – 19 април.

Осъществена проверка на разпространените търговски съобщения в програмите показва, че в наблюдавания период доставчиците спазват разпоредбите на закона.

Мониторингът отчита, че единствено в програма НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ рекламите достигат максимално позволения обем от 20% в часовия интервал от 18:00 ч. до 00:00 ч., в останалите програми рекламите доближават максимума, но са с по-малък обем. Регистрираните обеми в програми ХОРИЗОНТ и БНТ1 показват ниски стойности. Наблюдението установява, че в рекламите блокове на търговските доставчици на медийни услуги доминират продуктите на фармацевтичната промишленост, рекламите за хранителни магазини и домашна техника, рекламите за храни и бира, за банкови и кредитни услуги, по-назад като обем остават тези за козметика и телекоми, за хазарт и леки автомобили.

Констатирано е наличие на две радиореклами за лечебни заведения – изпратено е писмо до Изпълнителна агенция „Медицински надзор“, в чиято компетентност е да се произнесе спазена ли е забраната на чл. 190, ал. 2 от Закона за здравето (медицинските специалисти, както и лечебните заведения, не могат да използват за своята дейност търговска реклама).

ПРОВЕРКИ ЗА СПАЗВАНЕ НА ЛИЦЕНЗИОННИ УСЛОВИЯ

БТВ И НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ

По предложение на председателя г-жа Соня Момчилова и решение на СЕМ от 16.11.2023 г. е осъществен мониторинг за спазване на условията на индивидуална лицензия, издадена на БТВ Медиа Груп ЕАД за програма БТВ и мониторинг за спазване на условията на индивидуална лицензия, издадена на Нова Броудкастинг Груп ЕООД за програма НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ. Периодът на наблюдението е в рамките на четири седмици: от 20.11. до 17.12.2023 г.

В програма БТВ показателят за предавания с информационна насоченост се изпълнява – процентите за четирите седмици се движат между 19% и 21%. При предаванията с образователна насоченост има недостиг в рамките на по-малко от процент. Доставчикът изпълнява условието за културни предавания и през четирите седмици. Предаванията с развлекателна насоченост трябва да бъдат не по-малко от 8 на сто от седмичното програмно време. По този показател в програмата се изпълнява условието.

В програма НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ доставчикът също изпълнява условието за предавания с информационна насоченост – процентите са 28%. По показател предаванията с образователна насоченост мониторингът отчита, че няма изпълнение на условието. Предаванията с културна насоченост се движат между 4 и 5% изпълнение. При предаванията с развлекателна насоченост има изпълнение на условието.

РАДИО ШЛАГЕР

Осъществено е наблюдение за спазване условията на индивидуална лицензия, издадена на Кабелна Телевизия Делта ООД. Периодът на наблюдение е седмичен – от 25 до 31 март 2024 г. Лицензията дава право на доставчика на медийни услуги да създава радиослужба с наименование РАДИО ШЛАГЕР; специализиран програмен профил, насочен към аудитория над 35 години; 24-часова дневна продължителност; териториален обхват местен – за територията на град Русе, честота 90.5 MHz. Съгласно общите условия на лицензията – т. 5. Програмни характеристики, доставчикът се задължава да доставя радиослужбата, включвайки в съдържанието на програмата, съобразно нейната специализация предавания с информационна насоченост – обем от дневното програмно време и предавания с развлекателна насоченост. Мониторингът констатира, че доставчикът не изпълнява посочените условия – в програмата липсва обособено съдържание (предавания) със

съответната информационна и развлекателна насоченост. Радиопрограмата включва 24 часа музика, предимно хитове от няколко десетилетия. На всеки кръгъл час се излъчва опознавателен сигнал „Това е Шлагер радио“. Периодично се излъчват кратки реклами, обозначени със звукови сигнали.

БГ РАДИО

Наблюдение за спазване на общите условия на индивидуални лицензии, издадени на МЕТРОРАДИО ЕООД за доставяне на радиослуга БГ РАДИО е осъществена в периода от 10 до 16 юни 2024 г. Програмата се разпространява в 24 населени места, съгласно издадени от КРС разрешения.

Проверката констатира, че лицензираният доставя радиослугата с общ политематичен профил, във формат – българска музика, ежедневно, с продължителност 24 часа. В програма БГ РАДИО обемът предавания с информационна насоченост и с образователна насоченост се изпълнява. Предаванията с културна и развлекателна насоченост се изпълняват.

ВЕРОНИКА

Извършено е наблюдение за спазване на общите условия на индивидуални лицензии, издадени на Радио Тангра ЕАД за доставяне на радиослуга с наименование ВЕРОНИКА. Програмата се излъчва на територията на 8 населени места. Проверката е за периода от 10 до 16 юни 2024 г.

Мониторингът отчита, че лицензираният доставя радиослугата със специализиран програмен профил, във формат – световна музика, ежедневно, с продължителност 24 часа. В програма ВЕРОНИКА се излъчват музикални хитове с етно насоченост от Балканския регион, Близкия Изток и Азия – българска и чужда етно-поп музика. Обемът предавания с информационна насоченост от дневното време се изпълнява.

РАДИО ЕНЕРДЖИ

Осъществено е наблюдение за спазването на общите условия на индивидуални лицензии, издадени на Р-22 ЕООД за доставяне на радиослуга с наименование РАДИО ЕНЕРДЖИ. Програмата се разпространява в 18 населени места. Тя е със специализиран програмен профил, във формат хитова музика – Hit Music Only. Лицензираният доставя радиослугата ежедневно, с продължителност 24 часа. Проверката установи, че обемът от седмичното програмно време за предавания с развлекателна насоченост се изпълнява.

ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ

Осъществена е проверка за спазване на общите условия в индивидуална лицензия за доставяне на радиослуга с наименование ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ, издадена на ДАРИК РАДИО АД. Програмата се разпространява чрез мрежи за наземно аналогово радиоразпръскване на територията на цялата страна. Периодът на мониторинг обхваща седмицата 10-16 юни 2024 г. Предавания с информационна насоченост – резултатите показват надвишаване на процентите от дневното програмно време. Мониторингът отчита, че във времеви интервал 00:00 ч. – 06:30 ч. в програмата има „Повторение на избрани моменти от програмата на Дарик радио“, като в неговото съдържание преобладават актуалните предавания и рубрики с информационна насоченост. Относно предавания с образователна насоченост – проверката показва, че на седмична база се изпълнява лицензионното условие. В радиопрограмата се надвишава изискването за предавания с културна насоченост на седмична база. Мониторингът отчита и многократно надвишаване на изискваните проценти предавания с развлекателна насоченост.

ДАРИК НОСТАЛДЖИ

Извършено е наблюдение за спазване общите условия на индивидуална лицензия за доставяне на радиослуга с наименование ДАРИК НОСТАЛДЖИ на доставчика Дарик 90 София ЕООД. Радиопрограмата се разпространява чрез мрежи за наземно аналогово радиоразпръскване на територията на гр. София, честота 90.0 MHz. Периодът на наблюдение: 10.06. - 16.06.2024 г. Мониторингът констатира, че обемът с предаванията с информационна

насоченост се спазват в 5 дни от седмицата, а в два дни (събота и неделя) няма информационни предавания. По отношение на предаванията с развлекателна насоченост наблюдението не отчита подобно съдържание.

След уведомяване на доставчика за констатациите е реализирано второ прослушване в периода 14.10. – 20.10.2024 г. За разлика от наблюдението през месец юни, наблюдението отчита положителна промяна – в програмата има новини в уикенда и ново предаване „Назаем от Дарик радио“. Получените резултати показват, че условието за обем информационни предавания в програмата се изпълнява (само в един ден – събота, има лек недостиг). Изпълнява се и условието за обем развлекателни предавания на седмична база.

ЗИ-РОК/ Z-ROCK

Осъществен е мониторинг на радиопрограма ЗИ-РОК/ Z-ROCK, създавана и предоставяна за разпространение от БТВ Медиа Груп ЕАД. Цел на наблюдението: спазване на общите условия на издадените индивидуални лицензии за доставяне на радиоуслуга със специализиран профил, за аудитория над 35 години, формат – рок музика.

В периода 10.06. - 16.06.2024 г. наблюдението показва неизпълнение на част от програмните параметри. След уведомяване на доставчика за констатациите, същият предприе действия за промяна на програмните параметри.

Повторната проверка, осъществена за периода 14.10. – 20.10.2024 г., отчита старта на ново предаване, което е едновременно с културна и развлекателна насоченост „Кутията на Зи-рок“. Резултатите от мониторинга показват изпълнение на лицензионните условия, с отклонение при образователните предавания.

РАДИО ФМ +/- RADIO FM +

Осъществена е проверка за изпълнението на общите условия на индивидуални лицензии, издадени на Фреш Радио Груп ЕООД. Прослушано е излъченото радиосъдържание в едноседмичния период 14.10. - 20.10.2024 г.

Доставчикът изпълнява изискванията да доставя програма с наименование РАДИО ФМ +/- RADIO FM +, индивидуализирана със съответен звуков сигнал. Спазен е програмният профил. Наблюдението установява, че в делничните дни се изпълнява лицензионното условие за предавания с информационна насоченост на ден. В събота и неделя изискването не се постига. Преизпълнява се заложеният в лицензията обем предавания с развлекателна насоченост.

РАДИО К 2

Реализирана е проверка за спазване общите условия на индивидуална лицензия, издадена на Анаили Мили ЕООД. Периодът на наблюдение е от 14.10. до 20.10.2024 г. Съгласно изискванията на лицензията, доставчикът се задължава да създава и разпространява радиоуслуга с наименование: РАДИО К2; специализиран програмен профил: информационно – музикален; времетраене: 24 часа.

Наблюдението установява изпълнение на заложените обеми предавания с информационна, културна и развлекателна насоченост в рамките на седмичното програмно време.

РАДИО THE VOICE

Извършена е проверка за спазване на общите условия на индивидуална лицензия, издадена на доставчика Радио Експрес АД. Наблюдението обхваща периода от 14.10 – 20.10.2024 година. Съгласно лицензията търговският доставчик се задължава да създава и разпространява ежедневно радиопрограма с наименование: РАДИО THE VOICE; програмен профил: специализиран, за аудитория до 30 години, формат CHR; Contemporary hit radio. По отношение изпълнение на програмните характеристики се отчита, че новини се излъчват само в първите три дни от наблюдавания период (14, 15 и 16 октомври), без да се достига необходимият обем. Не е установено излъчване на предавания с образователна и културна насоченост. Условието за обем развлекателни предавания се изпълнява.

РАДИО ВИТОША

Направена е проверка за спазване общите условия на Индивидуални лицензии, издадени на Агенция Витоша ЕООД. Периодът на наблюдение обхваща седмицата от 14 до 20.10.2024 г. Съгласно условията на лицензията, доставчикът се задължава да създава и предоставя за разпространение радиоуслуга с наименование: РАДИО ВИТОША; програмен профил: специализиран, за аудитория от 20 до 45 години, формат Hot AC.

Проверката установя, че доставчикът изпълнява лицензионното условие за предавания с информационна насоченост през делничните дни. В уикенда липсват информационни предавания. Относно седмичните параметри, РАДИО ВИТОША изпълнява обемите за предавания с образователна, културна и развлекателна насоченост.

РАДИО ФОКУС

Извършена е проверка за изпълнението на общите условия в индивидуални лицензии на доставчика на медийни услуги Фокус Медия ЕООД.

Прегледано е разпространеното радиосъдържание в едноседмичния период 14.10 – 20.10.2024 г. Съгласно условията на лицензията доставчикът се задължава да създава и предоставя за разпространение програма РАДИО ФОКУС с общ (политематичен) програмен профил, формат News and Talk / Hot AC.

Доставчикът изпълнява лицензионното условие за излъчването на предавания с информационна насоченост в дневното програмно време през всички дни на наблюдавания едноседмичен период. Проверката на радиосъдържанието показва, че доставчикът спазва лицензионното условие за обеми предавания с образователна насоченост, с културна насоченост с развлекателна насоченост на седмична база.

ЗИ-РОК/ Z-ROCK

Осъществено е наблюдение за изпълнение на общите условия на индивидуални лицензии, издадени на Фондация Радио Нова Европа. Периодът на наблюдение включва 14 – 20 октомври 2024 г. Съгласно условията на лицензията, доставчикът следва да създава и предоставя за разпространение програма с наименование ЗИ-РОК/ Z-ROCK, програмен профил: специализиран, за аудитория над 35 години, формат - рок музика. Съгласно т. 5 от лицензиите, съдържанието на програмата, съобразно нейната специализация като профил и формат, трябва да включва - предавания с информационна насоченост, предавания с образователна насоченост, предавания с културна насоченост и предавания с развлекателна насоченост като обем от седмичното програмно време. Проверката показва, че доставчикът изпълнява необходимите условия. Фондация Радио Нова Европа осъществява дейност като обществен доставчик. Мониторингът отчита, че в рамките на едноседмичния период в програмата се включват предавания, които в голяма степен изпълняват изискванията на чл. 6, ал. 2 от Закона за радиото и телевизията.

РАДИО МЕДЖИК ФМ

Реализирано е наблюдение за спазване на общите условия на Индивидуални лицензии, издадени на доставчика Агенция Атлантик ЕООД. Наблюдението е реализирано в периода 14.10. - 20.10.2024 г. Съгласно лицензията доставчикът се задължава да създава и разпространява програма РАДИО МЕДЖИК ФМ със специализиран профил - за аудитория над 35 години; формат AC (Adult Contemporary).

Доставчикът включва в първите три дни от наблюдението информационни предавания в необходимия обем, а през следващите четири дни такива не се отчитат. Мониторингът констатира, че липсват и предавания с образователна насоченост. Изпълняват се изискваните обеми за предавания с културна и развлекателна насоченост.

ОБЩЕСТВЕНИТЕ ДОСТАВЧИЦИ БНР И БНТ**• ОТЧЕТ НА ГЕНЕРАЛНИЯ ДИРЕКТОР НА БНР ЗА ПЕРИОДА 01.11.2023 г. – 30.04.2024 г.**

Шестмесечният отчет за дейността на Българското национално радио за периода от 01.11.2023 г. до 30.04.2024 г. е предоставен на Съвета за електронни медии от генералния директор Милен Митев на 17 юни 2024 г.

Няколко акцента изпъкват от подадения Отчет, които са свързани с работата на БНР по **привличане на детската и младежката аудитория**, по създаването на **съдържание за различни етнически групи и хора със специални потребности**, по развитието на подкасти/видеопоредици, както и по **въвеждането на технологични промени на сървъри, предаватели и софтуер**.

Отчетът започва с извоювания рейтинг от обществения доставчик – програма ХОРИЗОНТ, като лидер сред радиопрограмите, е със среден аудиторен дял за периода 19%, а за целия пакет услуги (БНР група) - 32.3%, според източника ЕСТАТ ЕООД. Интернет порталът на БНР се нарежда в Топ 10 на медийните издатели в България с пазарен дял от 32%.

От началото на 2024 г. част от новините на сайта се четат от изкуствен интелект, за да достигат до хората със зрителни проблеми. БНР продължава да развива своите подкасти – „Патрулът“, „Гестът на Флора“, „Туристът“, „Гласовете на радиото“, като „Патрулът“ е оценен от ЕВУ като пример за успешна нова медийна услуга. Видеоканалът на БНР в YouTube бележи успехи, особено сред младите хора във възрастова група 18-24 г. и 25-34 г., които съставляват 70% от зрителите. В Отчета е подчертано, че това е нова аудитория за БНР, различна от ефирната публика.

Дирекция „Дигитални програми“ отчита създаването на две нови категории в портала на БНР – „Европа – ново поколение“ за популяризиране дейността на евроинституциите преди евровота на 9 юни и „Вашият глас“ за предстоящите парламентарни избори, където са поместени анкети с граждани от регионите. Като успех се отчитат трите нови временни категории на сайта bnr.bg – първата е за полярната експедиция в Антарктида, втората – за годишнина от силните земетресения в Турция и третата за 20-тата годишнина от членството на България в НАТО. От март 2024 г. функционира и специализирана страница за предстоящите Олимпийски игри в Париж с акцент върху българското участие. Също от март портфолиото от видеокаст на БНР се сдобива с още две нови оригинални поредици – „Говори“ с гласове на известни българи от културния и обществен живот у нас, „Гласът на жеста“ – в партньорство с Борис Бъндев, Александър Калинов и Красимирка Жечева се реализират интервюта на жестов език. В Отчета присъства и сътрудничеството с WWF България и съвместните видеопоредици „Природата и ние“, както и психологическата поредица „Двете страни на монетата“ на психолога Ани Владимирова и София Владимирова.

В Отчета е отбелязано, че през ноември 2023 г. кореспондентът на БНР в Москва Ангел Григоров е принуден да напусне Руската федерация. Документът се спира и върху решението от 16 декември 2023 г. за спирането от разпространение на интервю на водещия Петър Волгин с посланика на Русия у нас, заради неспазване на професионалните журналистически стандарти.

Отчетът посочва и някои вътрешни структурни промени, като закриването на Програмния съвет на БНР, преструктуриране на програма ХРИСТО БОТЕВ с цел излъчването на повече културно-образователни и музикални новини. Промените в съботната схема са превърнали програма ХРИСТО БОТЕВ в най-дълго слушаната в събота радиоуслуга, следвана дори от ВЕСЕЛИНА и БГ РАДИО.

Генералният директор на БНР Милен Митев беше единодушно избран за член на Управителния съвет на Европейския съюз за радио и телевизия (Executive Board of EBU) по време на 91-та Генерална асамблея на съюза, която се проведе в края на 2023 г. в Женева. За първи път България има представител в най-висшия орган на управление на организацията,

който отговаря за прилагането на стратегията и политиките на съюза и е съставен от 11 ръководители на обществени медии, членуващи в ЕВU. Изборът на Милен Митев е признание за активната роля на Българското национално радио в работата на ЕВU и за позицията на доверен европейски партньор, както и свидетелство за личната ангажираност на генералния директор на БНР с каузата за развитието на обществените медии в Европа.

За ХОРИЗОНТ е посочено, че програмата остава национален лидер в областта на публицистиката и актуалните предавания. Например, БНР излъчва серия репортажи от Украйна на Марта Младенова по повод на две години от началото на войната; разпространена е поредица от материали на Добромир Видев по повод на 20 години членство на България в НАТО; излъчен е тричасов ефир в памет на личността на блаженопочившия патриарх Неофит и т.н.

През периода, който генералният директор отчита, мониторингът на СЕМ осъществи няколко фокусирани наблюдения на съдържание на БНР – втори тур на местните избори, войната на Израел срещу ХАМАС, отразяването на футболните протести от ноември 2023 г.; въвеждането на еврото в България и влизането в Еврозоната; образа на бежанци, мигранти и чужди граждани; отразяването на смъртта на руския опозиционер Алексей Навални и войната в Украйна; отразяването на убийството на Пейо Пеев в медиите. В края на отчетния период е направена и проверка за изпълнение на лицензионните условия за доставяне на радиоуслуги с наименования ХОРИЗОНТ и ХРИСТО БОТЕВ.

Наблюдението на програма **ХОРИЗОНТ** на Българското национално радио по повод отразяването на футболните протести (16-19.11.2023г.) констатира, че медията отразява подготовката на мача и протестите в **актуалните** предавания и новини, както и самия мач на националния отбор по футбол с отбора на Унгария. Излъчва се извънредно предаване в нощта с протестите. Общественият доставчик отразява и двете събития – самия мач, както и протестите с ексцесиите извън стадиона, равностойно и максимално обективно, чрез преки включвания на няколко репортери, разположени на различни ключови места, като те се редуват с директното излъчване на футболната среща. На слушателите се предоставя максимално информация от различни точки на протестите. При всяка промяна в обстановката има пряко включване на някой от репортерите. Протестите са представени обективно, без излишна драма, без преекспониране на събитията – от страна на феновете или полицията, без да се заема страна в разразилия се конфликт между протестиращи и полиция.

При отразяването на темата за **приемането на еврото в България и влизането в Еврозоната** наблюдението от 18 до 31 януари 2024 г. отчита, че липсва отразяване на кампания на държавно ниво – клипове, лого, разяснения. Споменава се само, че информационната кампания на този етап върви главно в интернет и социалните мрежи. Липсва дискусия по същество за ефектите от въвеждането на еврото. В рамките на наблюдението има само двама събеседници, поканени конкретно по тази тема. Искането за референдум за въвеждането на еврото е по-скоро политически представено в разговор с представител от ПП „Възраждане“. Не е констатирано съдържание с подробно представени позиции с аргументи и дискусии „за“ и „против“ въвеждането на еврото. Предложена е единствено кратка анкета с различни мнения на граждани. Експертните разговори също са силно ограничени, като разговорите са по-скоро икономически, насочени към специалисти, а не толкова към обикновения гражданин. Не е констатирана отделна рубрика за еврото. Позиционирането на темата в новините не е в основните акценти, по-често в кратките новини и по-рядко в Осведомителните бюлетини. Малкото експертни разговори все пак накратко предлагат информация за очакваното влияние от приемането на еврото върху гражданите, като лихвени проценти, спестявания, доходи, имотния пазар. Темата за Шенген присъства по-често, отколкото Еврозоната.

За периода от 21 до 31 януари е извършено и наблюдение за **отразяването на убийството на П.Пеев в медиите**. Мониторингът констатира, че темата е слабо засегната в предаванията и новините на програма ХОРИЗОНТ на БНР. Не е преекспонирана, няма излишни подробности за самия случай като криминално деяние, за заподозрените или за

близките и/или децата на убития Пейо. Не е констатирано емоционално натоварване, вторична виктимизация чрез разговори с близки и роднини на убития или на задържаните. Малкото гости, които са поканени във връзка с тази тема, не са пряко свързани с убития или задържаните, като убийството се използва като повод да се поставят теми като съдебните спорове за родителски права, промените в Семейния кодекс, за отчуждаването на родител, за споделеното родителство. Единствените лични данни, които са съобщени в рамките на предаванията и новините, са двете имена – име и фамилия на убития, на двете задържани жени и имената на мъжа, който твърди, че е биологичен баща на второто дете. Не са съобщавани данни за двете деца – имена, пол, възраст, адрес и др.

При проследяването на **образа на бежанци, мигранти и чужди граждани** в медиите за периода 08-18 март 2024 г., темата присъства основно в Новините и сутрешното предаване „Преди всички“. В останалите предавания е слабо засегната. Предложени са различни гледни точки – събеседници са както политически лица, така и експерти или хора от неправителствения сектор, както и представители на държавни институции. Говори се изключително за „чужди граждани“ при инцидентите в София, докато понятията „бежанци“ и „мигранти“ се употребяват в друг контекст – когато става дума за държавна политика, законови промени, както и по отношение на Дъблинското споразумение и връщането на мигранти у нас, принципните „проблеми с нелегални мигранти“. В политическия контекст на темата също се говори за мигранти и бежанци, като негативният контекст идва от политическите лица – бежанците са представени като заплаха за населението. Медията се придържа по-скоро към неутралното представяне на чистата фактология – говори се за инциденти с чужди граждани и напрежение в център за настаняване на бежанци. Не е констатирано наличие на епитети или други негативни описания спрямо бежанците и чуждите граждани извън изразените опасения на граждани и политически лица. Няма език на омраза, дискриминация или призови за насилие. Установено е наличие на различни мнения по темата. Не е констатирана злоупотреба или преекспониране на проблема.

Извършено е и фокусирано наблюдение по темата за **отразяването на смъртта на руския опозиционер Алексей Навални и отразяването на войната в Украйна** за периода от 16 февруари до 3 март 2024 г. Основните изводи са, че всички посочени теми са застъпени в различна степен в актуалните предавания на програма ХОРИЗОНТ, като следват хронологията на събитията. Темите се представят в развитие и информацията се актуализира постоянно. В информационен план темите са представени в новинарските емисии основно чрез репортажи на кореспондентите на БНР. По повод годишнината от войната БНР има специален пратеник в Украйна с репортажи от различни точки. Освен собствените кореспонденти, БНР се позовава на различни международни и държавни агенции и медии, както и официални източници на информация. В актуалните предавания са по-дългите журналистически форми, основно разговори със специалисти, анализатори, политици, както и коментари на водещ/журналист, където темите са разглеждани в контекста и на други събития. Любопитно е да се отбележи, че две други теми – делото на Джулиан Асанж (в периода на наблюдението са изслушванията по делото за екстрадицията му в САЩ), както и името на Владимир Кара-Мурза, също осъден за държавна измяна и в затвор в Сибир, са много актуални в съдържанието, като често са споменавани в общ контекст с Алексей Навални.

В края на отчетния период е извършен и мониторинг на програма ХОРИЗОНТ на БНР във връзка с изпълнение на **условията от издадената Индивидуална лицензия** за доставяне на радиоуслуга № 1-063-01-01 за периода от 25 март до 7 април 2024 г. Наблюдението установи, че общественият доставчик изпълнява изискванията, заложиени в индивидуалната лицензия по отношение на програмните характеристики. Не са констатирани нарушения на Закона за радиото и телевизията.

ХРИСТО БОТЕВ

В ХРИСТО БОТЕВ от началото на 2024 г. са включени няколко **нови предавания** – в рамките на предаването „Нашият ден“, всеки вторник от 10:00 ч. до 11:00 ч., започва

излъчването на специализиран час за наука, образование и технологии „Време за наука“. На мястото на предаването „Лабиринти на познанието“, излъчвано всеки четвъртък от 15:10 ч. до 16:30 ч., започва излъчването на ново образователно предаване за наука „Следобед за любопитни“, част от специализираната следобедна линия на „Ефир „Знание“. От 23 март в програмната схема се добавя още едно предаване – „Домът на музите“, част от уикенд програмата (събота от 15:00 ч. до 16:00 ч.). Водещата Теодора Церовска представя актуални теми и събития в съвременното изкуство, като герои на предаването са прохождащи артисти в началото на кариерата им. От 1 февруари 2024 г. ХРИСТО БОТЕВ се излъчва и новото предаване „Антон Митов представя“ – токшоу на културна, социална, политическа и музикална тематика с архивни записи от фонда на БНР. Друго ново предаване е нощното „Вавилонска фонотека“ с водещ Цветан Цветанов, което се редува през седмица със съществуващото предаване на Людмил Фотев „Джаз плюс Дуенде“. ХРИСТО БОТЕВ излъчва и редица изнесени предавания (от Самоков, Трявна, Петрич, Кубрат, Русе и др.).

„С директни концерти и предавания от екип „Класика“ бяха излъчени концертите и събитията на 1 януари 2024 г. – традиционният Новогодишен концерт на Виенската филхармония и Новогодишният концерт на Фестивалния симфоничен оркестър в НДК. На 12 януари, директно от зала „България“, беше излъчен в ефира на програмата концерт на Смесения хор и Симфоничния оркестър на БНР с диригент Георги Димитров. По традиция програма ХРИСТО БОТЕВ отразява с изнесени предавания много музикални фестивали, като в посочения период фокусът беше поставен върху Международния фестивал „Мартенски музикални дни“ в Русе. В периода от 15 до 31 март 2024 г. бяха осъществени не само много интервюта и записи от събитието, но в ефира на програма „Христо Ботев“ бяха излъчени директно и концерти от програмата на фестивала. Програмата продължи да излъчва директно концертите на Симфоничния оркестър на Българското национално радио, както и концерта на Биг бенда на БНР с диригент Любомир Денев и солист Марио Ангелов и концерта на Оркестъра за народна музика на БНР с диригент Димитър Христов под надслов „Ритъмът на Балканите – дамите на Балканите“. На 20 април беше излъчен директно от Метрополитън опера – Ню Йорк, операта „Лястовичката“ от Джакомо Пучини. През отчетния период редакция „Драматургични форми“ успя да запише и излъчи радиокOLEKЦИЯТА „Спасени думи“ – авторски критически портрети на съвременни български поети, с автор Рада Александрова. Беше записан и „Под игото“ – адаптиран прочит на класическия роман, дело на Руси Чанев. Също така бяха реализирани и излъчени премиерно радиодраматизациите „Разговор в огледалото“ – автор Димитър Кабаков, режисьор Мария Ганева, и „Последната нощ“ с автор Петър Маринков и режисьор Николай Ламбрев-Михайловски. **Журналистът от програма ХРИСТО БОТЕВ Николета Атанасова записа документалната радиопоредица „Украйна: сцени от един отложен живот“ в 5 части, както и фичъра „Бодилът на режима“, посветен на Алексей Навални. Беше записан и излъчен също така фичърът „Джони и микрофоните“ за живота и делото на Джони Пенков, с автор и режисьор Светослав Драганов“.**

РАДИО БЛАГОЕВГРАД

Медията е била домакин на регионална дискусия в рамките на проекта „Европа – ново поколение. Бъди различен, не бъди безразличен!“, с участието на представители на земеделски организации, български и гръцки земеделски стопани, евродепутати и експерти.

„С цел увеличаване на детското и младежкото съдържание започна излъчването на „Новините на детски език“ на БНР, както и на приказки за най-малките – продукция на Радио Варна. Новите рубриките са: „На ме Не ми пука“, насочена към младежите и ролята им в обществото: кариерно ориентиране, младежки политики, образование, социални дейности и др.; „Дигитална раница“ – за използване на възможностите на новите технологии в преподаването по различните предмети; „Контракултура“ – за алтернативни форми на творческо изразяване, встрани от шаблонните културни прояви; обзорът „Месецът“ – фрагмент от политическото предаване, който има както аудио, така и видео формат и се излъчва едновременно в ефир и във Facebook.

В началото на 2024 година медията получи няколко престижни награди за високо качество на радиопрограмата и активното ѝ участие в обществения живот на региона. „За своята активна и обективна позиция, за професионализма в подкрепа на каузата за ограничаване на тютюнопушенето“ Радио Благоевград бе отличено от „Коалицията за живот без тютюнев дим“ като една най-отдадените и отговорни медии, отразяващи темата“.

РАДИО БУРГАС

През отчетния период екипът на БНР БУРГАС реализира успешно мащабната кампания, посветена на 90-годишнината от рождението на Христо Фотев под надслов „Не е измислица морето и щастието съществува!“. Подготвена е биографичната експозиция „Пейзаж от спомени“. В отчетния период акцент са и регионалните теми, сред които възстановяването на инфраструктурата, пострадала от наводнението през миналата година, протестите срещу изграждането на фотоволтаични централи в района, както и работата на Летище Бургас, която премина през недоволството на морските общини от настоящия концесионер.

„Събирателската дейност, в която се включиха Община Бургас, Държавен архив Бургас, Дружеството на писателите и Регионалната библиотека, беше представена в ефира и дигиталните платформи чрез серия интервюта и пет подкаста. Кулминацията на кампанията бе музикално-поетичен конкурс с участието на ученици от бургаските училища, който бе излъчен в социалните платформи и в ефира на РАДИО БУРГАС. Заснети бяха и видеа с финалистите в конкурса, които рецитират стихове на Христо Фотев, за да получи творчеството на поета чрез Facebook, Instagram и YouTube и дигитален отпечатък, насочен към младите хора. Новата съвместна продукция „Детско царство“ на обществената медия и Центъра за подкрепа на личностното развитие в Бургас е уникален за радиоефира на Югоизточна България формат, в който деца, създаващи изкуство достигат до млади хора, обичащи изкуство. Предаването намери своята лоялна аудитория и отбелязва възходящ рейтинг“.

„Своеобразен тест за слушаемост, социална отговорност и корпоративна ангажираност бяха множество кампании в полза на Дома за хора с умствена изостаналост в Русокастро, Дома за деца в риск „Ронкали“ и Центъра за обществена подкрепа „Цветница“ в Малко Търново. Изключително голям интерес отбелязва предаването „Истории за доброто“, което обръща специално внимание на хора в неравностойно положение“.

РАДИО ВАРНА

„Новите моменти в програмата на РАДИО ВАРНА през периода ноември 2023 – април 2024 г. са свързани както с обективното отразяване на социалния, икономически и политически живот по Черноморието и Североизточна България, така и с подготовката на 90-годишнината на РАДИО ВАРНА и свързаните с нея нови предавания и рубрики в ефира и в изнесена среда. Във връзка с годишнината екипът подготвя ежемесечно 60-минутно предаване „РАДИО ВАРНА на 90!“. То се осъществява съвместно с Държавен архив – Варна и е базирано единствено на исторически документи.

През отчетния период журналист от РАДИО ВАРНА създаде нов подкаст „Истории от предната линия“ – поредица от аудиосрещи и разговори в Украйна в навечерието на втората годишнина от избухването на войната на 24 февруари 2022 г. Българи, украинци и европейски граждани разказват за Украйна, такава каквато е сега и каквато е била преди войната.

На 30.04.2024 г. беше пуснат в експлоатация нов предавател NAUTEL-VX3 с мощност 3KW на обект РРСТ Варна, излъчващ на честота 103.4 MHz за гр. Варна и региона“.

РАДИО ВИДИН

В края на месец януари 2024 г. бе повишена мощността от 500 вата на 1000 вата на един от основните предаватели на РАДИО ВИДИН в Белоградчик. Това сериозно увеличи обхвата на приемане на програмата в региона.

„В края на 2023 година беше поставено началото на няколко нови рубрики: „Мисия образование“, „Модни лабиринти“ и „Децата на фокус“. По този начин се увеличи съдържанието за деца, в съответствие с лицензиите и обществените функции на БНР. Започна

работа и по създаването на туристическа поредица подкасти, озаглавена „По пътя“. Целта е по този начин да бъде увеличена младежката аудитория на радиото. В началото на 2024 година първият подкаст беше приет с интерес от слушателите, както и от Facebook потребителите. По повод годишнината на РАДИО ВИДИН бе организиран концерт-спектакъл с участието на детски музикални и танцови формации от Северозападна България“.

БНР – РАДИО КЪРДЖАЛИ

В програмата е осъществена подготовка за преминаване към 24-часова програма, от която 21 часа собствена продукция и 3 часа комутация на предаванията на турски език на Радио България. *„При промяна на лицензията, Радио Кърджали има готовност да стартира ново предаване „Шарена черга“. То ще се излъчва всеки ден с продължителност два часа. Предаването е насочено към междуетническото сътрудничество и модела на съжителство, формиран в региона, към културното и историческото наследство на различните етнически и религиозни общности. Заедно с това бе разработен нощен блок под името „Метроном“, с акцент към информацията, репортажите и анализите на основните социални процеси и събития в региона. През отчетния период Радио Кърджали продължи работата на Детската радиоакадемия. С част от реализираните в ефира предавания гимназистите спечелиха престижни награди от национални конкурси за радиожурналистика“.*

РАДИО ПЛОВДИВ

„През изминалите шест месеца РАДИО ПЛОВДИВ отдели внимание на проблемите на хората в неравностойно положение. Важно място в програмата зае новата рубрика „Истории за надежда“, в която се разказва за предизвикателствата, трудностите и победите на хората в неравностойно положение“.

През януари беше стартирано ново музикално предаване „Споделено“, което представя нова българска поп продукция и акцентира на постиженията и успехите на българските музиканти. То замени в ефир емблематичното „Любопитно петолиние“ на Тома Спространов.

Успешно беше реализиран и излъчен вторият сезон на единствения подкаст за икономика в БНР – „Ех Ante: Икономика с Георги Стоев“. Сезонът съдържа дванадесет епизода и предложи на слушателите основни насоки за взимане на рационални решения във всички сфери на живота, основани на икономическа логика“.

„След дългогодишни проучвания и търсене на възможност за покриване на района на Асеновград с програмата на Радио Пловдив, от 1 май 2024 г. в града бе пусната нова радиопредавателна станция, излъчваща програмата на БНР – РАДИО ПЛОВДИВ. Излъчването е на УКВ честота 99.0 MHz с мощност 50W, предавателната антена. Предавателят на 99.0 MHz помага за разрешаването на дългогодишен проблем със слабия сигнал на РАДИО ПЛОВДИВ във втория по големина град в областта. Въпреки близостта до областния център, особености на релефа не позволяваха достигането на качествен радиосигнал в района“.

РАДИО СОФИЯ

През отчетния период РАДИО СОФИЯ стартира новото коментарно предаване „Форум“. Предаването предизвика широк отзвук сред аудиторията, което бе потвърдено и от данните на база часови слот в изследването на аудиторията, направено от ЕСТАТ. На 29.11.2023 г. съвместно с WWF България бе организирана трета дискусия с тема: „Индустрия с нулеви емисии“. Дискусиите и професионализма на водещите от програмата бяха високо оценени от партньорите от WWF.

През м. декември 2023 г. екипът на сутрешния блок „Събуди се, София“ работи усилено, за да подготви старта на амбициозния аудио-визуален проект „Новите кметове на София“. Екипът засне 24 епизода с колата на РАДИО СОФИЯ, в които новоизбраните кметове на столични райони отговарят на конкретно поставени въпроси и представят приоритетите си за следващите четири години. Първият епизод от поредицата бе излъчен в ефир на 9 януари 2024 г. Всички реализирани видеа, в синхрон с ефирното излъчване, бяха качени в YouTube

канала на програмата и в социалните мрежи. За три месеца успешно бе реализирано нещо иновативно, което не е правено до момента в българския ефир. Успешно бяха записани и подготвени за излъчване в ефир и в дигиталните платформи 24 епизода с всички районни кметове на столицата, представляващи над 13 часа видеоматериал.

По същото време, в началото на месец януари, екипът на следобедния блок „Ритъмът на столицата“ започна серия от интервюта с новоизбраните кметове на Софийска област, като целта беше да се покаже за пореден път, че РАДИО СОФИЯ е гласът на столицата и региона. Реализираните материали, след излъчване в ефир, бяха публикувани в социалните мрежи, а на сайта на програмата имат специално място. Креативната идея и добрата работа бяха забелязани от Националното сдружение на общините в Република България. На своя сайт НСОРБ публикува статия за двете поредици „Новите кметове на София“ и „Новите кметове на Софийска област“, като в нея изказват благодарност към екипа на програмата за професионализма и ангажираността към темите, свързани с местното самоуправление. Активно бе отразена динамиката на събитията около избора на председател на общинския съвет в столицата, както и заседанията на ОС.

За посочения отчетен период екипът на предаването „Радиокафе“ осъществи 13 изнесени предавания с мобилното студио на РАДИО СОФИЯ. На 14.01.2024 г. мобилното студио беше в Цариброд, Република Сърбия, за да отрази сръбската Нова година. Предаването беше реализирано в сътрудничество с Радио телевизия Цариброд.

В заложените програмни приоритети на РАДИО СОФИЯ за 2024 год. Фигурираше създаването на нова рубрика „С деца на открито“, в рамките на предаването „Радиокафе“. Рубриката стартира успешно в ефира през м. януари, като бе подготвена съвместно със Сдружение за безопасни детски площадки. Целта е да бъдат представени различни възможности за игра, учене и време на открито с деца.

От месец февруари, за да се разнообрази музикалното съдържание в делничните дни и да се удовлетворят желанията на младежката аудитория, бе въведена рубриката „Musicology Daily“. Всеки делничен ден, в последния час на сутрешния блок „Събуди се, София“, Мартен Роберто представя важните събития и личности от света на музиката, свързани с конкретната дата.

Доказателство за добрата работа на екипа на програма РАДИО СОФИЯ и за това, че новата програмна схема е структурирана атрактивно за аудиторията, дойде с бустерираната извадка за София на ЕСТАТ, според която за първи път от създаването си програмата е с рейтинг, който я подрежда на 12/13 място сред всички радиопрограми (еднакъв рейтинг с Радио 1Рок) по слушаемост в столицата.

„С цел увеличаване на дела на детското и младежко съдържание, беше създадена рубриката „Децата говорят“, като част от предаването „Ние децата“ на РАДИО СОФИЯ. Съдържанието, под формата на забавни анкети с деца от детски градини и малки ученици, се качва на сайта на програмата, където е обособено като рубрика с подходяща визия“.

РАДИО СТАРА ЗАГОРА

„През отчетния период към своя ефирен живот пое предаването „Дигитален самурай“. Този съботен радиочас запознава слушателите с новите дигитални достижения, свързани с изкуствения интелект, дигиталните изкуства, иновациите, тенденциите и развитието на IT сектора. Нова рубрика „100 години Старозагорска опера“ представя от месец март най-ярките изпълнители и творчески успехи на вековната сцена на операта в Града на липите.

РАДИО СТАРА ЗАГОРА организира няколко изнесени предавания в началото на годината. Фолклорното предаване „От извор се песен лее“ гостува на почитателите на народната музика в Априлци, Ямбол, Елена, Средец, село Държава, Гълъбово, село Горски извор.

РАДИО СТАРА ЗАГОРА стартира през отчетния период мащабен радиопроект, озаглавен „Пътят към успеха“. Амбицията на екипа е да разкаже историите на 12 представители на ромската общност, които чрез образованието си, средно или висше, са

успели да променят своя живот, да работят и да се чувстват реализирани в обществото личности. Рубриката има и своята реализация на сайта на радиото“.

РАДИО ШУМЕН

Рубриката „Новите нашенци“ се излъчва два пъти месечно, в събота сутрин, в рамките на предаването „Оттука започва денят“. Осъществиха се успешни срещи с нидерландци, китайци, украинци, руснаци, румънци, англичани, сирийци, а техните лични истории продължават да печелят стотици положителни реакции във Facebook. Заради интереса и добрия отзвук, съвместната работа с „Европа директно“ ще продължи и занапред.

От началото на новата 2024 година започна реализацията на новото младежко предаване „Пуста младост“, на което автор и водещ е един от новите колеги – Андриан Христов. Предаването е адресирано към младите хора, за които българският автентичен и модерен фолклор се е превърнал в кауза. Още след първите му издания, предаването намери своя вярна аудитория.

На 1 февруари 2024 година, когато РАДИО ШУМЕН отбеляза 51-я си рожден ден, в ефира зазвучаха новите сигнали на предаванията и на рубриките в тях. Благодарение на усилията и професионализма на композитора Марио Балтаджиев и отговорния музикален редактор Данаил Денчев, Радио Шумен вече разполага с пълен набор сигнали, които „подмладиха“ и направиха по-модерно и динамично неговото звучене.

ГЛАВНА РЕДАКЦИЯ РАДИО БЪЛГАРИЯ

В отчетния период екипът на РАДИО БЪЛГАРИЯ задълбочи работата си по започнатия през октомври 2023 г. нов проект „Радио България при българите в...“, ориентиран към представяне на българските общности зад граница чрез интервюта и репортажи от техни инициативи и важни за тях годишнини, форуми и посещения. След поредицата от срещи с представители на българското национално малцинство в Албания, работата продължи с разработки за българите в Италия, Словакия, Португалия и Гърция. За целта РАДИО БЪЛГАРИЯ засили контактите с дружествата и организациите на българите зад граница, а особено плодотворно стана сътрудничеството с Асоциацията на българските училища в чужбина (АБУЧ), в която членуват повечето българските образователни средища зад граница. Съвместно с членове на АБУЧ, в предавания и интернет публикации разглеждаме и дискутираме проблемни области в работата с деца, родени зад граница и растящи в многоезична среда, показваме успехите, които са постигнали учениците в усвояването на българския език и на знания за историята, културата и географията на страната ни, търсим отговори на поставени от българите в чужбина въпроси. Чрез предаванията си и насоченото аудио съдържание за българите по света РАДИО БЪЛГАРИЯ допринася за реализиране на национално значими цели и каузи, каквито са опазването на българския език и култура, националното самосъзнание и идентичност, помага и на аудиторията в България да опознае и разбере по-добре сънародниците ни в чужбина и да се отнася към тях с разбиране и толерантност.

• ОТЧЕТ НА ГЕНЕРАЛНИЯ ДИРЕКТОР НА БНТ ЗА ПЕРИОДА ЯНУАРИ-ЮНИ 2024

Отчетът за първото полугодие на 2024 г. на генералния директор на Българската национална телевизия **Емил Кошлуков** представя създаденото програмно съдържание през периода, дава информация за текущото телевизионно филмопроизводство, реализираната продукция от регионалните ТВ центрове (РТВЦ), както и за предоставяните нелинейни услуги и присъствието на медията в социалните мрежи. Включени са данни за излъчения обем и изпълнението на програмните характеристики, представена е подробно дейността на телевизията в технически, търговски, финансов, правен и административен аспект. Открити са посоките с важно стратегическо значение, в които е работила активно БНТ през отчетния период, сред които са осигуряване равнопоставеност и еднакви условия за изява на всички регистрирани кандидати за членове на Европейския парламент от Република България и за народни представители, организационна работа по реализацията на

нов сезон на сериала „Под прикритие“, подготовка за отразяване на Европейското първенство по футбол и Летните олимпийски игри в Париж.

Според Отчета, в първото полугодие на 2024 г. ръководството на БНТ е задълбочило комуникацията по различни теми със СЕМ. Това се определя като важна стъпка, водеща до безспорно позитивни решения като увеличаване на детските програми с уточнението, че първите резултати ще бъдат видими през есента. Прецизирани са количеството регионални продукции и теми в програмите, задълбочени са дейностите, свързани с изработването на държавна политика за медийната грамотност, както и дейностите в работната група за изработване на препоръки „Препоръчително екранно време за деца и насоки за ползване на медийно и онлайн съдържание“. БНТ заедно с БТА и БНР са дали началото на инициативата „14 века България в Европа“, която е възможност да се говори за приноса на България в Европа, в контекста на предстоящата през 2031-ва 1350-годишнина от основаването на Първата българска държава.

„Както може да се види от подробния отчет, Българската национална телевизия продължава да работи за постигане на оптимално съотношение между информационни, публицистични и развлекателни програми, в широк жанрови диапазон, с адекватно програмно позициониране и потенциал за разширяване на аудиторията – както на линейната телевизия, така и в дигиталните канали“.

От БНТ отново посочват недофинансирането като едно от основните предизвикателства за тяхната дейност и изтъкват, че са работили активно за **преодоляване дефицитите, породени от неочакваното решение за ограничаване на хазартната реклама** – почти в средата на годината, при сключени договори, обезпечавачи излъчването на важни спортни форуми. Политическата ситуация в страната е наложила вземане на сложни решения и реорганизация на екипите с оглед на увеличения обем продукция в летния период поради продължаващата работа на Народното събрание, извънредни събития като смъртта на Патриарх Неофит и избора на нов духовен водач на Българската православна църква, отразяването на събитията по повод годишнината от членството на България в НАТО и др.

Съгласно Отчета **битката с дезинформацията** е всекидневен процес, а новинарският екип на БНТ спазва изработени правила от години. През периода журналистите от обществената телевизия допълнително са развивали своите умения и този труд се е материализирал в проекта „**БНТ проверено**“, сертифициран от European Digital Media Observatory (EDMO) – паневропейски хъб от фактчекъри.

Отчетът отбелязва започналия процес на промени и надграждане в работата на дирекция „Програмно съдържание“, която през периода е оглавена от Валя Гиздарска, определена като доказан професионалист. Описани са направените през второто тримесечие на годината някои промени в предаванията и програмната схема, като например:

БНТ1

„**100% Будни**“ е с изцяло променена структура и концепция. Предаването профилира по дни гостуващата на учени, на млади изпълнители – певци и танцьори, психолози, лекари. В декора е обособен кът за готвене и демонстриране на рецепти, където се включват и водещите. Новата поредица „Оттук-оттам“ показва живота на село.

„**Култура.БГ**“ също е със съдържателни и визуални промени, в началото на всяко предаване различни кореспонденти се включват с акценти върху актуалните събития в областта на културата. Всички регионални телевизионни центрове, както и екипите в София, участват активно в реализацията на новата концепция.

„**История.БГ**“ продължава работата в посока разширяване на тематичния обхват. Излъчването livestream във Фейсбук, присъствието на подкаста История.БГ и в Spotify е предимство за предаването и определено предизвиква интерес сред младата аудитория.

„**Българското село**“ е с нова структура, визия и концепция, като от пролетта вече се излъчва по БНТ1 в неделя и според Отчета е сред най-гледаните в дневния пояс. Разказани са

историите на жители от всички краища на България – Тюленово, Момчиловци, Вълкосел, Староселец, Паламарица, Скравена и др.

„Отблизо” – в предаването е заложена идеята да се показват само добри новини, които често не намират своето място в информационните емисии и хора за пример, които чрез своите инициативи, проекти и таланти променят обстановката в страната към по-добро. Основен акцент е новата документална поредица „Безсилници” на Мира Добрева, в която се проследяват съдбите на хора, които са били жертви на домашно насилие, но са успели да излязат от тази жестока ситуация.

„Библиотеката” – през отчетния период е създадена нова рубрика: „Букви и байтове”, посветена на изкуствения интелект, литературата, книгите, четенето и актуалните теми от съвременния свят.

Отчетени са новости и при външните и съвместни продукции – през месец май е стартирало кулинарното шоу „Опитай света с Ханес”, в което се представят характерни ястия от различни държави и региони. Водещ е италианецът Ханес Перфлер, който докато готви разказва своите впечатления и истории, свързани с многобройните му пътувания по цял свят. Във „Вечерното шоу” през февруари Андреа Банда-Банда е сменила Георги Любенов като водещ на шоуто.

БНТ2

Програмата за култура и образование вече има твърда и устойчива аудитория, която се отличава с възискателност към съдържанието, по-висок образователен ценз и подчертан вкус към изкуство, история, традиции. През този сезон програмата на БНТ2 акцентира върху програмиране на тематични линии, свързани с конкретен културен повод или събитие от календара, например: Седмица на театъра, Седмица с любими наши комедии и т.н., в специално обособения слот за българско кино в 20:30 ч. Възстановеното предаване „Пазители на традициите”, което представя уникални обреди, песенен фолклор и съхранени ритуали, поредицата „Олтарите на България”, „№ 1 Туризмът” и другите авторски предавания отбелязват изключителен интерес и положителна реакция, особено видими в социалните мрежи.

През отчетния период БНТ2 е реализирала редица планирани и извънредни музикални програми, отразила е тържествени церемонии по различни поводи.

Отделено е специално внимание на отразяването на предизборната кампания за извънредни избори за депутати в Народното събрание и предизборната кампания за избори за депутати от Република България в Европейския парламент.

„БНТ” изготви и предложи на всички политически партии и коалиции две отделни споразумения за двата вида избори, с нови безплатни форми за участие. Предложени бяха дебати в праймтайма, самостоятелни интервюта в „Още от деня” и още други безплатни и платени участия, за да помогнем посланията на партиите да достигнат до телевизионните зрители. БНТ осигури равнопоставеност и еднакви условия за изява на всички регистрирани кандидати за членове на Европейския парламент от Република България и за народни представители – според изискванията за двата вида избори, като приложи критериите за редакционна независимост и отговорност и спази принципите и правилата, определени в решенията на ЦИК. Журналистическите екипи спазиха действащото законодателство и добрата журналистическа практика, установена в Етичния кодекс на българските медии“.

В документа се отбелязва, че по време на предизборната кампания БНТ е реализирала поредицата за европейските избори „Поколения”, която показва как се е променил животът след влизането на България в ЕС през погледа на хора от различна възраст. Произведено е и допълнително съдържание за кампанията срещу дезинформация, свързана с изборите за ЕП. Избори 2024 година са били на фокус и в онлайн каналите на БНТ – в новинарския сайт BNTNEWS.BG и приложението BNT NEWS.

Други важни актуални теми, отразени през отчетния период, съгласно Отчета:

БНТ1 е реализирала няколко специални проекта: „Мечтата България“ – посветен на 3-ти март; „с Богом с Патриарха“ – за кончината на патриарх Неофит; „Върви, народе...“ – за 24-ти май; „Днес може!“ – детско шоу, посветено на 1-ви юни; „Четвъртият Патриарх“ – за избирането на новия духовен водач на България. Документални филми са подготвени и излъчени във връзка с 20-годишнината от влизането на България в НАТО („Мисия: храброст“), за БНБ и готовността на България за влизане в Евророната („Пътят на парите“).

Телевизията е следила в предаванията си разделението в управляващата коалиция ГЕРБ-СДС и ПП-ДБ, както и аферата, свързана с показното убийство в София на Мартин Божанов – Нотариуса. Специализираната поредица разследвания „Следите остават“ е направила две специални предавания, посветени на това какво се случва с мигрантите, които загиват на българска територия, след като преминават нелегално границата ни. Като сериозно постижение Отчетът описва ТВ и уеб проекта на БНТ „Говори руската опозиция“, в рамките на който са показани документални филми за руската и беларуската опозиция. Във връзка със смъртта на Алексей Навални БНТ е реагирала моментално, като е променила всички актуални предавания на дирекция „Новини и актуални предавания“.

НОВИНИ И АКТУАЛНИ ПРЕДАВАНИЯ

„През първата половина на 2024 година обществената телевизия продължи да показва балансирано важните аспекти от обществения живот в страната.

Изследването на „Института Ройтерс“ към Оксфордския университет за поредна година отличи БНТ като медията в България с най голямо зрителско доверие“.

„По света и у нас“ отчита ръст на младите хора, които гледат информационните емисии новини, като ефирното разпространение остава предпочитан начин на набавяне на качествена информация, предоставена бързо и на различните платформи на БНТ. Според Отчета, телевизията успява да разшири аудиторията си сред младите и активните хора благодарение на дигиталните платформи. За това са допринесли подбраното новинарско съдържание, проверената, актуална и важна информация, която може всеки да филтрира и приоритизира. Мобилното приложение BNT news, сайтът и Фейсбук страницата на БНТ по тяхна оценка са се превърнали в сериозен източник на информация със стриймове на живо на извънредните събития. От услугите на работа „Чуй новините“, са се възползвали милиони зрители.

В емисиите новини на обществената телевизия е реализирана специална поредица, посветена на втората година от войната на Русия срещу Украйна. Пряко от Киев специалните пратеници на БНТ са показали живота на украинците в условия на въздушни удари.

На 19 юни 2024 г. новинарската емисия на украински език е отбелязала една година по БНТ. Емисията се излъчва в официалния сайт на обществената телевизия – от понеделник до петък.

„Панорама“ продължава с традицията да реагира на водещите събития по света и у нас със събеседници на високо ниво, с различни гледни точки, с критична дистанция и дълбочина на обобщенията. Големите теми на сезона са били българската политическа криза, важните избори по света, войната в Украйна, но също така навлизането на изкуствения интелект и поведението на медиите в ерата на пропагандата и фалшиви новини. Отчетът посочва, че „Панорама“ е успяла да проведе адекватни и силни участия по време на предизборната кампания, като благодарение на авторитета си предаването се оказва единственият телевизионен формат, който на 10-ти май е събрал заедно представители на ГЕРБ, ПП-ДБ, ДПС, БСП Възраждане, ИТН и ВМРО.

В „Референдум“ по време на предизборната кампания е регистриран прецедент – при предварително заявени участия от страна на политическите сили в НС за дебат, преди деня за излъчване на планираното и записано в споразумението предаване на 04.06.2024 г., един след друг, първо най-големите, а после и останалите политически сили, са отказали участие.

Това е направило реализирането на предаването невъзможно и е предизвикало реакции и въпроси от страна на зрителите².

През първото полугодие на 2024 г. предаването „**Говори сега**“ успява да задържи и дори да увеличи аудиторията си, като определени издания постигат забележителни рейтинги спрямо съботните програми, даже не само на БНТ. Според Отчета, обратната връзка показва, че хората харесват рубриката „Гласове от кошера“ и търсят този тип разговори около маса – т.нар. „селски парламент“, които кореспондират с народопсихологията на българите и днес. Интервютата с известни личности отблизо и далече също продължават да имат успех.

Съботно-неделното актуално-публицистично предаване „**Денят започва с Георги Любенов**“ затвърждава позициите си на едно от най-предпочитаните от аудиторията предавания в уикенд-схемата на БНТ. В Отчета се посочва, че постигнатите резултати затвърждават тенденцията за „пробив“ в младежкия сегмент /18-34 години/ на зрителската аудитория. Стабилни са постиженията в сегмента 45+. Стартирали са две нови рубрики: „Музиката е дипломация“, която анализира глобални обществени тенденции през призмата на музиката и изкуството. Включен е ежеседмичен сегмент с автор Боян Тодоров – Redboy, който допринася видимо за отваряне на пътя пред една подчертано младежка и не много „телевизионна“ аудитория. Пресечната точка между интернет, тик-ток, свободното общуване и характера на инфлуенсърските влогове от една страна и жанра на популярната телевизионна анкета от друга, създават любопитен продукт, който се отличава с оригиналност.

„**Светът и ние**“ – акцент в предаването са били подготовката и кампанията за изборите за Европейски парламент, войната между Израел и Хамас и кризата в Близкия Изток, породена от прекия удар на Иран срещу Израел, както и войната в Украйна и политическите процеси в Русия и изборите за президент (излъчени са поредица от ексклузивни интервюта с представители на руската опозиция в изгнание).

„**България в 60 минути**“ запазва позицията и аудиторния си дял. По инициатива на предаването е проведена Национална кампания по кръводаряване „Даряваш кръв, даряваш живот“.

За периода януари-юни 2024 г. в рамките на предаването „**Още от деня**“ са обхванати всички важни теми и проблеми от публичния дневен ред на страната и българското общество.

Сутрешният блок „**Денят започва**“ отбелязва ръст на аудиторията при зрителите 25-54 г.

СПОРТНО СЪДЪРЖАНИЕ

Първата половина на 2024 г. е наситена с много на брой спортни събития, гвоздеят на които е Европейското първенство по футбол в Германия. БНТ е излъчила близо 200 часа ефир, като преки предавания на мачове, студия и обзорните предавания в сутрешни и обедни часови пояси.

В този период БНТ е излъчила и 4 срещи на българския национален отбор по футбол, които винаги се радват на добра гледаемост, а този път и на позитивни спортни резултати.

През първата половина на 2024 година обществената медия е успяла да направи зрителите си съпричастни и на общо 7 европейски и световни първенства в най-популярните спортове. БНТ отчита, че е продължила изпълнението на обществената си мисия да отразява успехите на българските спортисти – основно чрез директни излъчвания от европейските първенства по художествена гимнастика, лека атлетика, борба и Световното първенство по плуване, с преки включвания на репортерите от мястото на събитието с нашите спортисти минути след края на тяхното участие.

² Отражено в Обобщаващия доклад за предизборната кампания по БНТ1 за извънредни избори на народни представители на 9 юни 2024 г., изготвен от „Мониторинг и анализи“.

ИНТЕРНЕТ СЪДЪРЖАНИЕ, МОБИЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ И ПОДКАСТ СЪДЪРЖАНИЕ, ПРИСЪСТВИЕ В СОЦИАЛНИТЕ МРЕЖИ И ВРЪЗКИ С АУДИТОРИЯТА

Отчетът описва подробно активното присъствие на БНТ в интернет – сайта **bnt.bg**, онлайн платформите **bntnews.bg/bntsport.bg**, новинарското приложение **BNTnews**, както и присъствието в социалните мрежи. **Facebook** и **Instagram**, **YouTube** канала на БНТ, **Podcast каналите** и **TikTok** са посочени като основен канал за привличане на по-млада аудитория към съдържание на БНТ.

В рамките на отчетния период дирекция „Мониторинг и анализи“ е осъществила следните проверки и фокусирани наблюдения на съдържание, разпространено от БНТ:

- Проверка на актуално-публицистичното съдържание на програма БНТ1 за **евентуално разкриване на лични данни на децата във връзка с отразяването на убийството на Пейо Пеев** (по закон баща на две деца на 6 г. и на 4 месеца) по запитване на Държавната агенция за закрила на децата. Период на наблюдение: от 21.01.2024 г. (денят на първото съобщение за убийството) до 31.01.2024 г. Извод: Съдържанието на репортажа на БНТ1, разпространен на 23.01.2024 г. в „По света и у нас“, не нарушава баланса между правото на личен живот и правото на свобода на изразяването и информацията и в този смисъл е в съответствие със законодателството за защита на личните данни и ЗРТ.

- Фокусирано наблюдение на БНТ1 по темата за войната в Украйна с акценти: смъртта на руския опозиционер Навални и отзвук в Русия и по света; посещения на европейските лидери и представители на българската държава в Киев; проблемите около изпращането на българска помощ от бронирани машини; реакциите след артикулираната от Франция възможност за евентуално изпращане на военнослужещи от натовски държави в Украйна (период 16.02. - 03.03.2024 г.). Извод: Тематичните акценти присъстват широко в новините и актуалните предавания. По отношение смъртта на Алексей Навални са отразени плуралистично всички гледни възможни точки – на неговите близки, на руската и украинската страни, на България (законодателна и изпълнителна власт, президент) и представителите на НАТО и ЕС. Предадени са и мненията на мнозина руски опозиционери и обикновени граждани. Останалите акценти в наблюдението са по-слабо отразени, най-малко ефирно време е отделено за проблемите около изпращането на българската помощ от бронирани машини за Украйна.

- Наблюдение за **спазване условията на Индивидуална лицензия № ЛРР-01-3-005-01 за доставяне на аудио-визуална услуга БНТ1**, период 25.03. – 07.04.2024 г. Извод: БНТ1 не успява да изпълни в някои дни заложения дял регионални новини, тъй като чрез извънредни емисии новини отразява важните към онзи момент политически събития от общонационално значение; изискуемият обем детски и младежки предавания също не е постигнат.

- Наблюдение за **спазване условията на Индивидуална лицензия № ЛРР-01 3-005-03 за доставяне на аудио-визуална услуга БНТ2**, период 25.03. – 07.04.2024 г. Извод: БНТ2 не успява да изпълни условието за обем новини и регионални новини – за двуседмичния период в 12 от дните не изпълнява лицензионното условие за обем новини, а само в един единствен ден достига необходимия обем регионални новини. Потвърждава се и тенденцията за наличие на множество повторения на предавания от програма БНТ1.

- Проверка на **излъчените търговски съобщения в рекламни блокове по БНТ1 на 31.03. и 03.04.2024 г. във връзка със спазването на чл. 90 от ЗРТ.** Извод: Няма превишение на рекламното време.

- Фокусирано наблюдение на БНТ1 по темата за **образа на бежанците и мигрантите** в периода от февруари до 11.04.2024 г. Извод: Темата има важно присъствие в новините и актуално-публицистичните предавания. Становища по въпроса изразяват политици, народни представители, министри (настоящи и бивши такива в качеството на експерти), представители на изпълнителната власт. Представени са опасенията и страховете от

пришълците на граждани от различни населени места. БНТ1 отразява темата съдържано и обективно, при спазване на журналистическите стандарти и плурализма на гледните точки. Елементи на враждебна реч по отношение на мигрантите са отчетени при изказване в Народното събрание на лидер на партия, част от което е цитирано в централната информационна емисия „По света и у нас“ от 14.02.2024 г.

- Фокусирани наблюдения на програма БНТ1 по темата за въвеждането на еврото в България:

Първи период: 18.01.-31.01.2024 г. Извод: При представянето на информация по отношение въвеждането на общата европейска валута журналистите от БНТ се стремят да представят експертните мнения на различни специалисти, така че зрителите, в зависимост от собственото им ниво на компетентност, да получат максимално ясна представа как това ще повлияе върху техните доходи, покупателна способност, спестявания, недвижими имоти и т.н. Същевременно повечето от участниците в предаванията посочват, че към настоящия момент институциите, отговарящи за присъединяването ни към еврозоната, зса забавили изготвянето на аналитични доклади за ползите и рисковете от еврото, изостават и с провеждането на информационно-разяснителна кампания.

Втори период: 10.05.-24.05.2024 г. Извод: Разпространеното телевизионно съдържание съвпада с хода на предизборната кампания за избор на членове на Европейския парламент и за извънредните избори за народни представители. Това неминуемо катализира три групи мнения: твърдо „за“, „за, но когато сме готови“ и „против“. Сравнителният анализ на изразените мнения сочи, че подкрепата за въвеждане еврото е три пъти повече от несъгласието.

- Фокусирано наблюдение на аудио-визуалното съдържание, посветено на **кончината на Негово Светейшество Неофит**, излъчено на 16.03.2024 г. (събота) от 07:00 ч. до 15:00 ч. в програмите БНТ1, БТВ и НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ. Извод: БНТ е съобщила програма БНТ1 с националния траур за дядо Неофит и с църковните служби, като на няколко пъти специалното студио придобива характер на директно предаване от патриаршеската катедрала. Няма отчетени реклами или други търговски съобщения по време на църковните служби (литургия, опело, погребение) и националните почести към предстоятеля на БПЦ-БП. Проверката показва, че БНТ спазва чл. 86, ал. 4 от ЗРТ.

- Фокусирано наблюдение на БНТ1, БТВ и НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ по темата за **избора на патриарх на БПЦ-БП** на 30.06.2024 г. Извод: По повод избора на нов български патриарх програма БНТ1 променя програмната си схема, като включва специално студио „Четвъртият патриарх“. Темата за избора и интронизацията на новия български патриарх е допълнително развита в емисии новини и в други, обичайни за неделния ден предавания. Не е установено излъчване на търговско слово (реклама и телепазарни спотове) по време на отразяване на събитието.

- **БНТ1, БНТ2 – избори за Европейски парламент.** Извод: БНТ1 е излъчила 32983 секунди редакционно предизборно съдържание, 27085 секунди платени форми и 22872 секунди безплатно агитационно съдържание, с което определено води пред втората програма. БНТ2 от своя страна е излъчила 4796 секунди редакционно предизборно и 11380 секунди безплатно предизборно съдържание. Платени форми не са констатирани. Разпространените предизборни форми са в съответствие с разпоредбите на Изборния кодекс.

- **БНТ1, БНТ2 – избори за 50-то Народно събрание.** Извод: В кампанията за национален парламент БНТ1 също изпреварва БНТ2 по обем предизборно съдържание. БНТ1 е излъчила редакционно предизборно съдържание в обем 28806 секунди, 46390 секунди платени форми и 36040 секунди безплатно агитационно съдържание. БНТ2 съответно е излъчила 4796 секунди редакционно предизборно съдържание и 12024 секунди безплатно агитационно съдържание. Платени форми не са констатирани. Разпространените предизборни форми са в съответствие с разпоредбите на Избирателния кодекс.

При отразяването и на двете предизборни кампании (мониторингът често регистрира смесено съдържание за двата вида вот) БНТ напълно и пълноценно изпълнява задълженията

си на обществен доставчик на медийни услуги, като прилага редакционна независимост и отговорност при спазване на установения регламент и правила в Споразумението; принципите и правилата, определени в решенията на ЦИК; действащото законодателство, в т.ч. ИК и ЗРТ и добрата журналистическа практика, установена в Етичния кодекс на българските медии.

• ЛИЦЕНЗИОННИ ПРОВЕРКИ НА БНР И БНТ

ХОРИЗОНТ

Направена е проверка за спазване на условията в Индивидуалната лицензия за доставяне на радио услуга – програма ХОРИЗОНТ на Българското национално радио. Периодът на наблюдението е в рамките на две седмици – от 25 март до 7 април 2024 г.

Съгласно лицензионните условия, новините в ХОРИЗОНТ трябва да бъдат не по-малко от 11% от дневното програмно време и не по-малко от 8% от дневното програмно време да бъде за новини с регионална тематика. Резултатите от двете седмици показват, че новините се движат между 11% и 13% на ден, а регионалните новини между 14% и 28% на ден. Изводът е, че ХОРИЗОНТ изпълнява лицензионните условия за обем новини и регионални новини през целия наблюдаван период.

Актуални предавания в ХОРИЗОНТ по лицензия трябва да бъдат не по-малко от 35% от седмичното програмно време, като не по-малко от 4% от седмичното програмно време да бъде за актуални предавания с регионална тематика. ХОРИЗОНТ има по 44% актуални предавания всяка седмица, като регионалната тематика първата седмица е 11.6% и 11.8% втората седмица. Изводът е, че общественият доставчик БНР изпълнява условията за обем актуални предавания и такива с регионален характер в ХОРИЗОНТ и през двете наблюдавани седмици.

В лицензията за образователни предавания не е посочен процент, но програмата съдържа подобни предавания или сегменти от актуални предавания.

Според лицензията, културните, научните, религиозните и др. предавания трябва да бъдат не по-малко от 1% от седмичното програмно време, като тематиката следва да се реализира в рамките на актуалните предавания и съобразно структурата и формата на програмата. За първата седмица наблюдението отчита 13.2%, за втората 13.3% – следователно мониторингът отчита изпълнение на условието за обем за културни, научни, религиозни и др. предавания и през двете седмици.

Детските и младежки предавания в ХОРИЗОНТ трябва да бъдат не по-малко от 1% от седмичното програмно време, като тематиката се реализира в рамките на актуалните предавания и съобразно структурата и формата на програмата. Отчетените резултати показват 1.8% за първата седмица и 1.3% за втората седмица. Изводът е, че в програма ХОРИЗОНТ се изпълнява условието за обем детски и младежки предавания.

Предавания, подпомагащи интеграцията на групи в неравностойно положение и на рискови групи – не по-малко от 1% от месечното програмно време, като тематиката се реализира в рамките на актуалните предавания и съобразно структурата и формата на програмата. За двете седмици се отчита 1.3% и на основата на двуседмичния резултат може да се направи обосновано предположение, че в програма ХОРИЗОНТ се спазва условието за обем предавания, подпомагащи интеграцията на групи в неравностойно положение и на рискови групи.

Наблюдението на програма ХОРИЗОНТ на Българското национално радио за периода от 25 март до 7 април 2024 г. установи, че общественият доставчик изпълнява изискванията, заложиени в Индивидуалната лицензия № 1-063-01-01. Не са констатирани нарушения на Закона за радиото и телевизията.

ХРИСТО БОТЕВ

Осъществен е мониторинг за спазване на условията на Индивидуална лицензия за доставяне на радиоуслуги с наименование ХРИСТО БОТЕВ № 1-063-01-02, издадена на Българското национално радио (БНР).

Периодът на наблюдението е в рамките на две седмици – от 25.03. до 07.04.2024 г.

Новините в програмата трябва да бъдат не по-малко от 5% от дневното програмно време. Новините с регионална тематика – не по-малко от 8% от дневното програмно време. На дневна база процентите се движат между 5.07% до 7.43%, а за регионалните новини – между 16.22% и 36.46%. БНР изпълнява лицензионните условия за програма ХРИСТО БОТЕВ по отношение на обем новини, включително и новини с регионална тематика.

Актуалните предавания в ХРИСТО БОТЕВ трябва да са не по-малко от 20% от седмичното програмно време. Не по-малко от 20% от седмичното програмно време да бъде за актуални предавания с регионална тематика. За първата седмица и по двата параметъра наблюдението отчита 23.7%, за втората седмица 23.8%.

Според издадената лицензия образователните предавания трябва да са не по-малко от 15% от седмичното програмно време, като тематиката се реализира в рамките на актуалните предавания и съобразно структурата и формата на програмата. Резултатите показват, че за първата седмица изпълнението е 19.4%, за втората седмица 18.8%.

Културните, научните, религиозните и др. предавания в ХРИСТО БОТЕВ трябва да са не по-малко от 40% от седмичното програмно време, като тематиката се реализира в рамките на актуалните предавания и съобразно структурата и формата на програмата. За първата седмица мониторингът отчита 56%, за втората – 56.29%.

Според издадената лицензия, детски и младежки предавания трябва да са не по-малко от 15% от седмичното програмно време, като тематиката се реализира в рамките на актуалните предавания и съобразно структурата и формата на програмата. За първата седмица наблюдението отчита 21.03% изпълнение, за втората седмица – също 21.03%.

Програма ХРИСТО БОТЕВ на БНР се реализира в областта на културата и образованието. Общественият доставчик спазва изискването на лицензията да доставя радиоуслугата ежедневно, с продължителност 24 часа. Изпълнява се изискването относно програмния профил – общ (политематичен). Програма ХРИСТО БОТЕВ включва различни предавания с информационна, образователна, културна и развлекателна насоченост, предназначени за преобладаващата част от обществото.

БНТ1

Извършено е наблюдение за изпълнението на програмните характеристики, заложи в Индивидуална лицензия за доставяне на аудио-визуална медийна услуга с наименование БНТ1 на обществения доставчик Българската национална телевизия (БНТ).

Прегледано е разпространеното телевизионно съдържание от 00:00 ч. до 24:00 ч. в двуседмичния период 25.03. – 07.04.2024 г.

Този времеви период се характеризира с динамична политическа ситуация в страната – неосъществена ротация за поста министър-председател, връчване и връщане на неизпълнени втори и трети мандат за съставяне на кабинет, както и посочването от президента Румен Радев на председателя на Сметната палата Димитър Главчев за служебен премиер, съответно връчването на мандат за съставяне на служебно правителство. В изпълнение на обществената си функция, в определени дни БНТ1 променя установената програма схема, за да отрази пряко всички събития от национално значение.

Според лицензионните условия новините трябва да са не по малко от 5.1% от дневното програмно време; не по-малко от 15.6% от общото програмно време на новините трябва да бъде за новини с регионална тематика; не по-малко от 0.7% от новините трябва да бъдат придружени с жестов превод.

Резултатите показват изпълнение на условието за обем новини на дневна база, като процентите се движат за двуседмичния период между 6.2% и 13,8%; мониторингът

констатира обаче недостиг на регионални новини в 8 дни от 14-дневния период, като процентите се движат между 4.7% и 23.7%. Относно жестовия превод на новините, проверката установява изпълнение, което се движи между 52.4% и 73%. Спадът на регионални новини се отчита поради големия обем отразени от БНТ новини от национално значение

Извод – условията в лицензията на БНТ1 по отношение на обема новини, включени в дневното програмно време и наличието на жестов превод, се изпълняват във всички дни на двете проверявани седмици. Делът на регионалните новини в някои дни е недостатъчен.

Лицензионното условие за БНТ1 относно актуалните предавания е за не по-малко от 16.6% от седмичното програмно време. Мониторингът отчита изпълнение за първата седмица от 33.9% и за втората седмица 34.3%. Доставчикът преизпълнява лицензионното условие за актуални предавания в БНТ1 и през двете наблюдавани седмици.

Образователните предавания следва да бъдат не по-малко от 3.7% от седмичното програмно време. За първата седмица се отчитат 9.6%, образователни предавания, за втората седмица 9% – доставчикът спазва лицензионното условие.

Лицензионното условие относно културни, религиозни и др. предавания е за не по-малко от 4.7% от седмичното програмно време. За първата седмица се установява 14.4% предавания, за втората 17.1% културни, религиозни и други предавания – условието се изпълнява.

БНТ1 по лицензия трябва да има детски и младежки предавания не по-малко от 7.6 % от седмичното програмно време. Мониторингът отчита за първата седмица 5.5%, за втората 6.2%. Доставчикът не изпълнява заложените в лицензията обем детски и младежки предавания.

В сравнение с предходната проверка от 2023 г., когато БНТ1 почти достига изискуемите проценти, настоящото наблюдение констатира дефицит на детски и младежки предавания в ефира на обществения доставчик. Отчитат се и нелогични програми решения като това да се излъчва детски филм през нощта. Констатира се, че отново извънредните политически събития от общонационално значение оказват влияние и върху този параметър. Немалка част от детските филми са стари продукции.

В лицензията на БНТ1 са заложен развлекателни предавания и предавания, подпомагащи интеграцията на групи в неравностойно положение и на рискови групи като обеми от месечното програмно време. Обемът развлекателно телевизионно съдържание за двете седмици на наблюдение са постигнати общо 6.1%, при заложен в лицензията не по-малко от 4% от месечното програмно време.

Интеграционното седмично специализирано предаване за хора с увреден слух „Светът на жестовите“ е излъчено три пъти в периода на наблюдение и достига обем от 0.1%, изчислен на месечна база. Към него с основание може да бъдат причислени и други предавания, придружени с жестов превод: емисиите „По света и у нас“ в 18:00 ч. и 20:00 ч., заедно с нощните им повторения, изданията на „Още от деня“ (1.3%) и детското предаване „Арт дъга“ (0.3%). Така за двете седмици изпълнението е в размер общо на 4.3%, при заложено в лицензията не по-малко от 18% от месечното програмно време.

БНТ2

Осъществен е мониторинг на програма БНТ2 на обществения доставчик Българската национална телевизия за спазване на условията на Индивидуалната лицензия. Наблюдението обхваща период от две седмици: 25.03. – 07.04.2024 г.

БНТ2 е общ (политематичен), реализиран в областта на културата и образованието. Според индивидуалната лицензия, новините трябва да бъдат минимум 5% от общото програмно време за деня и минимум 15% от тях да бъдат с регионална тематика. За двете седмици наблюдение обемът новини в БНТ2 се движи между 1.07% и 7.48%, като неизпълнението на лицензионното условие се отчита за 12 дни от 14-дневния период. Относно новините с регионален характер, мониторингът отчита само един ден изпълнение от 19.46% и 13 дни неизпълнение – процентите се движат от 0 до 13.63%. Като цяло за

периода БНТ2 не успява да изпълни условието за обем новини и регионални новини на дневна база. БНТ2 излъчва в делнични дни новини в 12:00 ч., 18:00 ч. и 23:00 ч. (без централната емисия в 20:00 ч от БНТ1). В събота и неделя излъчва само в 12:00 ч., което затвърждава негативната тенденция, отчитана и в предходни наблюдения, в уикенда обемът новини да е в недостиг в програмата. Често отпада и емисията в 23:00 ч. в делник, което също се отразява върху обема новини по БНТ2.

Според програмните характеристики в лицензията, актуалните предавания в БНТ2 не трябва да са под 12% от седмичното програмно време. За първата седмица наблюдението отчита 21.73% актуални предавания, за втората седмица – 20.57% – следователно условието е изпълнено.

Според лицензията на БНТ2, образователните и научните предавания трябва да бъдат не по-малко от 23 % от месечното програмно време. Проверката отчита за първата седмица 26.64% и за втората седмица 23.41%. Наблюдението показва, че само за половината от месеца, БНТ2 достига заложените в лицензията обем образователни и научни предавания, което дава основание да се допусне, че се изпълнява обема на месечна база.

В лицензията на БНТ2, за културни, религиозни и други предавания е определено да не бъдат по-малко от 45% на месечна база. Отчита се за първата седмица 46.96%, за втората 47.55% и обосновано може да се твърди, че БНТ2 за наблюдавания период изпълнява заложените в лицензията програмни параметри.

Според програмните характеристики в лицензията, БНТ2 трябва да излъчва на месечна база не по-малко от 5% детски и младежки предавания. За първата седмица излъчва 5.53%, за втората 5.75%. Тъй като мониторингът обхваща двуседмичен период, обосновано може да се твърди, че получените резултати сочат за спазване на заложените обем детски и младежки предавания в програмата БНТ2.

БНТ2 трябва да излъчва развлекателни предавания не по-малко от 4% от месечното програмно време. Първата седмица резултатите сочат 10.85%, втората седмица 11.97%. Тук отново обосновано може да се твърди, че общественият доставчик изпълнява лицензионното условие за обем развлекателни предавания в програмата БНТ2.

В обобщение – общественият доставчик БНТ изпълнява общия (политематичен) профил на програмата БНТ2, реализиран в областта на културата и образованието. Мониторингът установява, че БНТ не успява да изпълни условието за обем новини и регионални новини в програмата БНТ2. Потвърждава се и тенденцията за наличие на множество повторения на предавания от програмата БНТ1. Недостатък е липсата на нови издания на някои от предаванията, повторения се излъчват многократно. Като цяло, програмната схема на БНТ2 е сбор на нова и стара продукция. Повечето от предлаганите на аудиторията игрални филми, сериали и детски филми и предавания са от архивния фонд на БНТ.

ИНФОРМАЦИЯ ПО ЧЛ. 125В ОТ ЗРТ ОТ ПРЕДПРИЯТИЯТА

Съгласно чл. 125в от Закона за радиото и телевизията, предприятията, които разпространяват български и чуждестранни програми, са задължени да предоставят на Съвета за електронни медии на всеки 6 месеца актуализиран списък на разпространяваните програми и документите, свързани с придобиване на правата за разпространение на програмите и тези, свързани с придобиване на правата за разпространение на произведенията, звукозаписите и записите на аудио-визуални произведения, включени в разпространяваните програми.

Предвид датата на влизането в сила на тази разпоредба, 6-месечните отчетни периоди са 24.08. – 24.02. от предходната/ текущата година и 24.02. – 24.08. на съответната година.

Дейностите, които рутинно се извършват при всяка отчетна кампания, са следните:

- служебна проверка и актуализация на списъка на предприятията, вписани в Пети раздел на Публичния регистър на СЕМ, с тези от Регистъра на КРС, както и на данните за юридическите лица, в съответствие с изискванията на чл. 125л, ал. 5 от ЗРТ;
- актуализиране на данните за предприятията в Пети раздел на Публичния регистър на СЕМ, в т.ч. вписване на нови предприятия; заличаване на такива, уведомили, че прекратяват дейността си; вписване на нови програми; актуализация на данните на вече вписаните (при необходимост);
- публикуване на списъка на програмите, предоставен от предприятията;
- вписване на данните от договорите, предоставени от предприятията;
- извършване на проверки и отговори по сигнали, свързани с дейността на предприятията.

• **ДАННИ ЗА ПЕРИОДА 24.08.2023 г. – 24.02.2024 г.**

1. Резултати от проверката на предоставената информация относно задълженията на предприятията по чл. 125в, т. 1 от ЗРТ („придобиване на права за разпространение на програмите“):

Към 24.02.2024 г. в Публичния регистър на КРС по чл. 33, ал. 1, т. 1 от ЗЕС са вписани **402 предприятия**, които са заявили предоставяне на услугата „разпространение на радио- и телевизионни програми“.

От тях:

Предоставили информация в СЕМ по чл. 125в от ЗРТ – **260** предприятия, от които:

- предоставили документи във връзка с чл. 125в от ЗРТ – **229**;
- прекратили или неосъществяващи дейност и уведомили СЕМ с декларация – **31**.

Непредоставили информация – **142** предприятия.

2. Резултати от проверката на предоставената информация относно задължението на предприятията по чл. 125в, т. 2 от ЗРТ („придобиване на права за разпространение на произведенията, звукозаписите и записите на аудиовизуални произведения, включени в разпространяваните програми“):

От общия брой **229 предприятия**, които осъществяват дейност по разпространение на програми и които са предоставили документи в СЕМ, договори с организациите за колективно управление на права имат:

- с МУЗИКАУТОР – 220 бр.
- с ПРОФОН – 221 бр.
- с ФИЛМАУТОР – 11 бр.

• **ДАННИ ЗА ПЕРИОДА 24.02.2024 г. – 24.08.2024 г.**

1. Резултати от проверката на предоставената информация относно задълженията на предприятията по чл. 125в, т. 1 от ЗРТ („придобиване на права за разпространение на програмите“):

Към 24.08.2024 г. в Публичния регистър на КРС по чл. 33, ал. 1, т. 1 от ЗЕС са вписани **404 предприятия**, които са заявили предоставяне на услугата „разпространение на радио- и телевизионни програми“.

От тях:

Предоставили информация в СЕМ по чл. 125в от ЗРТ – **252** предприятия, от които:

- предоставили документи във връзка с чл. 125в от ЗРТ – **222**;
- прекратили или неосъществяващи дейност и уведомили СЕМ с декларация – **30**.

Непредоставили информация – **152** предприятия.

2. Резултати от проверката на предоставената информация относно задължението на предприятията по чл. 125в, т. 2 от ЗРТ („придобиване на права за разпространение на произведенията, звукозаписите и записите на аудиовизуални произведения, включени в разпространяваните програми“):

От общия брой **222 предприятия, които осъществяват дейност** по разпространение на програми и които са предоставили документи в СЕМ, договори с организациите за колективно управление на права имат:

- с МУЗИКАУТОР – 216 бр.
- с ПРОФОН – 217 бр.
- с ФИЛМАУТОР – 5 бр.

От представените по-горе данни могат да бъдат направени следните ИЗВОДИ:

Броят на предприятията, вписани в Регистъра на КРС по чл. 33, ал. 1, т. 1 от ЗЕС остава сравнително постоянен – малко над 400 (през двете кампании през 2023 г. съответно 406 към м. февруари и 401 към м. август; през 2022 г. – 408 към м. февруари и 410 към м. август).

Процентът на предприятията, за които липсва всякаква информация (документи или декларация, че не осъществяват дейност), продължава да е **висок** – при първата кампания за 2024 г. това са приблизително 35,32% (142 от 402), през втората – 37,62% (152 от 404).

По отношение на **изпълнението на чл. 125в, т. 2 от ЗРТ** – по-голямата част от предприятията имат сключени договори с организациите за колективно управление на права МУЗИКАУТОР и ПРОФОН.

От предоставилите документи през м. февруари 2024 г. 229 предприятия, 9 нямат договор с МУЗИКАУТОР (3,93%), 8 нямат с ПРОФОН (3,49%).

От предоставилите документи през м. август 2024 г. 222 предприятия, 6 нямат договор с МУЗИКАУТОР (2,70%), 5 нямат с ПРОФОН (2,25%).

Много малък става броят на предприятията, които имат договор с ФИЛМАУТОР – само 11 от 229 са представили такъв през м. февруари 2024 г., т.е. 95,20% нямат договор, и едва 5 от 222 предприятия през м. август 2024 г. (97,75% нямат договор).

През 2024 г. неколккратно са предоставяни данни и документи при поискване от други оправомощени органи за дейността на конкретни дружества.

ЛИЦЕНЗИРАНЕ И РЕГИСТРИРАНЕ

ЛИЦЕНЗИРАНЕ

РАДИОДЕЙНОСТ

През 2024 г. не са откривани процедури и не са обявявани конкурси за издаване на лицензии за радиодейност.

Издадени са 2 нови индивидуални лицензии след влизане в сила на решения на СЕМ за класиране на кандидати в конкурси, проведени през 2023 г. (за гр. Търговище и гр. Монтана).

През периода са постановени **32 бр. решения на СЕМ**, свързани с лицензионния режим за предоставяне на радиоуслуги чрез мрежи за наземно аналогово радиоразпръскване, в т.ч.:

25 решения за изменение на индивидуални лицензии за радиодейност, от които:

- 17 бр. за удължаване на срока на 32 лицензии;
- 3 бр. за промяна на честотата на излъчване в 3 лицензии;
- 2 бр. за промяна в параметрите на ЮЛ на доставчика;
- 1 бр. за изменение на програмата;
- 1 бр. за изменение на програмните характеристики на програмата;
- 1 бр. за изменение на продължителността на програмата.

2 решения за отказ за изменение на 2 лицензии за радиодейност (за удължаване на срока, едната вкл. и наименованието на програмата)

4 решения за прехвърляне на 6 индивидуални лицензии за радиодейност;

1 решение за отказ за прехвърляне на 1 лицензия за радиодейност (впоследствие прехвърлена).

На основание чл. 32, ал. 1, т. 18 от Закона за радиото и телевизията във връзка с чл. 30, ал. 1, т. 13 от Закона за електронните съобщения, през отчетния период СЕМ е постановил общо **41 решения**, с които не възразява да бъдат изменени и/или прехвърляни разрешения за ползване на радиочестотен спектър от електронни съобщителни мрежи за наземно аналогово радиоразпръскване.

ТЕЛЕВИЗИОННА ДЕЙНОСТ

Постановени са **6 бр. решения на СЕМ**, свързани с лицензионния режим за доставяне на аудио-визуални медийни услуги чрез мрежи за наземно цифрово радиоразпръскване, в т.ч.:

4 решения за изменение на индивидуални лицензии за телевизионна дейност, от които:

- 3 бр. за удължаване на срока на 3 лицензии;
- 1 бр. за промяна в параметрите на ЮЛ на доставчика.

2 решения за прекратяване на 3 лицензии за телевизионна дейност поради заличаване на ЮЛ на доставчиците.

РЕГИСТРИРАНЕ

ТЕЛЕВИЗИОННА ДЕЙНОСТ

През 2024 г. са постановени **19 бр. решения на СЕМ**, свързани с регистрация на телевизионни програми:

3 решения за регистрация на доставчици на аудио-визуални медийни услуги;

10 решения за изменение на регистрациите за доставяне на аудио-визуални медийни услуги, от които:

- 8 бр. за промяна в параметрите на ЮЛ на доставчиците;
- 1 бр. за промяна на доставчика поради настъпило универсално правопримемство;

- 1 бр. за промяна на териториалният обхват на програмата.
- 5 бр. решения за заличаване на регистрации, от които:
  - 3 бр. по искане на доставчиците;
  - 2 бр. по инициатива на СЕМ.
- 1 бр. решение за отказ за регистрация на 2 нови доставчика и заличаване на 1 действащ (впоследствие искането е удовлетворено).

През 2024 г. от Втори раздел на Публичния регистър, воден от СЕМ, е заличена 1 вписана **чуждестранна телевизионна програма**.

РАДИОДЕЙНОСТ

Постановени са 2 бр. решения:

- 1 бр. решение за изменение на продължителността на регистрирана радиoproграма.
- 1 бр. за заличаване на регистрацията (по инициатива на доставчика).

ВПИСВАНЕ НА УСЛУГИ ПО ЗАЯВКА

През 2024 г. СЕМ е постановил **13 бр. решения**, свързани с уведомления за предоставяне на нелинейни медийни услуги, в т.ч.:

- 4 бр. решения за вписване на услуги по заявка;
- 2 бр. решения за промени в обстоятелствата на вписани услуги;
- 7 бр. решения за заличаване на вписването на услуги по заявка.

В таблицата по-долу са дадени детайлни параметри по изброените по-горе дейности.

ИНДИВИДУАЛНИ ЛИЦЕНЗИИ ЗА РАДИОДЕЙНОСТ

№	Действие	Предмет	Доставчик	Индивидуална лицензия №	Програма	Територия	Решение на СЕМ			
1	изменение	срок	Радиокомпания Си.Джей ООД	1-002-01-13	Енджой/ N-Joy	Айтос	РД-05-1/ 18.01.2024			
2				1-002-01-14		Пазарджик	РД-05-68/ 15.08.2024			
3				1-002-01-25		Шумен				
4			Р-22 ЕООД	1-017-01-03	1-017-01-13	Радио Енерджи	Русе	РД-05-60/ 24.07.2024		
5							Сандански			
6			Метрорадио ЕООД	1-009-01-02	БГ Радио	Пазарджик	РД-05-61/ 24.07.2024			
7			Радио Тангра ЕАД	1-011-01-01	Вероника	София	РД-05-62/ 24.07.2024			
8			БТВ Медиа Груп ЕАД	1-004-01-01	Енджой/ N-Joy	Перник	РД-05-69/ 15.08.2024			
9				1-004-02-01	Зи-Рок/ Z-Rock	Гоце Делчев	РД-05-102/ 28.11.2024			
10			Инвестор.бг АД	1-001-02-33	Радио България от Ер/ Bulgaria on Air	Плевен	РД-05-79/ 29.08.2024			
11				1-001-02-11		Варна	РД-05-90/ 26.09.2024			
12			Радио 1 ЕООД	1-016-01-02	1-016-01-12	Радио 1	Гоце Делчев	РД-05-80/ 29.08.2024		
13							Пловдив			
14			Дарик радио АД	1-064-01-01	Дарик радио България	България	РД-05-84/ 12.09.2024			
15			Фокус Медия ЕООД	ЛРР-01-1-083-01-04	Радио Фокус	Пазарджик	РД-05-103/ 28.11.2024			
16			Дарик 90 София ЕООД	1-028-01-01	Дарик Носталджи	София	РД-05-106/ 05.12.2024			
17			Фреш Радио Груп ЕООД	ЛРР-01 1-077-01-01	Радио ФМ+/ Radio FM+	София	РД-05-107/ 05.12.2024			
18				ЛРР-01 1-077-01-02		Стара Загора				
19			Анаили Мили ЕООД	ЛРР-01 1-065-01-01	Радио К2	София	РД-05-108/ 05.12.2024			
20			Агенция Витоша ЕООД	1-006-01-02	1-006-01-03	1-006-01-05	1-006-01-06	Радио Витоша	Бургас	РД-05-109/ 12.12.2024
21									Варна	
22									Пловдив	
23									София	
24			Фондация Радио Нова Европа	1-003-01-01	Зи-Рок/ Z-Rock	София	РД-05-111/ 19.12.2024			
25				1-003-01-02		Пловдив				
26				1-003-01-03		Стара Загора				
27				1-003-01-04		Плевен				
28				1-003-01-05		Велико Търново				
29				1-003-01-06		Варна				
30				1-003-01-07		Бургас				
31				1-003-01-08		Хасково				
32				1-003-01-09		Видин				
33		честота	РТЕ НЕТ ООД	ЛРР-01-1-026-03-02	Авторадио	Несебър	РД-05-23/ 04.04.2024			
34			Р-22 ЕООД	1-017-01-18	Радио Енерджи	Созопол	РД-05-65/ 24.07.2024			
35			Агенция Витоша ЕООД	1-006-01-17	Радио Витоша	Габрово	РД-05-104/ 28.11.2024			

36		параметри на ЮЛ	Телевизия Европа АД	ЛРР-01-1-082-01	Радио Евронюз България	София	РД-05-22/ 04.04.2024
37			Анаили Мили ЕООД	ЛРР-01 1-065-01	Радио К2	София	РД-05-108/ 05.12.2024
38		програма	Фреш Радио Груп ЕООД	ЛРР-01 1-077-06-02	Старт Еф Ем/ Start FM	Царево	РД-05-43/ 27.06.2024
39		продължителност на програмата	БНР	1-063-01-11	БНР - Радио Кърджали	обл. Кърджали	РД-05-67/ 15.08.2024
40		параметри на програмата	БТВ Медиа Груп ЕАД	1-004-02	Зи-Рок/ Z-Rock	Гоце Делчев Пазарджик	РД-05-87/ 19.09.2024
41	прехвърляне		от Мост Медиа ЕООД на Фокус Медиа ЕООД	ЛРР-01-1-076-01	от Ривър ФМ/ River FM на Радио Фокус	Козлодуй	РД-05-17/ 21.03.2024
42			от Кабелна телевизия Делта ООД на КТ Делта-3 ООД	1-075-01	Радио Шлагер	Русе	РД-05-70/ 15.08.2024
43			от Радио 1 ЕООД на Р-22 ЕООД	1-016-01-20 1-016-01-23 1-016-01-37	от Радио 1 на Радио Енерджи	Разград Тервел Шумен	РД-05-91/ 26.09.2024
44			от Екстаз ООД на Радио и телевизия Сити ЕООД	1-018-01-14	Радио Сити	Стара Загора	РД-05-110/ 12.12.2024
45	отказ	прехвърляне (по-късно е прехвърлена с Решение РД-05-17)	от Мост Медиа ЕООД на Фокус Медиа ЕООД	ЛРР-01-1-076-01	от Ривър ФМ/ River FM на Радио Фокус	Козлодуй	РД-05-3/ 18.01.2024
46		изменение на срока и програмата	Гларус Р ООД	1-045-02-01	Гларус	Бургас	РД-05-88/ 19.09.2024
47		изменение на срока	Гларус ООД	1-046-01-01	Радио Микс	Сливен	РД-05-89/ 19.09.2024
ИНДИВИДУАЛНИ ЛИЦЕНЗИИ ЗА ТЕЛЕВИЗИОННА ДЕЙНОСТ							
№	Действие	Предмет	Доставчик	Индивидуална лицензия	Програма	Територия	Решение на СЕМ
48	изменение	срок	БТВ Медиа Груп ЕАД	ЛРР-01-3-003-01	Б ТВ	България	РД-05-2/ 18.01.2024
49			Нова Броудкастинг Груп ЕООД	ЛРР-01-3-011-01	Нова телевизия	България	РД-05-4/ 24.01.2024
50			БНТ	ЛРР-01-3-005-01	БНТ1	България	РД-05-98/ 31.10.2024
51		параметри на ЮЛ	Телевизия Европа АД	ЛРР-01-3-020-01	Телевизия Евронюз България	България	РД-05-22/ 04.04.2024
52	прекратяване	заличаване на ЮЛ	Балкан българска телевизия ЕАД	ЛРР-01-3-016-01	News 7	България	РД-05-5/ 24.01.2024
53			ТВ Седем ЕАД	ЛРР-01-3-017-01 ЛРР-01-3-017-02	TV 7 Супер 7	България България	РД-05-101/ 14.11.2024

РЕГИСТРАЦИИ НА ТЕЛЕВИЗИОННИ ПРОГРАМИ

№	Действие	Предмет	Доставчик	Програма	Територия	Решение на СЕМ	
54	регистрация		Код Хелт ЕООД	Code Health TV	България	РД-05-39/ 13.06.2024	
55			Код Фешън ЕООД	Code Fashion TV	България	РД-05-40/ 13.06.2024	
56			Варна-ТВ Лайв ЕООД	Варна ТВ	България	РД-05-71/ 15.08.2024	
57	изменение	параметри на ЮЛ	Ес Ти Загора ООД	TV Zagora (ТВ Загора)	обл. Стара Загора	РД-05-6/ 15.02.2024	
58			ТВ1 България ЕООД	TV 1	България	РД-05-7/ 15.02.2024	
59			Болкан Мюзик ЕООД	Balkan Music/ Балкан мюзик	Благоевград	РД-05-8/ 15.02.2024	
60			Телевизия Европа АД	Телевизия Евронюз България	България	РД-05-22/ 04.04.2024	
61			ТВВ ООД	ТВВ	Видин	РД-05-58/ 18.07.2024	
62			Ейч Ди Ченъл ЕООД	T.TV.I HD	България	РД-05-63/ 24.07.2024	
63			Нико Нет Ком ЕООД	ННет Ком/ Nnet Com	Чирпан и Зетъво	РД-05-64/ 24.07.2024	
64			Ди Ен Кей Медия Груп ООД	BG Music Channel	България	РД-05-72/ 15.08.2024	
65				Fen Folk	България		
66			правоприемство	от Пауърнет ЕООД на Виваком България ЕАД	comedy.box	България	РД-05-81/ 29.08.2024
67					action.box	България	
68					cine.box	България	
69					Ловно-рибарски клуб	България	
70			териториален обхват	Северозападна музикална компания ООД	Северозапад мюзик	от регионален на местен (гр. Враца)	РД-05-83/ 29.08.2024
71	заличаване	по искане на доставчика	Каварна Сат ООД	Каварна сат	Каварна	РД-05-25/ 11.04.2024	
72			Спортал.бг АД	Sportal	България	РД-05-36/ 23.05.2024	
73			Код Медия енд Ентъртейнмънт Груп ООД	Code Fashion	България	РД-05-38/ 13.06.2024	
74				Code Health TV	България		
75	по инициатива на СЕМ	Ес ТВ ООД	S TV	България	РД-05-32/ 16.05.2024		
76		Туида Медия ЕООД	Туида + (Тудиа плюс)	Сливен	РД-05-44/ 27.06.2024		
77	отказ	заличаване/ нови регистрации	Код Медия енд Ентъртейнмънт Груп ООД, Код Фешън ЕООД и Код Хелт ЕООД (по-късно заличена/ регистрирани с Решения РД-05-38, -39 и -40)	Code Fashion TV Code Health TV	България	РД-05-37/ 30.05.2024	

РЕГИСТРАЦИИ НА РАДИОПРОГРАМИ						
№	Действие	Предмет	Доставчик	Програма	Територия	Решение на СЕМ
78	изменение	продължителност на програмата	Община Русе	Общинско радио - Русе	Русе	РД-05-85/ 12.09.2024
79	заличаване	по искане на доставчика	Община Лясковец	Общинска кабелно радио - Лясковец	Лясковец	РД-05-112/ 19.12.2024
НЕЛИНЕЙНИ МЕДИЙНИ УСЛУГИ						
№	Действие	Предмет	Доставчик	Услуга	Параметри	Решение на СЕМ
80	вписване		Балкан вижън 21 ЕООД	PPV	Канал 4	РД-05-11/ 15.02.2024
81			Информационна агенция От упор.ком ЕООД	VoD	www.otupor.com	РД-05-15/ 29.02.2024
82			7 Арт АД	VoD	https://7arts.bg/	РД-05-24/ 04.04.2024
83			Резон ООД	VoD	https://interfacts.bg/video	РД-05-99/ 31.10.2024
84	промяна	основни параметри	БТВ Медиа Груп ЕАД	VoD	Войо (Voyo)	РД-05-9/ 15.02.2024
85			правоприемство	от Булсатком ЕООД на Виваком България ЕАД	VoD	bulsatcom VoD
86	заличаване		БТВ Медиа Груп ЕАД	podcast	Newsroom	РД-05-10/ 15.02.2024
87			Спортал.бг АД	VoD	http://www.sportal.bg/video	РД-05-36/ 23.05.2024
88			Профит Медия Груп ЕООД	VoD	http://www.profit.bg/video	РД-05-41/ 13.06.2024
89			Голф България ЕООД	VoD	https://novini.bg/video	РД-05-42/ 13.06.2024
90			Информационна агенция Блиц ЕООД	VoD	https://blitz.bg/blits-tv; https://blitz.bg/sport/vairal; https://blitz.bg/youtube; https://blitz.bg/podcast	РД-05-45/ 27.06.2024
91			Резон ООД	VoD	http://www.fakti.bg/video	РД-05-92/ 10.10.2024
92			Дир.бг АД	VoD	www.dir.bg	РД-05-105/ 28.11.2024
ЧУЖДЕСТРАННИ ПРОГРАМИ						
№	Действие	Предмет	Доставчик	Програма	Територия	Решение на СЕМ
93	заличаване		IMG Media Limited	EDGEsport		РД-05-46/ 27.06.2024

АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНА ДЕЙНОСТ

През 2024 г. длъжностни лица на СЕМ са съставили 22 акта за установяване на административни нарушения.

Въз основа на образувани административнонаказателни производства, председателят на СЕМ е издал:

– **6 наказателни постановления**, с които са наложени имуществени санкции за нарушения на следните разпоредби:

- 1 бр. за нарушение на [чл. 75, ал. 1 от ЗРТ](#);
- 1 бр. за нарушение на [чл. 75, ал. 8 от ЗРТ](#);
- 1 бр. за нарушение на [чл. 75, ал. 10 от ЗРТ](#);
- 1 бр. за нарушение на [чл. 83, ал. 1, т. 1 от ЗРТ](#);
- 1 бр. за нарушение на [чл. 89, ал. 1 от ЗРТ](#);
- 1 бр. за 2 нарушения: на [чл. 125в, т. 1 и т. 2 във връзка с чл. 126а, ал. 5, т. 1 и на чл. 125в, т. 1 във връзка с чл. 126а, ал. 5, т. 2 от ЗРТ](#).

- 12 предупреждения по чл. 28 от ЗАНН;
- 1 резолюция за прекратяване на административнонаказателно производство;
- 2 производства са приключили със сключване на споразумение по чл. 58г от ЗАНН;
- 1 АУАН не е връчен и производството по него е спряно.

От издадените 6 наказателни постановления 4 са обжалвани и са образувани дела пред съответните съдилища, 2 не са обжалвани и са платени при условията на чл. 79б от ЗАНН.

В изпълнение на разпоредбата на чл. 39, ал. 2 от ЗРТ са подготвени за публикуване на страницата на СЕМ издадените през периода наказателни постановления и влезлите в сила съдебни актове, като личните данни на физически лица, съдържащи се в тях, са заличени.

През отчетния период са постановени 19 съдебни решения, с които са приключени съдебни производства срещу наказателни постановления, издадени от председателя на СЕМ през 2018 г., 2022 г. и 2023 г. От тях съответно:

- потвърдени – 11 наказателни постановления;
- изменени (намален размер на санкцията) – 2 наказателни постановления;
- отменени – 6 наказателни постановления, 1 от които поради изтекла давност заради забавяне на произнасянето на съда.

Към 31.12.2024 г. висящи са 11 съдебни дела по административнонаказателни производства.

За първи пъти в практиката на Съвета за електронни медии, по дело, образувано по жалба на санкциониран доставчик срещу издаденото наказателно постановление, е отправено **преюдициално запитване до Съда на Европейски съюз** по следния въпрос:

„Допустима ли е, съгласно Правото на ЕС, национална правна уредба, която дава възможност чрез включване в националното законодателство на общ принцип на правото, какъвто се явява този за „добрите нрави“, да се въвеждат допълнителни мерки от държавата членка, в т.ч. въз основа на тях да се обосновава отговорност срещу дадена услуга на информационното общество по смисъла на Директива 2010/13/ЕС, и ако отговорът е положителен, то доколко използването на този абстрактен принцип, като основание за носене на отговорност при нарушение, не ограничава свободата на изразяване, прокламирана в чл.11 от ХОПЕС?“.

Делото е образувано по жалба на Голф България ЕООД (доставчик на нелинейни медийни услуги) срещу Наказателно постановление [№ РД-10-16/ 27.07.2023 г.](#), с което на доставчика е наложена имуществена санкция в размер на 3000 лв. за нарушение на чл. 17, ал. 2 във връзка с чл. 10, ал. 1, т. 6 от ЗРТ. Това е едно от наказателните постановления,

издадени срещу четири доставчика на услуги по заявка, за включения в услугата им клип със заглавие „Емили тротинетката се изгаври с момче със специални потребности“.

С [Определение № 15667/ 29.08.2024 г.](#) Административен съд – София-град спира производството по делото и отправя преюдициално запитване до Съда на ЕС със следните мотиви:

„... В сезиращата съда касационна жалба е посочено, че решението на въззивния съд е недопустимо, неправилно поради нарушение на материалния закон и издадено при съществено нарушение на съдопроизводствените правила. Инвокират се съображения, че при издаването на наказателното постановление административнонаказващият орган не е направил оценка, за да обоснове упражнението контрол по отношение на секция в сайта, която е извън вписания в регистър на СЕМ адрес, чрез който касаторът предоставя нелинейни медийни услуги. Твърди се, че извън рамките на компетентността си по отношение на контрола на съдържанието, което не попада в обхвата на нелинейна медийна услуга, СЕМ е съставил Акт за установяване на административно нарушение (АУАН) за „разпространение на видеоклип (предаване), което противоречи на добрите нрави. Подчертава се, че словесната квалификация на нарушението е с недостатъчна обосновка, предвид факта, че е възпроизведено събитие, което е заснето на публично място и това „събитие“ е разгласено по обществено достъпен начин в социалните мрежи.

...

По време на открито съдебно заседание, проведено на 07.06.2024 г., касаторът депозира писмена молба с искане за отправяне на преюдициално запитване до Съда на Европейския съюз (СЕС) с поставяне на следните въпроси:

1. Допустима ли е национална правна уредба, която позволява налагането на административни наказания на доставчици на нелинейни аудио- визуални медийни услуги за излъчване на предавания, които противоречат на добрите нрави, като се има предвид принципът на свобода на изразяване, залегнал в чл. 11 от Хартата на основните права на Европейския съюз, както и принципът за законоустановеност на нарушенията, въведени с чл. 49, ал. 2 от Хартата?

2. Следва ли да се счита, че национален регулатор на аудио-визуални медийни услуги надхвърля правомощията си съгласно Директива 2010/13/ЕС, когато упражнява контрол върху съдържанието на уебсайт, който не се явява непосредствена конкуренция на телевизията и не отговаря на критериите за аудио-визуална медийна услуга по смисъла на чл.1, параграф 1, буква а), точка i) от Директива 2010/13/ЕС?

3. Как следва да се тълкува понятието „аудио-визуална медийна услуга по смисъла на Директива 2010/13/ЕС, във връзка с уебсайт, който предлага предимно текстово съдържание, но включва и аудио-визуални елементи като спомагателно съдържание към новини или в отделни секции?

4. Може ли национален регулатор да налага административни наказания на доставчици на медийни услуги въз основа на разпоредба от националното законодателство, която използва неясни и непредвидими критерии като „противоречие с добрите нрави“, без да е извършил преценка за необходимостта и пропорционалността на ограничението на свободата на изразяване?

5. Следва ли да се счита, че национален регулатор е надхвърлил правомощията си, когато е упражнил контрол върху съдържанието на уебсайт, което не е обхванато от параметрите на регистрацията на доставчика на медийни услуги и не е извършил преценка дали това съдържание представлява аудио-визуална медийна услуга по смисъла на Директива 2010/13/ЕС?

.....

Допустимост на запитването:

... фактическата и правна обстановка по делото попадат в приложното поле на правото на ЕС – Директива 2010/13/ЕС. Не се установи решение на Съда на Европейския съюз по

идентични въпроси като тези в настоящото производство, които да помогнат на Административен съд София-град да разреши повдигнатия пред него спор.

Поставеният въпрос е от съществено значение за правоприлагането и доколкото той поставя въпроса за „добрите нрави“, като част от въпроса за „добрите европейски практики“, които България като част от ЕС е длъжна да съблюдава в изграждането на комплекс от правни норми, регулиращи една правна сфера и съдебната практика по прилагането им.

При така очертаната правна рамка, съотнасяйки към конкретния казус, поставен за разглеждане пред настоящия съдебен състав, са налице основанията за отправяне на преюдициално запитване по първия от поставените от касатора въпроси, който следва да бъде преформулиран, доколкото е свързан с ангажираната в производството административнонаказателна отговорност на дружеството въз основа на общ принцип на правото. По останалите въпроси, съдът намира, че е налице основание да бъдат отклонени, тъй като това са въпроси от правен характер, по които съдът следва да изложи мотиви при постановяване на крайния си съдебен акт и не са свързани с необходимостта от тълкуването на разпоредба на общностното право.“

Във връзка с горното, на 20.11.2024 г. в Съвета е получено писмо от Администрацията на Министерския съвет, относно официално уведомление от СЕС за образуването под номер С-591/24 дело по преюдициалното запитване на Административен съд София – град.

В уведомлението се посочва, че на основание член 55, параграф 1, буква б) от Процедурния правилник на Съда, председателят на Съда спира производството до произнасяне на решението по съединените преюдициални дела С-555/23 и С-556/23.

ПРАВНА ДЕЙНОСТ

АДМИНИСТРАТИВНОПРАВНА ДЕЙНОСТ

Постановените през 2024 г. от СЕМ **решения са 121.**

Срещу 2 от тях са подадени жалби и образувани дела пред Административен съд – София област. И двете жалби са срещу решения, с които СЕМ е отказал продължаване на срока на индивидуални лицензии за радиоейност, по които не се осъществява дейност. Производства по тези дела не са приключили с влязъл в сила съдебен акт.

Обжалван е и 1 Акт за установяване на публично държавно вземане.

През отчетния период са **приключили 2** административни дела, образувани срещу актове на СЕМ от 2023 г. – Решения на СЕМ от 07.12.2023 г. за класиране на кандидатите в обявените конкурси за издаване на лицензия за радиоейност за гр. Търговище и гр. Монтана (по едно от делата жалбата е оттеглена, по другото е отхвърлена, вследствие на което и двете решения са влезли в сила и на класираните на първо място кандидати са издадени лицензии).

През 2024 г. е приключило и 1 производство по обжалван **Акт за установяване на публично държавно вземане**, издаден през 2023 г., който е потвърден и влязъл в сила.

Към 31.12.2024 г. **висящи са 4** съдебни дела по административни производства, както и 1 дело по Закона за държавния служител.

ПРОЦЕСУАЛНО ПРЕДСТАВИТЕЛСТВО

През 2024 г. са насрочени и проведени 45 съдебни заседания по дела, образувани срещу актове на СЕМ или председателя на СЕМ, от тях 37 са по дела с административнонаказателен характер и 8 по административни дела.

ДЕЙНОСТИ ПО ЗАКОНА ЗА ДОСТЪП ДО ОБЩЕСТВЕНА ИНФОРМАЦИЯ

Във връзка със задълженията на СЕМ за предоставяне на достъп до обществена информация като публичноправен субект по смисъла на чл. 3, ал. 2, т. 1 от Закона за достъп до обществена информация (ЗДОИ), през 2024 г. са обработени 9 броя заявления, от които по 6 броя е предоставен пълен достъп до исканата информация; 2 заявления са оставени без разглеждане, 1 заявление е препратено на основание чл. 32, ал. 1 от ЗДОИ – когато органът не разполага с исканата информация, но има данни за нейното местонахождение. Няма постановени откази за достъп до информация.

ДАННИ ЗА ДЕЛА НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ПРОИЗВЕДЕНИЯ В ЛИНЕЙНИ И НЕЛИНЕЙНИ МЕДИЙНИ УСЛУГИ

Във връзка с приложението на чл. 13, чл. 16 и чл. 17 от Директивата за аудиовизуални медийни услуги и чл. 19 и чл. 19а от Закона за радиото и телевизията, Съветът за електронни медии изготвя ежегодни справки за дела на европейските произведения в телевизионните програми с национален обхват и в аудио-визуалните нелинейни медийни услуги.

Информацията се събира от доставчиците чрез специално изготвени таблици, като през последните 3 години Съветът прави опити да получи тези данни по-детайлно в съответствие с диференцирането им в легалното определение по § 1, т. 7 от ДР на ЗРТ, както и отделно да бъде посочен дялът на българските произведения по смисъла на § 1, т. 6 от ДР на ЗРТ.

По отношение на предоставената по-долу статистика следва да се обърне внимание, че СЕМ не разполага с механизъм за верификация на данните, а обобщението е направено въз основа на посочените от доставчиците параметри.

ЛИНЕЙНИ МЕДИЙНИ УСЛУГИ

Събраните данни за 2024 г. обхващат 82 телевизионни програми, разпространявани от 53 доставчици.

Според събраната информация, квотата от 50% за дела на европейските произведения (в т.ч. и българските произведения) в годишното програмно време се изпълнява при по-голямата част от тях – тя е средноаритметично 72,73%. Квотата за независимите продуценти (фиксирана в ЗРТ на минимум 12%) също е изпълнена на средна база, със средно аритметичен процент от 32,42%.

От предоставените данни могат да бъдат изведени следните приблизителни дялове на европейските произведения в телевизионните програми:

- ЕП (в т.ч. и български) 100%: 30 програми
- ЕП (в т.ч. и български) между 90 и 100%: 7 програми
- ЕП (в т.ч. и български) между 80 и 90%: 10 програми
- ЕП (в т.ч. и български) между 70 и 80%: 5 програми
- ЕП (в т.ч. и български) между 60 и 70%: 6 програми
- ЕП (в т.ч. и български) между 50 и 60%: 5 програми
- ЕП (в т.ч. и български) под 50%: 18 програми, от които 0% - 2 програми.

НЕЛИНЕЙНИ МЕДИЙНИ УСЛУГИ

С изменението на Закона за радиото и телевизията в края на 2020 г. е въведена квота за европейски произведения и за нелинейните медийни услуги (30% от каталозите), както и задължения за видимост на тези произведения. В чл. 19, ал. 3 и ал. 4 от ЗРТ се предвидени случаите, при които тези задължения не са приложими: за микропредприятия по смисъла на Препоръка на Комисията от 6 май 2003 г. относно дефиницията на микропредприятията, малките и средните предприятия (обнародвана под номер С(2003) 1422), както и по отношение на доставчици с аудиторен дял, който е по-малък от 1 на сто от общата аудитория

на всички аудио-визуални медийни услуги по заявка, предлагани на територията на Република България, както и в случаите, когато задължението по чл. 19, ал. 1 от ЗРТ би било неприложимо на практика или необосновано поради естеството или темата на аудио-визуалните медийни услуги. Делът на европейските произведения в каталозите на медийните услуги по заявка се изчислява на осреднена годишна база и на база брой заглавия в каталога на услугата.

Вписаните към 31.12.2024 г. в Публичния регистър на СЕМ доставчици на нелинейни аудио-визуални медийни услуги са 63. Голяма част от тях попадат в цитираните по-горе изключения, което е служебно известно на СЕМ от предходните години – практиката показва, че лицата, които не са декларирали изключение са 12 за 2023 г., 9 за 2022 г., 14 за 2021 г., 10 за 2020 г. и т.н.). Някои от доставчиците отново декларират този факт във връзка с новата кампания, а други заявяват, че през отчетния период не са предоставяли медийни услуги по заявка.

Информация за 2024 г. са предоставили 13 доставчици на нелинейни медийни услуги, някои от които предоставят повече от 1 услуги. От предоставените данни също се отчита сравнително висок процент на европейска продукция в съдържанието на каталозите им и спазване на изискуемите 30%. Средният процент на европейската продукция за 2024 г. е 58,04% (при 49,60% за 2023 г., 68,71% през 2022 г., 67,28% през 2021 г., 54% през 2020 г.). За 1/3 от услугите доставчиците са посочили наличието на специален раздел, достъпен на началната страница и възможност за търсене на европейски произведения от инструмента за търсене; почти всички доставчици използват европейски произведения в кампании на услугата (само 1 е отговорил, че не използва); средният процент произведения, които се рекламират в каталозите, е 29,98%.

Година	Дял на европейски произведения, съгл. чл. 19а, ал. 1 от ЗРТ %	Дял на произведенията от независими продуценти, съгл. чл. 19а, ал. 2 от ЗРТ %	Дял на европейските произведения в каталозите на услугите по заявка, съгл. 19, ал. 1 от ЗРТ %
2024	72,73	32,42	58,04
2023	70,89	30,73	49,60
2022	68,88	30,22	68,71
2021	65,17	29,35	67,28

ДОСТЪПНОСТ НА УСЛУГИТЕ НА ДОСТАВЧИЦИТЕ

С измененията в Закона за радиото и телевизията, в сила от 22.12.2020 г., бяха въведени задължения за доставчиците на медийни услуги за предприемане на действия, така че съдържанието в техните услуги постепенно да стане достъпно за хората с увредено зрение или слух. Средствата за постигането на достъпност на съдържанието на аудио-визуални медийни услуги включват, без да се ограничават до жестомимичен превод, субтитри за глухи и хора с увреден слух, субтитри с говор и звуково описание. Доставчиците на радиоуслуги предоставят чрез интернет, мобилни приложения или други технически средства, с които разполагат, програми и предавания, достъпни за хората с увредено зрение или слух.

Обществените доставчици на медийни услуги имат задължение да създават и предоставят за разпространение новинарски и актуално-публицистични телевизионни предавания в съответствие с технологичното развитие и икономическите си възможности по начин, че да бъдат достъпни за хората с увредено зрение или слух. Доставчиците на медийни услуги с национален обхват и наземно цифрово радиоразпръскване на телевизионни програми с политематичен или информационен програмен профил и среднодневен

аудиторен дял над 20 на сто, както и телевизионните програми на БНТ, задължително следва да осигуряват в поне една от своите емисии новини в диапазона 19:00 ч. – 23:30 ч. превод на български жестов език.

В изпълнение на чл. 8а, ал. 6 от ЗРТ, на сайта на СЕМ са публикувани актуални [данни за контакт](#) със служител от администрацията по въпросите за достъпността, определен със заповед на председателя на СЕМ.

През 2021 г. голяма част от доставчиците предоставиха своите 3-годишни планове. В съответствие с изискването на § 54 от ПЗР на ЗИД на ЗРТ, в края на м. декември 2022 г. чрез Министерство на културата е изпратен и Отчет за прилагането на чл. 8а, ал. 7 от ЗРТ, [публикуван и на сайта на СЕМ](#).

Във връзка с изтичането на сроковете на 3-годишните планове от 2021 г., в края на 2024 г. СЕМ започна да събира от доставчиците информация за изпълнението им, накратко обобщена по-долу.

БЪЛГАРСКАТА НАЦИОНАЛНА ТЕЛЕВИЗИЯ

Линейни медийни услуги:

Ежедневно в информационните емисии „По света и у нас“ в 12:00 ч., 18:00 ч., 20:00 ч. и 23:00 ч. има текст в кадър (кроул) с акценти и детайли по всяка тема, излъчвана в емисията. Това прави около 130 минути на ден визуална информация за хората със специални нужди. Заедно с това, емисията в 18:00 ч. и централната информационна емисия „По света и у нас“ в 20:00 ч. са придружени с жестов превод. С жестов превод е и ежедневното публицистично предаване „Още от деня“. Всяка емисия новини и всяко актуално предаване на БНТ са придружени с изписване на множество теми, свързани със съдържанието на екрана – интервю, дискусия или репортаж. Жестов превод е осигурен и по време на предизборни кампании на всички дебати, предаванията „Референдум“ и „Панорама“, а по време на последната предизборна кампания и на дебатите в сутрешния блок; при излъчване на извънредни и важни събития (напр. изявления и обръщения на президента, на брифинги, свързани с пандемията или др. обществено значими теми, предавания, отразяващи предизборни кампании и деня на изборите).

Ежеседмично БНТ излъчва специализираното предаване „Светът на жестовите“, в което съдържанието и визията са изцяло насочени към хората със специални потребности - тематика, близка до тях, полезна информация и важни събития.

Обезпечени с жестомимичен превод са и други продукции на БНТ: образователното предаване „Знание.БГ“ и „Линия култура“, „Неделна литургия“ – излъчванията от София имат жестов превод, който се извършва от богослови за максимално добър и точен превод в ефир. Такъв има и на големите празнични литургии за Рождество Христово, Цветница и Възкресение Христово.

Допълнително, през 2024 г. длъжностни лица на СЕМ, при извършване на проверка дейността на БНТ са установили следното:

Съгласно издадената Индивидуална лицензия № ЛРР-01-3-005-01 за доставяне на аудио-визуална медийна услуга с наименование БНТ1, общественят доставчик трябва да осигури жестов превод не по-малко от 0.7% от обема новини на дневна база. Извършената проверка за периода 25.03. – 07.04.2024 г. показва преизпълнение на параметъра от страна на БНТ в обем между 52.4% до 73% от количеството новини за деня.

Съгласно лицензията предавания, подпомагащи интеграцията на групи в неравностойно положение и на рискови групи, трябва да бъдат не по-малко от 1.8% от месечното програмно време. Проверката е констатирала, че интеграционното седмично специализирано предаване за хора с увреден слух „Светът на жестовите“ в БНТ1 е излъчено три пъти и достига обем от 0.1%, изчислен на месечна база. Други предавания с жестов превод са изданията на „Още от деня“ (с 1.3%) и детското предаване „Арт дъга“ (с 0.3%). Към тях, като се прибавят емисиите „По света и у нас“ в 18:00 ч. и 20:00 ч., заедно с нощните

им повторения (2.6%), за двете седмици наблюдение изпълнението е в размер общо на 4.3%, при заложено в лицензията не по-малко от 1.8% от месечното програмно време.

Българската национална телевизия е осигурила излъчвания на религиозните служби през Великденските празници, като те са с жестов преводач през цялото времетраене.

По повод кончината и погребението на българския патриарх Неофит БНТ е излъчила многочасова програма на 16.03.2024 г. По време на специалното предаване „сБогом с Патриарха“ през цялото времетраене е осигурен жестов превод.

По повод избора на нов патриарх на Българската православна църква, състоял се на 30.06.2024 г., БНТ също е излъчила многочасова програма. Специалното студио „Четвъртият патриарх“ проследява събитието с много разнообразни материали и коментари, като жестов превод е осигурен през цялото времетраене на предаването, по изключение и в късната емисия новини в 22:00 ч.

Специализирано наблюдение на линейни и нелинейни медийни услуги по време на кампанията за редовните избори за Европейски парламент и за извънредните избори за 50-то Народно събрание на 09.06.2024 г. е констатирало, че в програма БНТ1 е осигурен жестов превод в безплатните предизборни диспути от 16:55 ч. и 21:00 ч., в емисиите новини „По света и у нас“ в 18:00 ч. и 20:00 ч., и в публицистичните предавания „Референдум“, „Панорама“ и „Още от деня“. Жестов превод е осигурен и в изборния ден по време на вечерното изборно студио „Избори 2024: Резултатът“, с начален час 18:56 ч.

В програма БНТ 2 е осигурен жестов превод в безплатните диспути в 17:00 ч., в „По света и у нас“ от 18:00 ч. и в късните новини. На 23.05.2024 г. в БНТ2 пряко от Брюксел е предаван „Дебат между водещите кандидати за председател на Европейската комисия“ (Eurovision Debate 2024), организиран от Европейския съюз за радио и телевизия (ЕВУ) и Европейския парламент. Осигурени са превод на български език (аудио) и жестов превод.

Специализирано наблюдение на линейни и нелинейни медийни услуги по време на кампанията за извънредните избори за 51-то Народно събрание на 27.10.2024 г. е констатирало, че в програма БНТ1 е осигурен жестов превод в безплатните диспути в „Денят започва“ и вечерните от 21:00 ч., емисиите на „По света и у нас“ в 18:00 ч. и 20:00 ч., предаванията „Референдум“ и „Панорама“. Такъв е осигурен и в изборния ден по време на вечерното студио „Избори 2024: Резултатът“ с начален час 18:55 ч.

В програма БНТ2 е осигурен жестов превод във всички проведени безплатни диспути от 17:00 ч.

Нелинейни медийни услуги:

БНТ предоставя възможност на хората с увредено зрение да слушат новините в новинарския сайт bntnews.bg и мобилното приложение за новини BNT News. Покритието на тази функционалност е 100% на съдържанието в новинарската част на сайта, както и в частта със спортно съдържание. В допълнение на това има разработена технология, която позволява на потребителите да слушат последните 35 новини от сайта една след друга, в своеобразна емисия новини. В мобилното приложение BNT News потребителите могат да се възползват от иновативната технология „Чуй новините“ (<https://bntnews.bg/listen>).

За потребителите, които гледат „на живо“ програмата БНТ1 в сайта tv.bnt.bg, както и в мобилното приложение BNT news, секция „на живо“, е налице възможност за включване на опция за автоматично генерирани субтитри. Технологията е базирана на изкуствен интелект, случва се в реално време и покрива програмата БНТ1 от 06:00 ч. до 24:00 ч., всеки ден. Тази функционалност към момента в сайта покрива 75% от денонощието.

Осигурен е и 24-часов аудио стрийм на излъчваното в ефира на БНТ1.

В сайта bnt.bg се качва допълнително текстово съдържание, поясняващо интересни моменти и факти от предавания, новини и др. Това позволява на хората с увреден слух да получават лесен достъп до съдържанието.

БНТ осигурява редовни и навременни известия за извънредни ситуации чрез новинарските си емисии и специална форма в BNT news за важни новини и събития в реално

време. Това включва информация относно природни бедствия, здравни кризи и други събития, които изискват специално внимание от страна на обществото, като е осигурен равен достъп за всички граждани, включително тези с увреждания. Освен под формата на текстово информирание, в сайта се показва и предаване на живо от мястото на събитието, при важни и кризисни ситуации.

Българската национална телевизия развива подкаст поредици с покритие на основните аудио- и видеоплатформи, което дава възможност съдържанието на БНТ да достига по всяко време и към незрящи. Освен специалните подкаст проекти като „Истината за...“, „Геополитиката“, „Разменени роли“ и „ДамаCAST“ (в партньорство с БНР), в аудиоплатформите се качват и епизоди на „История.БГ“.

Българската национална телевизия развива и канали за новини и ключови проекти във Viber. Така съдържанието на БНТ достига по още един начин до аудитория с увреден слух.

БНТ активно развива и собствен канал в YouTube, като качва най-голям процент от съдържанието си за свободно гледане в платформата. Това дава още едно ниво на достъпност, тъй като емисиите с жестомимичен превод могат да бъдат достъпни при поискване, а не само при излъчването им в ефир или с отложено гледане.

БЪЛГАРСКОТО НАЦИОНАЛНО РАДИО:

БНР непрекъснато обновява своята интернет платформа, чиято цел е да бъде в услуга на всички български граждани, а и да изпълнява обществената си мисия на достоверен източник на новини, анализи, интервюта, които да бъдат представени на достъпен език не само у нас, а и в българската диаспора по света, както и за хората със зрителни и слухови проблеми.

От началото на 2024 г. над 50% от новините на информационния портал се четат от обучен на български език робот, за да може информацията да достигнат до хората със зрителни проблеми, като се планира през 2025 г. този процент да се увеличи на близо 100. Налице е и функционалност за уголемяване на текста (лупа).

Българското национално радио представя и новините на БНР от бюлетин в 12:00 часа на жестов език за хората с увреден слух – 5 пъти седмично в делничните дни, в обособена секция на сайта, където се излъчват видеа, от които потребителите на сайта могат да се запознаят с най-важните теми от деня. Инициативата е съвместна между БНР и „Стрей шийп“. Двама млади българи – Борис Бъндев и Александър Калинов, стоят зад кампанията за видеоподкаст за жестовия превод.

https://www.youtube.com/playlist?list=PLpXFdXw9CIY1_6Y3iX1VICcSA6gIndoIo;

[https://www.facebook.com/borisbandevofficial;](https://www.facebook.com/borisbandevofficial/)

[https://www.facebook.com/borisbandevofficial/videos/272201052215917.](https://www.facebook.com/borisbandevofficial/videos/272201052215917)

От м. март 2024 г. дирекция „Дигитални програми“ продуцира видеокаста „Гласът на жеста“ за канала БНР Подкасти в YouTube, веднъж месечно – с личните истории на глухи хора и хора с увреден слух, както и по теми, които ги вълнуват. В подкаста глух водещ разговаря с хора от различни браншове на най-различни теми на жестов език. Зрителите, които имат проблем със слуха, са основната аудитория на новата поредица, но тя е подготвена с превод в ефир за зрителите, които не разбират от жестов език. Подкастът е динамичен и интригуващ и запознава с известни и не толкова известни гости по иновативен начин. Самите гости са предизвикани да опитат различни изрази на жестов език. Епизодите са достъпни на адрес:

[https://www.youtube.com/watch?v=eemCJzooCoQ&list=PLLU7VgCw7wOdof5UtrgeWa3j2tKiqw8H3.](https://www.youtube.com/watch?v=eemCJzooCoQ&list=PLLU7VgCw7wOdof5UtrgeWa3j2tKiqw8H3)

Порталът на общественото радио предоставя и възможността за подаването на сигнали през специално създадена за целта платформа „Поддай сигнал“, в която над 60% от сигналите са на хора със зрителни или двигателни проблеми. През своите национални и регионални програми репортерите и кореспондентите на БНР дават гласност и сигнализират властите,

за да може въпросните пречки да бъдат преодолен и хората в неравностойно положение да се чувстват пълноценни граждани в обкръжаващата ги среда.

Членовете на АСОЦИАЦИЯТА НА БЪЛГАРСКИТЕ РАДИО- И ТЕЛЕВИЗИОННИ ОПЕРАТОРИ - АБРО:

- **БТВ Медиа Груп ЕАД (телевизионни програми):** осигурено е аудио-визуално съдържание, достъпно за хора с увреждания, като обща продължителност в над 1315 часа през 2024 г. БТВ Медиа Груп ЕАД в програма БТВ предоставя жестов превод в емисията новини в 19:00 ч.

- **БТВ Медиа Груп ЕАД и Радиокомпания Си.Джей ООД (радиопрограми):** радиопрограмите, чрез своите интернет сайтове и/или профили в социалните мрежи, предлагат тематични рубрики, новини от сферата на дейност на радиопрограмата и ключови интервюта, разписани като съдържание, чрез публикуване на сайта след излъчването в ефир; използване на контрастни цветове, акцентно подчертаване на хиперлинкове към новини в ярък цвят; практика след излъчването в ефир и публикуването на сайта, същото съдържание да се споделя в профилите на радиото и социалните мрежи с кратко описание към него. Сайтовете са достъпни и през брауъра Chrome, който поддържа функционалност да се увеличава шрифта до 500%.

- **Нова Броудкастинг Груп ЕООД (телевизионни програми):** осигурено аудио-визуално съдържание, достъпно за хората с увреждания през 2024 г. общо 1368 часа, в т.ч. новини и актуални предавания – 845 часа, филми и сериали – 523 часа. Нова Броудкастинг Груп ЕООД в програма НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ предоставя жестов превод в емисията новини в 23:00 ч., при лятната програмна схема – на емисията в 22:00 ч.

- **Агенция Витоша ЕООД, Агенция Атлантик ЕООД, Радио Веселина ЕАД, Радио Експрес АД (радиата от групата на Нова):** радиопрограмите, чрез своите интернет сайтове и/или профили в социалните мрежи (доколкото разполагат с такива), предлагат публикуване на новини за актуални събития от България и света; спортни музикални и други специализирани новини, съобразно профила на услугата; регионални новини, календари за регионални културни събития, статии, анонси и резюмета с акценти от основни интервюта и/или репортажи, излъчени в съответната програма; разписване като съдържание и публикуване на тематични рубрики, излъчвани в програмата; снимки от събития, излъчени в програмата; информация за съдържанието на програмата, за водещите и гостите в предаванията; провеждане на игри, успоредно с провеждането им в радиопрограмата или чрез интернет страници, електронна поща или други канали за комуникация, различни от радиоуслугите; поддържане на подкастове с информация, снимков материал и записи на излъчени предавания; използване на контрастни цветове, с акцентно подчертаване на хиперлинкове; достъпност на сайтовете през брауъра Chrome, който поддържа функционалност за увеличаване на шрифта до 500 %.

- **Дъ Уолт Дисни Къмпани България ЕООД (телевизионни програми):** осигурено аудио-визуално съдържание, достъпно за хората с увреждания: за 2024 г. 3083.5 часа (при заложи в Плана 3066 часа), което представлява 7.02% от програмите.

- **Инвестор.бг АД (в телевизионната програма):** в късната емисия новини на телевизия Bulgaria on Air, излъчвана всяка делнична вечер от 21:30 ч., се включва съпътстващ текст кроул и плочка с основни акценти с кратко описание на текущата новина и основни акценти от разговора. По-голямата част от чуждата продукция в ефир (игрално и документално кино) не е дублирана, а субтитрирана.

- **Метрорадио ЕООД, Радио 1 ЕООД, Р-22 ЕООД, Радио Тангра ЕАД, Радио и телевизия Сити ЕООД, РТЕ НЕТ ООД (радиопрограмите от групата на Радиоплей медия):** на интернет страниците или фейсбук страниците на доставчиците, са поставени резюмета с акценти от основните интервюта и/или репортажи, излъчени в радиопрограмата (там, където е възможно); новини/ статии на сайта или в съответната секция на сайта, в зависимост от

характера на новината; в профилите във Фейсбук се публикува информация, свързана със съдържанието на програмите.

- А1 България ЕАД (дружеството не е член на АБРО, но е предоставило информация за програмите си чрез Асоциацията): с оглед особеностите на спортното съдържание, са осигурени следните възможности: излъчените чуждестранни интервюта или магазинни/ обзорни предавания са с аудио дублаж или превод в ефир, ако са на живо; при отдели предавания са налични скроул ленти; излъчваното съдържание е с изписана на екран информация – лицензодателите предоставят графики с текст, в които са показани важни детайли за излъчваното събитие.

Агро Ти Ви ЕАД (предоставило отделно информация): всички кратки новини, акценти и централни емисии (ранна, централна и късна) се излъчват с информационен кроул; икономическото предаване „Борсова информация“ се излъчва с кроул; 50% от документалните филми са субтитрирани.

Изискванията на Директива (ЕС) 2019/882 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 година за изискванията за достъпност на продукти и услуги предстоят да бъдат транспонирани в българското законодателство със [Законопроекта за изискванията за достъпност на продукти и услуги](#), внесен в Народното събрание от Министерския съвет на 11.12.2024 г.

Представители на СЕМ бяха част от експертна работна група в Министерството на икономиката и индустрията, която подготви проекта.

Съгласно чл. 2, ал. 2, т. 2 на проекта на ЗИДПУ той ще се прилага и за услуги за предоставяне на достъп до аудио-визуални медийни услуги. Комисията за регулиране на съобщенията (КРС) е определена за контролен орган за достъпността на електронни съобщителни услуги, с изключение на услуги за предаване, използване за предоставянето на услуги машина-машина.

Съветът за електронни медии е определен за контролен орган относно достъпността на услуги за предоставяне на достъп до аудио-визуални медийни услуги. Задълженията на Съвета попадат при задълженията за въвеждане на критерии за достъпност на услуги. Релевантни за медиите и разпространението им са и задълженията, произтичащи от Директивата за електронните съобщения/ Европейски кодекс за електронни съобщения. Това обстоятелство е така, тъй като СЕМ има задължения, съгласно ЗРТ, да упражнява надзор в определени аспекти не само върху доставчиците на медийни услуги – линейни и нелинейни, и върху платформите за споделяне на видеоклипове, а и върху предприятия, разпространяващи програми, съгласно Закона за електронните съобщения.

Законопроектът не засяга лица, които могат да бъдат определени като микропредприятия. Към датата на подготовка на Оценката на въздействие на законопроекта бе направена преценка относно лицата, за които ще възникне задължение след приемане на нормативния акт: отчетено е, че към онзи момент лицензираните и регистрирани доставчици на аудио-визуални медийни услуги общо са 103, на които са издадени разрешителни актове от СЕМ (лицензия и/или удостоверение за регистрация), даващи им право да създават програми – общо 148 телевизионни програми (за разпространение чрез кабелни, спътникови електронни съобщителни мрежи и чрез мрежи за наземно ефирно радиоразпръскване). По-голямата част от тези икономически оператори – 93, представляват „микропредприятия“. В този смисъл, задължените по Директива (ЕС) 2019/882 икономически оператори, предоставящи аудио-визуални услуги, са 10.

МЕДИЙНА ГРАМОТНОСТ

Съгласно Директивата за аудиовизуалните медийни услуги българската държава, като член на Европейския съюз, следва да насърчава и предприема мерки за развитието на умения

за медийна грамотност. В чл. 33а от Закона за радиото и телевизията е посочено, че политиката за медийната грамотност съдържа мерки за развитието на умения и знания, които позволяват на гражданите: да правят информиран избор за медийното съдържание и за медийните услуги; да използват медийните услуги и медийното съдържание по безопасен начин; да създават медийно съдържание и да участват отговорно, етично и ефективно в различните форми на комуникация. Министърът на културата инициира и ръководи дейността по изготвяне на национална политика за медийна грамотност.

Необходимостта от повишаване на медийната грамотност в обществото продължава да е от първостепенна важност и през 2024 година. Медийната грамотност играе критична роля в опазването на обществото от манипулация и дезинформация, като насърчава критичното мислене, способността за анализ на източници и различаване на истината от лъжата, поради което от съществено значение е да се насърчава обучението и образованието в тази област.

В изпълнение на задълженията по чл. 33а от ЗРТ и мярка 13.2.26 от Програмата за управление на Република България юни 2023 г. – декември 2024 г., приета с ПМС № 506/2023 г., на 05.02.2024 г., в Министерството на културата бе подписан **Меморандум за партньорство при провеждане на кампания за медийна грамотност** между министъра на културата, Съвета за електронни медии, Сдружение Асоциация на българските радио- и телевизионни оператори – АБРО, Българската национална телевизия, Българското национално радио и Коалицията за медийна грамотност. С Меморандума страните обединяват усилия да създадат механизъм за взаимно сътрудничество за насърчаване на медийната грамотност сред обществото, гражданите на всички възрасти и по отношение на всички медии с цел постигане на широка информираност на гражданите по отношение на медийната регулация и саморегулация, правилата и принципите за добра журналистическа практика и етична журналистика, съгласно Етичния кодекс на българските медии; правилата за почтена и правдива реклама по смисъла на Национални етични правила за реклама и търговска комуникация. Срокът на Меморандума беше до 31.12.2024 г.

В края на м. юни 2024 г. Съветът за електронни медии започна тримесечна информационна кампания, посветена на повишаване на медийната грамотност. По поръчка на СЕМ бе изработен **ВИДЕОКЛИП** по темата, под надслов: „Провери, преди да се довериш“. Посланието на видеоклипа е насочено към различни публики, а идеята му е популяризиране на медийната грамотност през традиционните медии и онлайн платформи. В него се разясняват опасностите от дезинформацията, онлайн измамите и кибертормоза. Той има два варианта: с продължителност 30 и 15 секунди, както и субтитрирана версия.

Клипът получи широко разпространение през ефира на обществените БНТ и БНР и медиите от Асоциацията на българските радио и телевизионни оператори АБРО.

В програмите на БНТ клипът е излъчен 50 пъти, като кампанията е съпътствана с репортажи по темата за медийната грамотност и рубриката за проверка на факти в обществената телевизия.

По данни на АБРО клипът е бил излъчен 1681 пъти в радиостанциите от групата Радио Плей Медия, 178 пъти в каналите на Нова Броудкастинг Груп ЕООД, 531 пъти в каналите на БТВ Медиа Груп ЕАД и 336 пъти в телевизионната програма Bulgaria on Air.

810 пъти е прозвучало посланието „Провери, преди да се довериш“ във всички ефирни програми на БНР, а в онлайн платформите на общественото радио посланията за медийна грамотност са получили по 5 хиляди прочитания.

Съветът за електронни медии, в усилията си да подпомага медийната грамотност на потребителите на медийни услуги, предостави през 2024 г. на гражданите достъп до [проверени фактчек ресурси](#), публикувани на официалния уебсайт на СЕМ. Тези ресурси са насочени към противодействие на дезинформацията и повишаване на осведомеността и включват:

- Специализирания портал на Европейската комисия EUvsDesinfo.
- Сайта на Българо-румънската обсерватория за дигитални медии (BROD).
- Сайта на Европейската дигитална медийна обсерватория (EDMO).

Комуникационна кампания за по-добра осведоменост за дезинформация във връзка с изборите за Европейски парламент:

За периода май-юни 2024 г. Европейската комисията предприе поредица от действия за повишаване на осведомеността относно рисковете от дезинформация, манипулиране на информация и външна намеса в изборите за Европейски парламент.

В партньорство с Европейската комисия и ERGA, СЕМ активно участва в комуникационна кампания за повишаване на осведомеността относно дезинформацията и външната намеса в изборите за Европейски парламент. В рамките на тази инициатива беше създаден видеоклип на български език и всички официални езици на ЕС, който се излъчва във всички държави членки. България е първата страна, излъчила този видеоклип по обществените медии. Той също е субтитриран с цел достигане до различни сегменти на аудиторията: <https://youtu.be/4vrTL10XxVM>.

На 15.02.2024 г. Съветът за електронни медии проведе [дискусия на тема „Децата и медиите“](#), в рамките на която беше представено изготвено по поръчка на СЕМ изследване за потреблението на медийно съдържание от деца. [Резултатите от изследването](#) показват, че най-масовият тип медия, която децата потребяват, е телевизията, като преобладаваща част от тях (67%) гледат телевизия всеки ден. Голям е дялът на домакинствата (45%), в които телевизорът е включен дори и никой да не го гледа, което потенциално излага децата на медийно съдържание, независимо дали е ефективно или фоново. Най-често използваното електронно устройство от деца е смартфонът. Мобилните устройства като смартфон/ таблет/ компютър/ лаптоп се ползват за гледане на видеа (92%), гледане на филми и/или сериали (61%) и за чатове, писане с приятели (34%). Социалните мрежи (YouTube, Facebook, TikTok, Instagram) са най-често посещавани. Резултатите от изследването показват и че родителите не са достатъчно запознати със съдържанието, което потребяват децата им, независимо дали гледат телевизия, играят видео игри на конзола или играят на телефона или таблета си.

Във връзка с резултатите от проведеното социологическо проучване и в рамките на усилията за повишаване на медийната грамотност, Съветът за електронни медии сформира работната група за изработване на препоръки за „Препоръчително екранно време за деца и насоки за ползване на медийно и онлайн съдържание“, в която се включиха освен представители на Съвета и представители на Министерството на културата, Министерството на образованието и науката, Държавната агенция за закрила на детето, Българската национална телевизия, Българското национално радио, Асоциацията на българските радио- и телевизионни оператори – АБРО, Софийски университет „Св. Климент Охридски“, Университета за национално и световно стопанство, Нов български университет, Алианса за ранно детско развитие, Фондация „Офлайн Кидс“, УНИЦЕФ България, Националният център за безопасен интернет, Център за приложни невронауки Везенков, Държавната психиатрична болница „Св. Иван Рилски“, Асоциацията на офталмолозите, Асоциацията на педагозите и др.

След проведени 5 срещи, в които активно участие взеха всички представители на изброените институции/ лица, беше изготвен и приет от СЕМ на 05.12.2024 г. (с решение по протокол) документ [Препоръчително екранно време за деца и насоки за използване на медийно и онлайн съдържание](#). Фокусът на препоръките е свързан основно с превенция на децата и подкрепа на възрастните, като екраните и най-вече качествено съдържание имат редица ползи в образованието, дигиталната грамотност и достъпа до култура. Със съдействието на Министерството на образованието и науката, документът се разпространява до детските градини и училищата, и се свежда до знанието на педагогическите специалисти и родителите.

На 10.10.2024 г. Съветът за електронни медии и Сдружение Национален съвет за саморегулация подписаха Меморандум за партньорство. Меморандумът предвижда страните да си партнират при съмнение за нарушение на Закона за радиото и телевизията и Националните етични правила за реклама и търговска комуникация, както и да

популяризират правилата в областта на регулацията и саморегулацията на търговското слово.

Съветът за електронни медии участва в Дискусия за свободата на словото и функционирането на независима медийна среда в страната, организирана от Асоциацията на българските радио- и телевизионни оператори – АБРО. Членовете на медийния регулатор заедно с представители на професионални и медийни организации разгледаха задълбочено състоянието на медийната среда у нас и възможностите за справяне със съвременните проблеми и предизвикателства, пред които журналистите са изправени в ежедневната си работа. Участниците потвърдиха необходимостта за обединение в журналистическата гилдия и общи действия, които да защитят достойнството и независимостта на медиите в България и да насочат вниманието на обществото и политиците към конкретни мерки и промени в регулаторните механизми. Сред тях са противопоставяне на всички опити за упражняване на физическо и вербално насилие върху журналисти; приемането на редица промени в законодателството и в областта на саморегулацията с цел въвеждане на мерки за защита неприкосновеността на журналистите и осигуряване на защита на журналистите, предвидени в актовете на Европейския съюз; ясни гаранции за ненамеса от страна на държавата и политиците в редакционната независимост и свободата на изразяване на мнение на медиите.

През м. декември 2024 г. Съветът за електронни медии, заедно с други заинтересовани лица, беше поканен от Министерство на външните работи – дирекция Америка, да се включи чрез свой представител в междуведомствена работна група във връзка с изпълнение на Меморандума за разбирателство между Министерството и Държавния департамент на САЩ за противодействие на чуждестранното манипулиране на информация, подписан в рамките на втората сесия на Стратегическия диалог България – САЩ (Вашингтон, 25.09.2023 г.). На проведените няколко срещи са представени изпълнени досега проекти и инициативи, свързани с темата за противодействието на чуждестранното манипулиране на информация по двете направления – борба с хибридните заплахи и дезинформацията и стратегическа комуникация и публична дипломация, както и споделяне на идеи и предложения, които биха могли да бъдат реализирани в изпълнение на Меморандума през 2025 г.

СЕМ беше активен член в работата на Групата на европейските регулатори за аудиовизуални медийни услуги (ERGA) за противодействие на дезинформацията и планира да продължи участието си в бъдещата Работна група 5 – Интегритет на информационното пространство на бъдещия Европейски съвет за медийни услуги, който замени ERGA в съответствие с Европейския акт за свободата на медиите.

Представители на Съвета за електронни медии участват и в срещите на работната група по медийна и информационна грамотност (EMIL) на Европейската платформа на регулаторните органи (ЕПРА).

През 2024 г. представители на Съвета за електронни медии се включиха (активно или като слушатели, присъствено или онлайн) в различни инициативи/ срещи/ кръгли маси, организирани от други лица, свързани с повишаване на медийната грамотност и борбата с дезинформацията, като:

Дискусия „По-слаба дезинформация чрез по-силна комуникация: Мисия (Не)възможна за ЕС?“, организирана от Представителството на ЕК в България (21.03.2024 г.);

Уеб семинар на тема [„Съхраняване интегритета на онлайн информационните пространства: изграждане на мир и управление на информационните платформи във времена на кризи“](#), организиран от Офиса на Представителя на ОССЕ по свободата на медиите и Форума за информация и демокрация (покана от МВнР) (10.04.2024 г.);

Петнационална конференция по медийна сигурност на тема [„Властта на дигиталните медии“](#), организиран от Секция Социални теории, стратегии и прогнози към Института по философия и социология на БАН, Балканския институт за стратегически прогнози и

управление на риска и Фондация Комуникации и култура, в сътрудничество със СБЖ (15.04.2024 г.);

Конференция на тема [„Противодействие на дезинформацията и насърчаване на медийната грамотност: немски и френски подход“](#), организирана от Посолствата на Германия и Франция (22.04.2024 г.);

Втора допълнителна среща по човешкото измерение на ОССЕ на тема „Медийна грамотност и демокрация“ (27-29.05.2024 г., Виена);

Кръгла маса на тема [„Изграждане на институционална устойчивост срещу зловредното чуждестранно влияние“](#), организирана от Центъра за изследване на демокрацията (25.06.2024 г.);

Дискусия на тема [„Избори, медии и социални мрежи. Тенденции в потреблението на медийно съдържание – доверие и дезинформация“](#), организирана от СЕМ (11.07.2024 г.);

Национална конференция 2024 [„Медийна грамотност: устойчивост, експертност, решения“](#) на Коалицията за медийна грамотност (23.10.2024 г.);

[Втори академичен форум за медийна грамотност](#), организиран от УНСС (29.10.2024 г.);

Семинар на тема [„Противодействие на хибридните заплахи в информационното пространство“](#), организиран от Центъра за изследване на демокрацията (03-04.12.2024 г.).

Съветът е посочил и трима свои представители в Постоянния експертен съвет по медийна грамотност към министъра на културата.

МЕЖДУНАРОДНА ДЕЙНОСТ

Безспорно едно от най-значимите събития в международен (европейски) аспект е приемането през 2024 г. на **Европейския акт за свободата на медиите** (ЕАСМ). На 17.04.2024 г. в Официален вестник на ЕС е публикуван [Регламент \(ЕС\) 2024/1083 на Европейския парламент и на Съвета от 11 април 2024 година за създаване на обща рамка за медийните услуги на вътрешния пазар и за изменение на Директива 2010/13/ЕС \(Европейски акт за свободата на медиите\)](#).

Регламентът е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Регламентът ще се прилага от 8 август 2025 г., с изключение на:

- от 8 ноември 2024 г. – член 3;
- от 8 февруари 2025 г. – член 4, параграфи 1 и 2, член 6, параграф 3, членове 7-13 и 28;
- от 8 май 2025 г. – членове 14-17;
- от 8 май 2027 г. – член 20.

ЕАСМ предвиди Групата на европейските регулатори за аудио-визуални медийни услуги (ERGA), създадена с член 30б от Директива 2010/13/ЕС, да бъде заменена от Европейски съвет за медийни услуги (ЕСМУ), което вече е факт – учредителното събрание на ЕСМУ се проведе на 10.02.2025 г.

На 02.07.2024 г. Съветът за електронни медии организира [Дискусия, свързана с Европейския акт за свободата на медиите](#).

Представители на Съвета за електронни медии през 2024 г. участваха активно в работата на вече несъществуващата **ГРУПАТА НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ РЕГУЛАТОРИ ЗА АУДИО-ВИЗУАЛНИ МЕДИЙНИ УСЛУГИ (ERGA)** в съответствие с изискването на чл. 41б от Закона за радиото и телевизията.

Основните теми, по които работи ERGA през 2024 г., съгласно приетата [програма](#):

- Последователно прилагане на разпоредбите на ДАВМУ (Директивата за аудиовизуалните медийни услуги) (особено по отношение на търговските съобщения и защита на непълнолетните) по отношение на влогърите;
- Последователно прилагане на ДАВМУ във връзка с насърчаването на европейските произведения и произведенията от независими продуценти и, по-конкретно, важната тема за тяхната видимост;
- EMFA/ EACM: мониторинг и принос към дебата, водещ до приемането на Регламента, определяне на компетенциите на Съвета, график и разписание, осигуряване на готовност и проправяне на пътя напред;
- EMFA/ EACM и регулаторното сътрудничество чрез Меморандума за сътрудничество на ERGA;
- Разработване на Процедурния правилник на ЕСМУ, Декларацията за целите на ЕСМУ и/или многогодишна стратегия и процедури за ефективен и прозрачен работен процес;
- Проследяване на прилагането на Регламента относно прозрачността и таргетирането на политическото рекламиране, когато това се отнася до медийните регулатори;
- Взаимодействие на ДАВМУ с Регламента относно прозрачността и таргетирането на политическото рекламиране;
- Участие в прилагането на укрепения Кодекс за поведение във връзка с дезинформацията;
- Участие в работната група по укрепения Кодекс за поведение във връзка с дезинформацията;
- Взаимодействие на ДАВМУ с АЦУ (Акта за цифровите услуги);
- Защита на малолетните и непълнолетните в цифровия свят: последователно прилагане на ДАВМУ във връзка със защитата на малолетните и непълнолетните, като се обръща специално внимание на вредното съдържание, включително въпроса за проверката на възрастта и порнографските ПСВ (Платформи за споделяне на видеоклипове), както и в други законодателни инициативи (напр. АЦУ), както и при трансграничното правоприлагане;
- Проследяване на изпълнението на законодателните инициативи на ЕС в областта на цифровите технологии, които могат да окажат въздействие върху аудиовизуалните регулатори (напр. Актът за изкуствения интелект и Регламентът за определяне на правила за предотвратяване и борба със сексуалното насилие над деца);
- Участие в групата на високо равнище по DMA (Digital Markets Act);
- Медийна грамотност: съсредоточаване върху прилагането на съответните разпоредби на ДАВМУ.

Въз основа на идентифицираните работни теми за 2024 г. са създадени **четири подгрупи и една група за действие**, където членовете обменят информация и взаимодействат по всички актуални въпроси, а на срещите на Контактния комитет се отчита напредъкът в работата на групите.

Подгрупа 1 „Последователно прилагане и изпълнение на европейската рамка за аудиовизуални медийни услуги“

Обхватът на тази подгрупа през 2024 г. е да продължи да консолидира усилията на ERGA

към засилено и по-ефективно прилагане на европейската правна рамка за аудиовизуални медийни услуги и да събира съответните доказателства за прилагането и потенциалното бъдещо развитие на тази рамка.

Подгрупа 2 „EMFA - Подготовка за преминаване от ERGA към Европейски съвет за медийни услуги“

Целта на тази подгрупа през 2024 г. е да подготви гладкото и ефективно функциониране на ERGA към преход и модернизирание (по отношение на ресурсите, мисиите и независимостта) към Европейския съвет за медийни услуги.

Подгрупа 3 „Противодействие на дезинформацията и засилване на демокрацията в дигитална среда“

Подгрупата и през 2024 г. продължава работата си по обмена на най-добри практики в областта на противодействието на дезинформацията, политическата реклама и укрепления Кодекс за поведение във връзка с дезинформацията. Подгрупата също така предлага съвети и подкрепа на Европейската комисия при необходимост. Подгрупата координира дейността си с Подгрупа 2 и Подгрупа 4 относно въпросите от тяхната компетентност - особено, но не само, по отношение на прилагането на Акта за цифровите услуги и Европейския акт за свободата на медиите.

Подгрупа 4 „Регламентация на ЕС за цифровите услуги - изпълнение, прилагане и ролята на аудиовизуалните регулатори“

Обхватът на тази подгрупа през 2024 г. се състои в анализа и осигуряването на безпроблемното прилагане на правната рамка за цифровите услуги от гледна точка на регулаторна перспектива в медиите. Тя е съсредоточена върху паралелното прилагане на АЦУ и ДАВМУ и ще предостави прогноза за взаимодействието с новите процедури в рамките на ЕАСМ. Освен това подгрупата следва да направи внимателна оценка на възможните допълнителни законодателни промени, свързани с правната рамка за медиите и цифровите услуги.

Група за действие „Медийна грамотност“

Въз основа на работата на Групата за действие на ERGA по въпросите на медийната грамотност от 2021 г., на неформалната група за връзка през 2022 г. и Група за действие 2 по медийна грамотност през 2023 г., Групата за действие на ERGA по медийна грамотност продължи през 2024 г. да насърчава медийната грамотност и обменя най-добри практики, свързани с националните инструменти/ мерки, използвани от НРО за развитие на медийната грамотност.

През 2024 г. ERGA публикува следните доклади и становища:

- Декларация на ERGA относно проекта на Насоки за доставчиците на много големи онлайн платформи и много големи онлайн търсачки относно смекчаването на системните рискове за изборните процеси (март 2024 г.);
- Изявление на ERGA относно EMFA (април 2024 г.);
- Възгледите на ERGA относно бъдещите приоритети на медийната политика (юли 2024 г.);
- Доклад относно изпълнението и трансграничното прилагане на европейската правна рамка за цифрови и аудиовизуални медийни услуги (ноември 2024 г.);
- Декларация на ERGA относно напредъка и предизвикателствата в рамките на Кодекса на практиките относно дезинформацията (ноември 2024 г.);
- Доклад относно мерките и функциите за онлайн безопасност за защита на непълнолетните (ноември 2024 г.)
- Доклад относно транспонирането и прилагането на член 13, параграф 1 (Видимост на европейските произведения), член 13, параграф 2 (Финансов принос за производството на европейски произведения) и член 13, параграф 6 (относно освобождаването при ниска аудитория) (ноември 2024 г.)
- Доклад относно достъпността, предоставящ актуална информация за развитието в областта на регулирането и насърчаването на достъпността на аудиовизуалните медийни услуги за хора с увреждания, картографиране на най-добрите практики и издаване на препоръки за постигане на по-унифициран подход (ноември 2024 г.)
- Най-добрите практики за медийна грамотност в ЕС.

През 2024 г. представители на СЕМ взеха участие и в проведените 21-во (04.07.2024 г. в Брюксел) и 22-ро (22.11.2024 г. в Рим) Пленарни заседания на ERGA.

На интернет страницата на Съвета е обособена отделна секция [ERGA](#), в която се публикуват с превод на български език всички приети от ERGA документи – позиции, прессъобщения, декларации.

През 2024 г. членове на СЕМ и експерти от администрацията се включиха (присъствено и/или онлайн) и във всички срещи на работните групи, както и в срещите на Контактния комитет:

- 28.02.2024 г. – среща на Подгрупа 1;
- 29.02.2024 г. – среща на Подгрупа 2;
- 29.02.2024 г. – среща на Подгрупа 4;
- 04.03.2024 г. – среща на Подгрупа 3;
- 20.03.2024 г. – среща на Групата за действие;
- 09.04.2024 г. – среща на Подгрупа 1;
- 29.04.2024 г. – среща на Подгрупа 2;
- 30.04.2024 г. – среща на Подгрупа 4;
- 02.05.2024 г. – среща на Групата за действие;
- 12.06.2024 г. – работен семинар на Подгрупа 3 на тема „Споделяне на най-добри практики за противодействие на дезинформацията“;
- 13.06.2024 г. – среща на Контактния комитет на ERGA;
- 18.09.2024 г. – среща на Подгрупа 1;
- 18.09.2024 г. – работен семинар на Подгрупа 1;
- 10.10.2024 г. – среща на Подгрупа 2;
- 14.10.2024 г. – среща на Подгрупа 3;
- 16.10.2024 г. – среща на Подгрупа 4;
- 18.10.2024 г. – среща на Подгрупа 1;
- 04.11.2024 г. – работен семинар на Подгрупа 3 относно Регламента за прозрачността и таргетирането на политическата реклама;
- 05.11.2024 г. – среща на Контактния комитет на ERGA;
- 05.12.2024 г. – среща на SPOCs;
- 11.12.2024 г. – среща на Подгрупа 2;
- 16.12.2024 г. – извънредно Пленарно заседание на ERGA.

ЕВРОПЕЙСКАТА ПЛАТФОРМА НА РЕГУЛАТОРНИТЕ ОРГАНИ (EPRA):

EPRA е организация с нестопанска цел, създадена през 1995 г. в отговор на необходимостта от засилено сътрудничество между европейските регулаторни органи. Със своя дългогодишен опит и стабилна мрежа от контакти на работно ниво, EPRA е най-старата и най-голямата мрежа от регулатори и е подходяща среда за обмен на информация и добри практики между регулаторите в Европа. 56 регулаторни органи от 47 страни са членове на EPRA. Европейската комисия, Съветът на Европа, Европейската аудиовизуална обсерватория и Службата на представителя на ОССЕ за свободата на медиите са постоянни наблюдатели на Платформата. EPRA има неформален характер, за да насърчи откровен и открит обмен на мнения по въпроси, свързани с прилагането на медийната регулация. Уставът ѝ изрично забранява приемането на общи позиции или декларации. EPRA провежда две общи срещи годишно по покана на регулаторен орган, член на организацията. Свиква онлайн работни групи по приоритетни теми.

[Работната програма на EPRA за 2024 г.](#) включваше следните теми:

1. Изкуствен интелект и използването на AI в работните процеси на медийните регулатори: обсъждане на необходимите стъпки за изграждане и прилагане на вътрешна стратегия за AI, която носи стойност за медийните регулатори.

2. Изкуствен интелект: въздействието на AI системите върху съдържанието и последиците за медийните НРО.

3. Медийна грамотност и избори: 2024 г. се смята за най-голямата изборна година в историята. Има големи очаквания, че знанията и уменията за медийна грамотност могат да подобрят способността за разбиране и оценяване на демократичните функции на медиите и другите доставчици на информация, както и значението на информационния плурализъм. Разглежда се ролята, която различните заинтересовани страни могат да играят за насърчаване на медийната грамотност, новинарската грамотност и грамотността за свободата на медиите сред населението и оказването на въздействие.

4. Борба със съдържанието, насаждащо омраза по време на криза – каква е ролята на медийните регулатори. Търсене на иновативни начини за борба и предотвратяване на речта на омразата, онлайн и офлайн, по време на криза, въз основа на конкретни казуси (като дезинформация, свързана с пола, омраза срещу LGBTQ+ или емигрантите) и практически интерактивен обмен. Особено внимание ще бъде отделено и на речта на омразата в контекста на избори, когато това е практически възможно.

Редовните онлайн кръгли маси и семинари продължават да изследват възникващите проблеми и да улесняват обмяната на опит.

- **Семинари за платформите за споделяне на видеоклипове и регулиране (VSP & Regulation)** имат за цел да насърчат обмена на най-добри практики и да улеснят практическите дискусии между членовете на EPRA относно регулирането на платформите за споделяне на видео в неформална обстановка.

- **Работната група за медийна и информационна грамотност EMIL**, която събира голям брой членове на EPRA, както и външни организации, активни в областта на медийната грамотност, продължава да провежда редовните си срещи и подкрепи подготовката на пролетната пленарна сесия на EPRA относно медийната грамотност и изборите.

- **Кръглата маса за изкуствения интелект и регулаторите** е надградена като работна група в подкрепа на подготовката на двете присъствени пленарни сесии за изкуствения интелект през пролетта и през есента.

Събития на EPRA през 2024 г., в които СЕМ взе участие:

- 26.02.2024 г. – 5-ти семинар на VSPs & Regulation group;
- 22.03.2024 г. – EDMO hubs: среща на EMIL с фокус върху изборите;
- 26.04.2024 г. – 14-та среща на EMIL;
- 05-07.06.2024 г. – 59-то Пленарно заседание на EPRA;
- 12.09.2024 г. – 6-ти семинар на VSPs & Regulation group;
- 27.09.2024 г. – 15-та среща на EMIL;
- 23-25.10.2024 г. – 60-то Пленарно заседание на EPRA;
- 06.12.2024 г. – 16-та среща на EMIL.

ДРУГИ:

Съветът за електронни медии, както всяка година, е в тясно сътрудничество с Министерство на външните работи и с Министерство на правосъдието при изготвяне на националните доклади, свързани с основните универсални международни договори на ООН в областта на правата на човека и по най-важните Конвенции, приети в рамките на Съвета на Европа и ОССЕ, както и при изготвяне на годишните доклади на Европейската комисия за върховенството на закона.

Участие на представители на СЕМ в международни събития или събития в България с международен характер/ участие:

- 10.01.2024 г. Подготвителна координационна среща във връзка с представяне на Консолидирания периодичен доклад по Конвенцията на ООН по правата на детето;
- 08.02.2024 г. Среща с генералния директор на EBU;

23.02.2024 г. Виртуална среща с Европейската комисия във връзка с подготовката на пети годишен Доклад за върховенството на закона;
 23.04.2024 г. Среща с ОССЕ-БДИПЧ;
 15.05.2024 г. Онлайн семинар на тема FAST каналите (ЕАО – MAVISE);
 28.05.2024 г. Среща с представители на ОССЕ, наблюдаващи изборите за ЕП на 09.06.2024 г.;
 29.05.2024 г. Среща с представители на ОССЕ, наблюдаващи изборите за НС на 09.06.2024 г.;
 18-21.06.2024 г. Деветнадесета световна среща на българските медии в Одеса, Украйна, организирана от БТА, в която участие взе и.д. председателя на СЕМ. В рамките на срещата медиите са запознати с 10-те доклада от наблюдения на Съвета по темата за войната на Русия срещу Украйна;
 26.09.2024 г. Международната лидерска среща на ръководителите на обществените медии, в която и.д. председателят на СЕМ отправи приветствие към участниците;
 08.10.2024 г. Събитие на EQUIROM за обсъждане на резултати от изследванията на тема „Образът на ромите в медиите: електронни медии и печат“;
 09.10.2024 г. Среща с представители на програма EQUIROM на СЕ и ЕК;
 04.12.2024 г. Експертен семинар на тема Защитата на непълнолетните срещу защитата на данните.

ФИНАНСОВА СТАБИЛНОСТ НА СЕМ

Съветът за електронни медии през отчетния период отново постигна най-важната цел и постоянен приоритет на Съвета – финансова стабилност, реализирана чрез оптимално планиране и управление на финансовите ресурси, анализ и контрол по отношение на тяхното икономично, ефикасно и ефективно разходване в съответствие с действащите правила и норми.

В областта на плановата дейност през периода е разработена бюджетна прогноза за периода 2025-2028 г., като при плановите показатели се отчитат всички външни и вътрешни фактори, даващи отражение при изпълнението на бюджета. В счетоводната дейност през отчетния период усилията са насочени към осигуряване на вярна и надеждна информация за финансовото и имуществено състояние на Съвета. Така на практика се реализира основната функция на счетоводната отчетност, която се състои в осигуряване на информационна база, върху която се градят управленските решения. Доказателство за правилната финансова и счетоводна политика е извършеният от Сметна палата одит на годишния финансов отчет на СЕМ за 2023 г. и връченото становище, че финансовият отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние и имуществото на Съвета за електронни медии към 31 декември 2023 година, в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане.

ОТЧЕТ ЗА КАСОВОТО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТА НА СЕМ

Със Закона за държавния бюджет на Република България за 2024 г. (чл. 39, ал. 1) на Съвета за електронни медии е утвърден бюджет както следва:

	лева
приходи	1 200 000
разходи	2 209 300
трансфер	1 709 700

На основание чл. 109, ал. 5 от Закона за публичните финанси и чл. 18 от Постановление № 32 на Министерски съвет от 26 февруари 2024 г. са одобрени допълнителни разходи в размер на 16 938 лв. по бюджета на Съвета за електронни медии за капиталови разходи, което увеличава максималния размер на новите задължения за разходи в размер на 16 938 лв.

На основание чл. 109, ал. 5 от Закона за публичните финанси и чл. 15 от Постановление № 100 на Министерски съвет от 11 април 2024 г. са одобрени допълнителни разходи в размер на 45 000 лв. по бюджета на Съвета за електронни медии за подготовката и произвеждането на изборите за народни представители и за членове на Европейския парламент от Република България на 9 юни 2024 г., което увеличава максималния размер на ангажиментите за разходи в размер на 25 000 лв.

На основание чл. 109, ал. 5 от Закона за публичните финанси и чл. 3 от Постановление № 151 на Министерски съвет от 07 май 2024 г. са одобрени допълнителни разходи в размер на 184 284 лв. по бюджета на Съвета за електронни медии за преодоляване на диспропорции във възнагражденията на персонала, включително за увеличение на възнагражденията на персонала, което увеличи бюджетните взаимоотношения с 184 284 г. 25 000 лв.

На основание чл. 109, ал. 5 от Закона за публичните финанси и чл. 32 от Постановление № 253 на Министерски съвет от 18 юли 2024 г. са одобрени допълнителни разходи в размер на 7 295 лв. по бюджета на Съвета за електронни медии за капиталови разходи, което увеличава максималния размер на новите задължения за разходи в размер на 7 295 лв.

На основание чл. 109, ал. 5 от Закона за публичните финанси и чл. 15 от Постановление № 305 на Министерски съвет от 30 август 2024 г. са одобрени допълнителни разходи в размер на 25 000 лв. по бюджета на Съвета за електронни медии за подготовката и произвеждането на изборите за народни представители за Народно събрание на 27 октомври 2024 г., което увеличава максималния размер на ангажиментите за разходи в размер на 10 000 лв.

Уточненият план на бюджета на Съвета, след направените корекции, е в размер на 3 188 217 лв.

На основание чл. 112, ал. 2 от Закона за публичните финанси, чл. 106, ал. 8 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2024 г., са извършени вътрешни компенсирани промени по бюджета на Съвета за електронни медии за 2024 г., като са намалени текущите разходи с размера на 34 470 лв. и са увеличени капиталовите разходи със същият размер.

Максималният размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2024 г. са в размер на 869 400 лв. и максималният размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2024 г. са в размер на 753 633 лв.

Изпълнение на бюджетната сметка

ПРИХОДИ

За 2024 г. по бюджета на Съвета за електронни медии са одобрени собствени приходи – държавни такси в размер на 1 200 000 лв.

За отчетния период реализираните приходи са 999 361 лв., което представлява 83,28% изпълнение от одобреното.

Собствените приходи включват:

	лева
такси за административни и други услуги и дейности	893 438
глоби, санкции и неустойки	104 983
други приходи	940

Най-висок процент изпълнение на собствените приходи спрямо заложените годишни параметри са отчетени от *такси за административни и други услуги и дейности* в размер на 893 438 лв., които представляват 89.40% от общите приходи и 74.47% от одобрените приходи по бюджет.

Отчетените приходи от имуществени санкции са в размер на 104 983 лв. и представляват 10.51% от общите приходи.

Отчетените други приходи са в размер на 940 лв. и включват приходи от съдебни разноски.

Приходите от такси по ТТРТД включват:

	лева
проверка на редовността на документите	9 150
годишна такса за радиодейност	273 779
годишна такса за телевизионна дейност	536 559
такси за извършване на промени в условията на издадената лицензия или в регистрираните обстоятелства, за удължаване на срока на лицензията	60 850
първоначална лицензионна такса за осъществяване на радиодейност	6 000
първоначална регистрационна такса за осъществяване на телевизионна дейност	6 750
издаване на удостоверения за вписване в публичния регистър	350

Приходите от годишни лицензионни и регистрационни такси за надзор по спазването на условията на лицензии/регистрации за радио- и телевизионна дейност са разпределени по години както следва:

	лева		
година	радиооператори	телевизионни оператори	ОБЩО
2018	2 013	-	2 013
2019	3 000	-	3 000
2020	957	93	1 050
2021	2 018	-	2 018
2022	5 451	8 572	14 023
2023	40 069	148 450	188 519
2024	219 021	379 445	598 466
2025	1 250	-	1 250
ОБЩО:	273 779	536 560	

Във връзка с предприети действия, свързани с изпълнение на Вътрешните правила за установяване на публични държавни вземания, през 2024 г. са изпратени 54 уведомления за

дължими такси за 2023 г. на обща стойност 192 169 лв., в т. ч. на 41 телевизионни оператори и 13 радиооператори. В резултат са получени суми в размер на 92 241 лв. Издадени са 20 броя Актове за установяване на публични държавни вземания на обща стойност 99 928 лв. В резултат са получени суми в размер на 2 470 лв. Изпратени са 18 бр. покани на обща стойност 92 928 лв., в резултат на което са получени суми в размер на 25 476 лв.

Основна причина за неизпълнение на плана за приходите е неизпълнението от страна на доставчиците на медийни услуги на задължението за заплащане на дължимите годишни такси.

РАЗХОДИ

За отчетния период Съветът за електронни медии за осъществяване на своята дейност е изразходвал 3 130 714 лв., при годишен план 3 188 217 лв.

Най-висок относителен дял в общите разходи заемат разходите за заплати и възнаграждения за персонала - 60.63%, издръжка - 20.28%, задължителни осигурителни вноски от работодатели - 13.97%, капиталови разходи - 1.88%, други възнаграждения за персонала – 1.78%, членски внос в международна организация - 0.24% и платени данъци, такси и административни санкции - 0.12%.

За 2024 г. уточнените разходи за персонал са в размер на 2 428 584 лв. и включват: разходи за заплати и възнаграждения на персонала (1 933 184 лв.), други възнаграждения за персонала (57 300 лв.) и осигурителни вноски (438 100 лв.).

Към 31.12.2024 г. са изразходвани 2 425 969 лв., което представлява 99.89% от одобрения годишен план, в т.ч. за:

Заплати и възнаграждения за персонала, нает по трудови и служебни правоотношения

Разходите за заплати и възнаграждения за персонала, нает по трудови и служебни правоотношения, възлизат на 1 933 157 лв., в т.ч. за:

лева членове на СЕМ	472 658
административно-технически персонал по тр. правоотношения	280 781
административно-технически персонал по сл. правоотношения	1 179 718

Други възнаграждения и плащания за персонала

Разходите за възнаграждения и плащания на персонала възлизат на 55 595 лв., в т.ч. за:

за персонал по извънтрудови правоотношения	19 611
изплатени суми от СБКО за облекло и други на персонала с характер на възнаграждение	11 956
обезщетения за персонала с характер на възнаграждение	14 554
други плащания (суми за временна неработоспособност)	9 474

Разходите за възнаграждения на персонала по извънтрудови правоотношения в размер на 19 611 лв., включват изплатени суми по сключени договори за длъжностно лице по защита на лични данни – 6 000 лв., консултантски услуги по ЗОП – 3 000 лв., консултантски услуги по финансова дейност – 2 650 лв., подпомагане дейността на СЕМ във връзка с предизборна кампания – 3 000 лв., консултантска услуга по подготовка на техническо

задание за възлагане на обществена поръчка за соц. изследване – 3 000 лв. и стенографски услуги – 1 962 лв.

Изплатените суми от СБКО в размер на 11 956 лв. са за представително облекло на държавните служители от администрацията на СЕМ на основание чл. 27 и чл. 28 от Наредбата за служебното положение на държавните служители и средствата за СБКО на персонала по трудово правоотношение с характер на възнаграждение.

Разходите за обезщетения за персонала с характер на възнаграждение в размер на 14 554 лв., включват изплатени суми на основание чл. 61, ал. 2 от Закона за държавния служител (ЗДСл) за изплащане на обезщетение за неизползван платен годишен отпуск – 1 130 лв. и изплатени суми на основание чл. 224 от Кодекса на труда за изплащане на обезщетение за неизползван платен годишен отпуск на член на СЕМ – 13 424 лв.

Изплатените обезщетения за временна неработоспособност са в размер на 9 474 лв. за 134 дни.

Задължителни осигурителни вноски от работодатели

Разходите за поети задължителни осигурителни вноски са общо в размер на 437 217 лв., в т.ч. за:

Осигурителни вноски от работодател за ДОО

Поетите осигуровки за Държавно обществено осигуряване (ДОО) възлизат на 269 245 лв., в т.ч.: върху възнаграждения на персонал по трудови правоотношения – 60 134 лв., върху възнаграждения на държавни служители – 209 111 лв.

Здравно-осигурителни вноски от работодател

Поетите здравно-осигурителни вноски (ЗО) възлизат на 109 289 лв., в т.ч.: върху възнаграждения на персонал по трудови правоотношения – 23 569 лв., върху възнаграждения на държавни служители – 85 720 лв.

Вноски за допълнително задължително осигуряване

Допълнителното задължително осигуряване от работодателя (ДЗПО) е в размер на 58 683 лв., в т.ч. върху възнаграждения на персонал по трудови правоотношения – 10 733 лв., върху възнаграждения на държавни служители – 47 950 лв.

Издръжка

Уточнените разходи за издръжка за 2024 г. са в размер на 687 300 лв.

За отчетения период Съветът за електронни медии е изразходвал за издръжка 634 776 лв., което представлява 20.28% от общия размер разходи и 92.36% от определения лимит за този параграф. С най-висок относителен дял са разходите за външни услуги, материали, вода, горива и енергия, командировки в чужбина, застраховки и командировки в страната и текущ ремонт.

Материали

Изразходваните средства са в размер на 167 802 лв., в т.ч. за:

	лева
канцеларски материали	4 262
консумативи и резервни части ИТ (памет, твърд диск, мишки, клавиатури, кабели и др.)	3 682
хигиенни материали	17 432
други материали (кафе, чай, чаши, мляко)	1 195

поддръжка на автомобили	2 696
минерална вода	7 128
други	776
регионални офиси	870
офис оборудване	38 954
табели, визитки и наръчници	2 139
тонери	8 799
микрофон, моб. телефон, карта, слушалки	6 369
представителни разходи (цветя, кетъринг, картички и др.)	5 652
очила за компютър	8 884
консумативи (акумулатор, кош за разделно събиране, предпазител за климатици, раници за лаптоп, батерии и др.)	3 372
рекламни материали	55 592

Вода, горива и енергия

Изразходваните средства са в размер на 68 404 лв., в т.ч. за:

	лева
гориво	6 034
вода и топлоенергия София	11 370
ел. енергия София	19 500
колокация (мониторингова система)	26 584
ел. енергия регионални центрове	4 668
вода регионални центрове	248

Разходи за външни услуги

Изразходваните средства за външни услуги са в размер на 352 753 лв., в т.ч. за:

	лева
охрана	25 716
охрана регионални центрове	3 566
абонаментно почистване	22 800
дезинсекция	18 600
мед. прегледи	10 751
асансьор	948
клипинг	5 520
поддръжка автомобили и автомивка	2 065
пожароизвестителна система	868
превод	1 210
поддръжка регионални центрове	2 743
профилактика климатици	3 883
електронна съобщителна услуга	2 817
стационарни телефони	10 213

мобилни телефони	11 571
пощенски услуги	2 821
моб. интернет и инт. и ТВ София	7 107
интернет и КТВ - регионални центрове	1 360
куриерски услуги	218
трудова медицина	1 376
лицензии	21 639
Финансови програми (обслужване и абонамент)	1 645
ТРЗ Поликонт	4 023
социологическо проучване	57 780
онлайн заседания	3 354
електронен подпис	2 537
телекомуникационна услуга	1 708
Борика- удостоверения	8 352
други (профилактики, хамалски услуги, системна помощ и др.)	5 553
поддръжка общи части СЕМ	1 300
семинар	42 727
обучение	318
поддръжка и абонамент на системите (Апис, деловодна система, емайл, домейн)	13 077
изследване на аудитория	15 624
такси ЧСИ, нот. заверки, удостоверения АВ и становища	3 901
коледно тържество	20 930
клип медийна грамотност	10 458
консултации ЗОП	500
ChatGPT	1 174

Командировки:

За командировки в страната са изразходвани 5 114 лв.

За командировки в чужбина са изразходваните средства в размер на 23 326 лв.

Командировките са свързани с 59-та редовна среща на ЕПРА; 60-та редовна среща на ЕПРА; участие в ОССЕ на тема „Медийна грамотност е демокрация“; участие в работен семинар на Подгрупа 3 на ЕРГА и в среща на Контактната мрежа на ЕРГА; участие в Деветнадесета световна среща на българските медии, организирана от БТА; участие в първото за годината Пленарно заседание на ЕРГА; участие в работен семинар на Подгрупа 3 на ЕРГА и в среща на Контактната мрежа на ЕРГА, участие във второто пленарно заседание на ЕРГА; участие в експертен семинар на тема „Защитата на непълнолетните срещу защитата на данните“.

Разходи за текущ ремонт в размер

Изразходваните средства са в размер на 8 027 лв., в т.ч.:

лева

текущ ремонт на автомобили	2 568
----------------------------	-------

общии части на сграда СЕМ- София	3340
текущ ремонт офиси	1 738
текущ ремонт регионални центрове	189
ремонт техника	192

Разходи за застраховки

Изразходваните средства са в размер на 8 789 лв. в т.ч.:

лева

„Каско“ и „Гражданска отговорност“ - леки автомобили	7 707
„Имущество“- сгради, собственост на СЕМ	1 004
Медицински застраховки за командировки	78

Платени данъци, такси и административни санкции

Изразходваните средства са в размер на 3 638 лв., в т.ч.:

- платени държавни такси – 444 лв. винетки, Соф. адм. съд ;
- платени общински данъци и такси – 3 194 лв., в т.ч. такса битови отпадъци – 2 416 лв., данък МПС – 527 лв. и данък имот – 251 лв.

Разходи за членски внос и участие в нетърговски организации и дейности

Разходът в размер на 7 628 лв. представлява членският внос на Съвета за електронни медии в Европейската платформа за регулаторни органи /ЕПРА/.

КАПИТАЛОВИ РАЗХОДИ

В процеса на подготовка на бюджетните документи Министерството на финансите (писмо № 91-00-698 от 22.11.2023 г.) изведе капиталовите разходи на първостепенните разпоредители с бюджет в обособен ресурс в централния бюджет за реализиране на Национална капиталова програма.

Разходването на тези средства се урежда в чл. 106 от ЗДБРБ за 2024 г. Разпоредбата предвижда за 2024 г. общият лимит на капиталовите разходи по консолидираната фискална програма да е в размер до 9 994 003,7 хил. лв. Утвърдените максимални размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2024 г. от първостепенните разпоредители, включват и ангажиментите за капиталови разходи.

С Постановление № 32 на Министерския съвет от 26 февруари 2024 г. за одобряване на допълнителните трансфери по бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджет за 2024 г., Съвета за електронни медии е извършил капиталови разходи свързани с финално плащане по договор за ремонт и оборудване на съвърно помещение в размер на 16 938 лв.

С Постановление № 253 на Министерския съвет от 18 юли 2024 г. за одобряване на допълнителните трансфери по бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджет за 2024 г., СЕМ е извършил капиталови разходи свързани със закупуване на периферни устройства в размер на 7 295 лв.

През месец септември 2024 г. е предоставен на Министерство на финансите списък с предложение за финансиране на капиталови разходи за месец октомври 2024 г. в размер на 34 470 лв. Към 23 декември средствата не бяха одобрени, с оглед на което СЕМ с писмо изх. № РД-20-04-03-60/ 23.12.2024 г. уведоми за извършените вътрешно компенсирани промени по бюджета си за 2024 г. Със средствата е закупено компютърно оборудване – десет броя компютърни конфигурации, двадесет броя монитори и осем броя преносими компютри. Новите работни станции заменят съществуващите, които вече са значително амортизирани и често дефектират поради над петгодишна експлоатация.

Придобиване на дълготрайни материални активи

За придобиване на дълготрайни материални активи към 31.12.2024 г. са изразходвани средства в размер на 58 703 лв., в т.ч.:

	лева
компютърни конфигурации и лаптопи	34 470
мултифункционални устройства	7 294
сървърно помещение	16 938

Процентното изпълнение на разходите спрямо плана към 31.12.2024 г. е следното:

Разходни показатели	Уточнен план 2024 г.	Отчет към 31.12.2024 г.	% изпълнение план 2024 г.
1. Заплати и възнагр. по труд. и служебни правоотношения	1 933 184	1 933 157	100.00
2. Други възнаграждения и плащания на персонала	57 300	55 594	97.02
3. Задължителни осигурителни вноски	438 100	437 217	99.80
4. Издръжка	687 300	634 776	92.32
4.1. Материали	179 000	167 802	93.74
4.2. Вода, горива и енергия	70 000	68 404	97.72
4.3. Разходи за външни услуги	373 300	352 753	94.50
4.4. Текущ ремонт	20 000	8 027	40.14
4.5. Командировки в страната	6 000	5 114	85.23
4.6. Командировки в чужбина	25 000	23 326	93.30
4.7. Разходи за застраховки	9 000	8 789	97.66
5. Платени данъци, такси и административни санкции	6 000	3 638	60.63
6. Разходи за членски внос	7 630	7 628	99.97
7. Придобиване на ДМА	58 703	58 703	100.00
ОБЩО РАЗХОДИ	3 188 217	3 130 714	98.20

ТРАНСФЕРИ

За отчетния период трансферите за поети осигурителни вноски и данъци са в размер на 682 847 лв.

НАЧИСЛЕНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ПОЕТИ АНГАЖИМЕНТИ

Съгласно Закона за държавния бюджет на Република България за 2024 г. максималният размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2024 г. са утвърдени в размер на 869 400 лв., а максималният размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2024 г. са утвърдени в размер на 753 633 лв.

ОТЧЕТ ЗА СМЕТКИ ЗА ЧУЖДИ СРЕДСТВА

В Отчета за сметки за чужди средства по §§ 93-10 чужди средства от други лица е отразена парична гаранция по договори в размер на 31 107 лв. и съответно по §§ 95-07 наличност в лева по сметки в края на периода.

ДЕЙНОСТИ В ОБЛАСТТА НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ

Една от основните цели на Съвета за електронни медии е осигуряване на качествено и ефективно управление на служителите в администрацията. Дейностите в тази област са насочени към правилно планиране на работата и оценката на изпълнението, насърчаване на служителите към развитие и развитие към иновативност.

Структурата, дейността и организацията на СЕМ се определят в Правилника за устройството и дейността на Съвета за електронни медии, и администрацията към него. В съответствие с утвърденото длъжностно разписание числеността на персонала за 2024 г. е 66 щатни бройки, в т. ч. 5 членове на Съвета за електронни медии, избрани и назначени съгласно Закона за радиото и телевизията и 61 щатни бройки административно-технически персонал, разпределен в три дирекции и двама служители на пряко подчинение на председателя. Дейността на администрацията на Съвета за електронни медии се осъществява от държавни служители и от лица, работещи по трудови правоотношения, като за служителите по трудово правоотношение се прилага чл. 107а от Кодекса на труда.

Заетите служители в края на 2024 г. са 53, от които 5 членове на СЕМ и 48 служители административно-технически персонал, като делът на заетите жени е значително по-голям спрямо този на мъжете. Предвид спецификата на дейността на Съвета за електронни медии, най-голям е броят на служителите с образование в областта на хуманитарните и социални науки. Свободните работни места в края на отчетната година са тринадесет.

Кадровото осигуряване в администрацията се осъществява чрез набиране на кандидати по обяви и чрез провеждане на конкурсни процедури.

В рамките на 2024 г. са проведени 5 конкурса за назначаване на държавни служители:

2 конкурсни процедури за инспектори в дирекция Специализирана администрация Мониторинг и анализи, като са назначени 3 служители;

3 конкурсни процедури за старши счетоводител (по заместване) – няма назначени служители и след трите (първият е прекратен поради липсата на кандидати, на втория единственият кандидат не се представи успешно и конкурсната процедура приключи без класиране, на третия единственият кандидат не се яви).

Като основен проблем при набирането на кадри чрез конкурси се отчита ниското ниво на заплащане. Възнагражденията на служителите в администрацията на Съвета се определят съгласно Наредбата за заплатите на служителите в държавната администрация и утвърдените вътрешни правила за работна заплата. На база на получените годишни оценки за 2023 г. индивидуалните основни заплати на служителите са актуализирани средно с около 7% (6.75%). През годината, въз основа на оценки на структурните звена и на отделните служители са изплатени допълнителни възнаграждения за постигнати резултати.

През 2024 г., с цел повишаване професионалната квалификация и поддържане на актуални и нови знания, служителите от администрацията на СЕМ са участвали в различни обучения. Девет служители са участвали в обучения, организирани от Института по публична администрация. Двама новоназначени служители са преминали задължително обучение, съгласно чл. 35 от Закона за държавния служител. Проведени са обучения на двама служители в областта на финансовото управление. 35 служители, в т. ч. и членовете на Съвета, са преминали успешно обучение в областта на киберсигурността.

С цел безпроблемно функциониране и подобряване на условията на труд в Съвета за електронни медии непрекъснато се осъществяват дейности по безопасни и здравословни условия на труд. През отчетната година са извършени оценка на риска на работните места, анализ на заболяемостта, както и годишни профилактични прегледи на служителите.

ТЕХНИЧЕСКО И ТЕХНОЛОГИЧНО РЕСУРСНО ОСИГУРЯВАНЕ

През отчетния период е осигурен всекидневен мониторинг на сървърите и работните станции, пълен одит на системата за мониторинг и техническите ресурси. С помощта на

закупена програма за постоянен мониторинг на техническите ресурси са предприети действия по обновяване на работните станции, на които не им стигат ресурсите. Поддържани са всички виртуални сървъри.

Цялостната дейност по надзора от техническа и технологична гледна точка е подчинена на следните приоритети:

- Уеднаквяване на технологията на мониторинга и нейното устойчиво развитие;
- Усвояване на капацитета на ново закупените РС и новите операционни системи;
- Увеличаване на обхвата на записаните радио и телевизионни програми;
- Постигане на непрекъснато безаварийно функциониране на Интегрираната система за мониторинг в централния офис и в РЦ.

Постигнати резултати:

- Инспекторите в дирекция „Мониторинг и анализи“ работят основно чрез наблюдение на файлове, достъпни чрез системата ни за мониторинг. Предприети са действия по увеличаване на броя на записваните програми.
- Извършен е цялостен ремонт на сървърното помещение на СЕМ, като е подменен непрекъсваемият токозахранващ източник (UPS), а сървърите са инсталирани и конфигурирани спрямо най-добрите практики за сигурност и ефективност.
- Продължава разработването и поддържането на системата ни за ежеседмични резервни копия на системите на СЕМ на външни носители, осигурявайки надеждност и защита на критичните данни.
- В „Интегрираната информационна система на държавната администрация“ е попълнен в срок годишният отчет за 2023 г. административният регистър е поддържан в актуално състояние и са качени 6 конкурса в същия портал.
- В своята работа, Съветът поэтапно внедри електронния документооборот, което значително оптимизира административните процеси, намали разходите и повиши сигурността. Почти всички документи вече се обработват, подписват с квалифициран електронен подпис и съгласуват изцяло през деловодната програма. Това гарантира бързина, прозрачност и лесен достъп до информацията, като същевременно подобрява организацията на работния процес.

ДЕЙНОСТИ ПО АДМИНИСТРАТИВНО ОБСЛУЖВАНЕ

Регистрирането и управлението на входящата, изходящата кореспонденция и на вътрешните документи се осъществява според правилата на утвърдената Инструкция за деловодната дейност и документооборот в Съвета за електронни медии. Върху изпълнението на задачите се осъществява постоянен оперативен контрол чрез Автоматизирана информационна система „Документооборот“. През периода в деловодството са регистрирани и обработени общо документи - 4596 бр., от които входяща кореспонденция е 2453 бр., а изходяща кореспонденция - 2 143бр.

Дейността по оформяне и поддържане на учрежденския архив се извършва в съответствие с архивното законодателство и вътрешните правила.

През периода са приети за архивиране 84 папки с входяща и изходяща кореспонденция за 2023 г., разпределени 133 писма и обратни разписки в архивните папки.

Администрацията подпомага провеждането на заседанията на Съвета за електронни медии (изготвени са 43 протокола) и организирането и провеждането на работни срещи и публични прояви на Съвета за електронни медии.

През отчетната година членове на Съвета за електронни медии и експерти, извън описаните по-горе срещи, конференции, дискусии, кръгли маси, взеха участие и в:

09.02.2024 г. участие в Кръгла маса „Свобода на словото и свобода на медиите“ (ФЖМК);

15.04.2024 г. Пета национална конференция „Властта на дигиталните медии“ (предизвикателствата пред журналистиката в епохата на интернет)" (СБЖ);

22.04.2024 г. Конференция „Противодействие на дезинформацията и насърчаване на медийната грамотност: немски и френски подход“; (посолствата на Франция и Германия);

08.05.2024 г. Начална координационна среща във връзка с Национален план за действие за борба с антисемитизма /2023-2027 г./;

17.05.2024 г. Среща с г-жа Тереза Рибейро, председател на ОССЕ по свободата на медиите относно свободата на медиите и защита на журналистите;

27-28.05.2024 г. II-ра допълнителна среща по човешкото измерение на ОССЕ (SHDM 2) на тема „Медийна грамотност и демокрация“ – Виена;

29.05.2024 г. Национална застъпническа среща - Заедно срещу нетолерантността, речта на омразата и престъпленията от предрасъдъци (EQUALTOGETHER);

30.05.2024 г. Среща с експертите на Специална мисия за оценка на изборите /ОССЕ/;

01.06.2024 г. Международен литературен ученически конкурс „Който спаси един човешки живот, спасява цяла вселена“ (Център Алеф);

11.06.2024 г. Среща в рамките на Меморандума за медийна грамотност;

18-21.06.2024 г. Деветнадесета световна среща на българските медии в Одеса, Украйна, организирана от БТА, с участие на и.д. председателя на СЕМ;

11.07.2024 г. Дискусия „Избори, медии и социални мрежи. Тенденции в потреблението на медийно съдържание – доверие и дезинформация“ (СЕМ);

08.10.2024 г. Конференция на Български Хелзинкски Комитет на тема: „Равни – заедно“;

10.10.2024 г. Подписване на Меморандум за сътрудничество с Националния съвет за саморегулация;

23.10.2024 г. Национална конференция 2024 „Медийна грамотност: устойчивост, експертност, решения“ (Коалиция за медийна грамотност);

29.10.2024 г. Втори академичен форум „Устойчиво финансиране на медийната и информационна грамотност в България“ – УНСС;

07-09.11.2024 г. Sofia Information Integrity Forum 2024 - Борба с дезинформацията;

07-08.11.2024 г. Осма годишна конференция на телевизионната индустрия в България (АДТП);

12.11.2024 г. Дискусия за свободата на словото в България – АБРО;

13.11.2024 г. Обучение за журналисти на УНИЦЕФ България на тема "Правата на децата и етично отразяване на децата в медиите";

03-04.12.2024 г. Семинар „Противодействие на хибридните заплахи в информационното пространство“ - Център за изследване на демокрацията;

05.12.2024 г. Конференция на СБЖ;

09.12.2024 г. Среща с г-жа Дилек Кютюк, Прес съветник на президента на Турция;

ИНФОРМАЦИОННИ ДЕЙНОСТИ, ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦА

Информацията на страницата на Съвета периодично се актуализира, за 2024 г. са качени: 121 броя решения на СЕМ, 12 броя информационни бюлетени, 6 броя наказателни постановления, 17 броя съдебни решения, 13 броя АУПДВ, 27 броя уведомления за откриване на административно производство за издаване на АУПДВ, 19 броя покани за доброволни изпълнение, 8 броя уведомления до длъжници по АУПДВ, 43 броя протоколи от заседания и срещи на СЕМ, 43 броя проекти на дневен ред, както и доклади, отчети, писма, новини, прессъобщения, обяви за конкурси, споразумения, указания, дневни информации за плащания на СЕМ и други.